

HARLEQUIN

январь '95

Романс

112

**НЕОБИЧАЙНО
ПРЕДЛОЖЕНИЕ**

Бетти НИЙЛС

БЕТИ НИЙЛС НЕОБИЧАЙНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Превод: Даниела Бобчева

chitanka.info

Виниша Форбс е изненадана от необичайното предложение на професор Дуерт Лан-Лутинга. Като разрешение на проблемите ѝ, той предлага фиктивен брак! Виниша съзнава, че би трябвало да отхвърли странната сделка, но за свое изумление се съгласява, надявайки се с цялото си сърце, че след време Дуерт, когото отчаяно обича, ще отвърне на чувствата ѝ.

ПЪРВА ГЛАВА

Седнала в края на последната редица претъпкани скамейки в спешното отделение, Виниша Форбс зарея поглед, след като повече от час бе наблюдавала часовника на стената отсреща. Виниша бе дребничко момиче с приятно лице и великолепни сиви очи с гъсти мигли. Имаше хубава пепеляворуса коса, която падаше на къдрици по раменете ѝ, но в момента бе покрита с прах и мръсотия. Дрехите на младата жена бяха разкъсани и мръсни, а единият ръкав бе грубо откъснат, така че превръзката за първа помощ да стегне ръката ѝ. Макар да бе все още бледа, Виниша се бе посъвзела, за разлика от съседката си, която щеше всеки миг да изпадне в истерия, а окото ѝ бе подпухнало и зачервено.

Виниша отново вдигна очи към часовника, а после огледа чакащите. Спешното отделение бе препълнено, тъй като не само тежко пострадалите от бомбената експлозия в близост до Улуърт бяха спешно откарани в болницата „Сейнт Джуд“, но и голяма част от по-леко наранените. Повечето от хората около Виниша бяха с незначителни травми — дълбоки драскотини и ожулвания, навехнати колена, леки счупвания — и трябваше да се въоръжат с търпение, докато тежко пострадалите бъдат обслужени и настанени. Около петдесет-шейсет души бяха преди нея и някои от тях вече проявяваха нетърпение, ала претоварените сестри и санитарии все още не бяха в състояние да им обърнат внимание.

Жената до нея смушка превързаната ѝ ръка и Виниша затвори очи от болка.

— Съжалявам, пиленце. Боли те ръката, нали? А кво ще кажеш за мойто око? Изгубих си патъците. А мога ли да знам как да си ида вкъщи? — Тя огледа краката се с останки от чорапи по тях. — Не мога да вървя така, нали?

— Предполагам, ще ви върнат с линейка.

— А мога ли да знам кога ще е това?

— Вероятно по-късно. Първо трябва да се погрижат за по-тежките случаи.

— Сигурно ще го направят, пиленце, но ний сме тук повече от два часа...

На скамейката пред тях настъпи раздвижване и първият от леко пострадалите бе откаран в манипулационната. За да ангажира съзнанието си, Виниша започна сложни изчисления след колко време ще дойде нейният ред и отново погледна часовника. Гадеше ѝ се.

Доста хора минаваха покрай нея и за да не изгуби съзнание, тя ги проследяваше с поглед. Познаваше само някои от тях, или поне ги бе виждала — доктор Инглис, хирургът ортопед, неговият асистент, двама хирурзи — консултанти, главният лекар... С повечето от тях се познаваше бегло. Беше виждала и някои от сестрите, тичащи насам-натам, но сега никой от тях не я забелязваше. Виниша реши, че вероятно е неузнаваема.

Тя отново съсредоточи вниманието си върху часовника, наблюдавайки как отскача стрелката от минута на минута и продължи да се взира в него, докато покрай нея мина необикновено висок мъж. Един от специализантите го посрещна и въведе в манипулационната в отдалечения край на отделението. Виниша никога не бе говорила с него, само посещаваше лекциите му и не смяташе, че въобще някога ще разговарят. И по-добре — по всичко личеше, че той е хладен, раздразнителен човек с хаплив език.

Мина още половин час, преди да го види отново. Дотогава заелите пейките около нея бяха експедитивно обслужени. Мъжът се връщаше, разговаряйки със своя асистент, когато съседката на Виниша каза:

— Виж! Какъв красавец! — Тя стовари огромната си лапа върху ранената ѝ ръка.

Виниша изпусна слаба въздишка и капчици пот проблеснаха по изцапаното ѝ лице.

Този път, помисли си отчаяно, щеше да повърне или да припадне. Тя затвори очи и не видя, че професор Лан-Лутинга спира до нея.

— Това момиче беше тук, когато влязох — рече той. — На края на силите си е. Чудя се... — Той повдигна превръзката и огледа парчето стъкло, пронизало ръката ѝ.

Виниша отвори очи и се взря в мургавото му лице. Много е привлекателен, помисли си. Наистина бе така — с правилен нос, чувствени устни, тъмни очи изпод страховити вежди и черна, леко прошарена, коса.

— Много съжалявам, но мисля, че ще припадна — промълви младата жена.

И в следващия миг изгуби съзнание. Професорът я вдигна от скамейката.

— В манипулационната! — нареди той. — Ще извадя стъклото. Нужна ми е местна упойка, в случай че пациентката дойде в съзнание.

Виниша никога през живота си не беше припадала. Сега остана в безсъзнание в продължение на цели три минути, а през това време професорът направи малък разрез, отстрани парчето стъкло и постави инжекция с местна упойка. Съвсем навреме, тъй като младата жена отвори очи и се намръщи.

— Лежете спокойно — каза той. — Стъклото е отстранено. Ще направя няколко шева, докато упойката действа. — Той се втренчи в нея. — Поставяна ли ви е инжекция против тетанус?

Тя кимна.

— Последната беше преди три месеца. — Виниша бързо добави: — Ще повърна.

Някой бутна купичка под брадичката ѝ, а професорът, без да обръща внимание, направи шевовете. Само след миг остави иглата.

— Това е достатъчно — отбеляза. — Идете си вкъщи и... си легнете. Сутринта може би отново ще имате болки. Идете при вашия лекар. — Изведнъж ѝ се усмихна. — Болките бяха много силни, нали? — После се обърна към някого, когото тя не можеше да види: — Нали ще върнете тази млада дама с линейката?

Кимна на Виниша, потупа я учудващо нежно по ръката и изчезна, като я отстрани от съзнанието си, борейки се вече със съвсем различни проблеми по мозъчната операция, която му предстоеше да направи.

Виниша го наблюдаваше как върви, извисяващ се с цяла глава над всички, загледана в широките му рамене. Асистентът го следваше. Трябва да е хубаво, помисли си тя, да даваш заповеди на хората, знаейки, че ще ги изпълнят, без да те безпокоят. Справедливо е все пак

на човек, надарен с гениални способности, да бъдат спестявани дребните, всекидневни грижи, призна тя.

Твърде мъглявите ѝ размишления бяха прекъснати от сестрата.

— Отивате си у дома и ще лежите през целия ден. Бихте ли ми казали къде живеете и ще уредя да ви закара линейка.

Виниша отвори очи:

— В общежитието за медицински сестри. Тук.

— За Бога! Защо не казахте веднага? Какво ще каже сестра Болт? Трябваше да уведомяте някого.

— Кого? — попита Виниша любезно. — Всички бяхте заети с тежко ранените. А мога и сама да си отида до вкъщи.

— Да не сте посмели! Професор Лан-Лутинга ще вдигне шум до Бога, ако разбере, че указанията му не са били изпълнени дума по дума. Ще доведе сестра Болт.

Виниша отново затвори очи, борейки се срещу измъчващото я главоболие. Сестра Болт бе ветеран на „Сейнт Джуд“. Виниша никога не бе работила в спешното отделение, но знаеше, че старшата сестра е с репутацията на тиранин.

— Сестра? Как се казвате и от кое отделение сте?

— Казвам се Виниша Форбс и работя в мъжкото хирургическо отделение.

— Ще останете тук, докато управителката на общежитието дойде за вас. Ще поговоря с нея. Вие припаднахте.

— Само защото някой случайно се опря на парчето стъкло, сестра.

— Бедното дете. Зная, че е много болезнено — рече сестра Болт. — По-добре ще е да почивате до утре. Осем шева, направени от професор Лан-Лутинга... — Тя произнесе думите така, сякаш Виниша бе удостоена с особена чест и продължи: — Изгубихте ли съзнание при бомбената експлозия, сестра?

Виниша се намръщи.

— Не. Изненада ме и ме събори, но до мен имаше щанд за зимни вълнени дрехи и те паднаха отгоре ми. Така че, с изключение на стъклото, съм съвсем добре. — Тя добави извинително: — Имам главоболие.

— Нищо чудно. Професорът остави инструкции относно лечението ви. След като бъдете изкъпана и настанена в леглото, ще ви

бъде дадено каквото е наредил.

Сестра Болт си тръгна и много скоро пристигна управителката. Тя бе мила и приятна жена на средна възраст, която обгради Виниша с майчински грижи, докато я преместиха на стол с колелца и я придвижиха бързо първо в асансьора, а после през прохода, разделящ болницата от общежитието на медицинските сестри. Ръката я заболя и тя бе признателна на госпожица Вейл за енергичността, с която я изкъпа. Почувства се много по-добре след банята и когато госпожица Вейл я върна в леглото, Виниша рече:

— Надявам се, всички други от общежитието си имат някого, който да им помага.

— Зависи от обстоятелствата — отвърна весело госпожица Вейл. — Лежете спокойно, а аз ще ви направя хубав чай с препечена филийка и ще ви дам тези хапчета. Ще се почувствате освежена, след като хубаво се наспите.

Виниша изпи чая, изяде филийката, взе си хапчетата и най-сетне заспа. Навън се здрачаваше, когато тя се събуди и видя сестра Джайлс, седнала на леглото ѝ.

— По-добре ли сте?

Колко мила жена, сънено помисли Виниша. Малко припряна, но вероятно всеки би станал такъв, ако години наред е обслужвал претоварено с работа хирургическо отделение.

— Как е ръката ви?

Виниша се надигна в леглото.

— Добре.

— Дежурна сте утре от седем и половина сутринта. Не мога да ви дам два свободни дни, но утре си починете и елате на дежурство вдругиден, сестра. Отделението е претъпкано и трябва да отменя почивките за няколко дни.

— Сигурна съм, че още утре ще мога да дойда на работа, сестра.

— Ако ръката ви не е добре, професор Лан-Лутинга ще е много обезпокоен. По-добре елате вдругиден — доста неща можете да свършите с една ръка. — Тя добави мило: — Лош късмет, сестра Форбс. Добре, че няма усложнения. — Тя забърза към вратата. — Носят ви нещо за хапване. Спокоен ден утре.

Перспективата за цял един ден в леглото беше примамлива, а за храна — дори още по-изкусителна. Госпожица Вейл донесе пиле,

картофено пюре и вкусен студен пудинг, които Виниша бе сигурна, че са задигнати от вечерята на лекарите. Изяде почти всичко. Щом дневната смяна се върна, от дежурство, много нейни приятелки дойдоха да я видят и на чаша чай обсъдиха събитието на деня. Те изразиха своето съчувствие към нея, споделяйки, че ѝ завиждат за шевовете, направени от професора, който, както отбеляза една от приятелките ѝ, се занимавал със сложни операции на мозъка и оставял лесните случаи на другите.

— Господи — добави момичето, — трябва да си е струвало. Той каза ли нещо?

— Каза ми да лежа спокойно.

Приятелките ѝ се усмигнаха снизходително. За двете години откакто работеше в болницата Виниша бе еднакво харесвана както от колежките си, така и от лекарите. Тя бе добродушна и работеше много, като ни най-малко не се стремеше да се хареса на някой от практикуващите лекари. Когато някой ѝ бе обърнал внимание върху този факт, тя отвърна, че няма време.

— Трябва да добия опит и да получа право да практикувам. Пък и не съм особено привлекателна, нали?

Истина, която приятелките ѝ любезно отрекоха, докато вътрешно се съгласиха с нея.

— Не мога да разбера — каза тя на събеседничките си — защо всички се страхуват толкова от професор Лан-Лутинга. Той е мъж като всички останали, и дори не живее тук. Искам да кажа, че е като гражданин на света. Днес е тук, утре там.

Каролайн Уебстър, признатата красавица на випуска им, каза любезно, тъй като харесваше Виниша:

— Ех, само да останеше за месец-два, скъпа Виниша. Той не е мъж като всички останали, той е мечтата на всяко момиче. Чудя се дали е женен, дали си има момиче? Колко жалко, че никой не знае нищо за него.

Някой попита:

— Сигурна ли си, че това е всичко, което той ти каза, Виниша?

— О, попита ме дали са ми поставили инжекция против тетанус.

— Не можа ли да подхванеш разговор?

— Не, а и ми се гадеше.

Отговори ѝ смях, който бе толкова силен, че нощната сестра, дошла да провери дали Виниша е добре, нареди всички да си отидат по стаите. Тя ѝ предложи хапче, изчака я да го глътне и си тръгна, а Виниша с признателност заспа отново.

Сутринта се чувстваше чудесно. Ръката ѝ бе зачервена и схваната, но главоболието ѝ бе изчезнало. Към единайсет часа хапна с някои от близките си приятелки, дошли от дежурство и погледа телевизия. Ръцете ѝ бяха издрани и ожулени и тя с изненада откри, че има натъртвания, повечето от които за щастие не се виждаха. Лицето ѝ също бе с драскотини и тя реши да опита крема, гарантиращ неземна красота, който ѝ предложи страхотната Каролайн. Резултатът бе твърде незначителен.

Тя застъпи дежурна следващата сутрин, тъй като отделението бе все още изключително претъпкано. Имаше доста работа за нея дори с една ръка — поставяне на системи, хранене на пациенти, помагане на претоварените сестри. Денят мина много бързо и въпреки че остана след работно време, нямаше още шест часът, когато напусна отделението.

Ръката я болеше и тя с наслада си помисли, че ще може да се отпусне в леглото веднага след вечеря. Тази мисъл я накара да побърза надолу по каменното стълбище и по коридора, който свързваше двете крила на болницата. Изведнъж иззад ъгъла се зададе професор Лан-Лутинга. Той вървеше бавно, стиснал няколко папки под мишница, и бе тъй дълбоко замислен, че тя се надяваше да не я види. Не бе я забелязал, докато не се разминаха.

— Сестра, почакайте — спря я гласът му.

Тя неохотно се обърна.

— Къде съм ви виждал? — Очите му спряха на широката превръзка на ръката ѝ: — Господи, кой би помислил?

Забележка, която тя прие откъм добрата ѝ страна — сигурно е била неузнаваема в спешното отделение.

— Е, сега съм чиста — отбеляза сухо тя и добави припряно, — господине.

Застрашителните му вежди се извиха нагоре.

— Защо сте дежурна?

— Ами, в отделението е ужасно натоварено и няма достатъчно сестри. — Тя се усмихна. — Но ще се справим. Сигурна съм, че вие

също имате много проблеми. Надявам се, че момчето, което оперирахте, ще се възстанови бързо.

— Да, вероятно.

— Предполагам, че сте много изморен. — Тя добави любезно: — След операциите и напрежението. Смя да кажа, че с добър сън ще издържите.

— Когато имам нужда от съвет, сестра, ще ви поискам — хладно рече той.

— Разбира се, господине.

Той понечи да тръгне, но отново се обърна към нея:

— Сестра, как се казвате?

— Форбс, Виниша Форбс. Не би трябвало да разговарям с консултантите. Разбирате ли, аз съм стажантка едва втора година.

— Моля ви, приемоте извиненията ми, тъй като ви накарах да се обърнете към мен, сестра Форбс.

— Приемам ги, разбира се — усмихна се тя. — Много мило от ваша страна, че казвате това. Искам да кажа, че дори не е нужно да ме забелязвате.

— Успокоих се, като чух това. — Той кимна намръщено и се отдалечи.

Тя проследи с поглед как огромната му фигура изчезва по коридора.

— Много раздразнителен мъж — обяви тя на празното пространство около нея. — Осмелявам се да кажа, че щеше да е по-добре да е в Холандия, където може би има съпруга и деца. Горкият човек.

„Горкият човек“, който обсъждаше с асистента си подробностите за краниотомията, предстояща на следващата сутрин, изведнъж замълча и попита:

— Познаваш ли сестра Форбс, Артър?

Ако Артър Майлс бе изненадан, той го прикри добре.

— Виниша Форбс? Работи в мъжката хирургия. Вие зашихте ръката ѝ, след като отстранихте стъкления отломък, ако си спомняте, господине.

— Помня.

— Приятно малко създание, както изглежда. Но това са само впечатления, каквито сигурно имате и вие. Харесвана от всички, не

хитрува, но е и малко срамежлива, въпреки че може да бъде забележително словоохотлива.

— Наистина ли? — Професорът изцяло загуби интерес. — Та мисля, че бих опитал този метод...

Виниша бе тръгнала към общежитието, където щеше да побъбри с приятелките си до времето за вечеря, а после да се оттегли в стаята си и да пие чай с онези от тях, които нямаше да излизат. Почти всичките ѝ приятелки преживяваха любовни авантюри и тъй като тя беше добър слушател, знаеше за влюбванията и разочарованията на всички. И ако бе почувствала, че ѝ липсва такова изживяване, никога не го призна. На всеки, който я попиташе, тя отговаряше, че е напълно доволна да посещава баба си в свободните дни и след работа да разглежда художествените галерии и музеите.

Тези посещения бяха приятно разнообразие след скучните улици, обграждащи болницата в Източен Лондон, а и не струваха скъпо.

В свободните си дни тя ходеше и при баба си. Старицата живееше в малка къщичка от червени тухли сред редица подобни, скрити зад пицните булеварди на Хампстед — това бе домът на Виниша през последните пет години — откакто майка ѝ и баща ѝ загинаха при автомобилна катастрофа. Тя нямаше братя и сестри, нито лели и чичовци. Освен братовчедата на баща ѝ, живеещ някъде в Йоркшир, когото никога не бе виждала, двете с баба ѝ нямаха роднини и близки. Старицата не беше живяла винаги там. Като малко момиченце Виниша бе ходила с майка си и баща си на гости на своите баба и дядо в красива стара къща в Съсекс. Но когато дядо ѝ почина, доходите на баба ѝ намаляха значително и тя се премести в малката къщичка, където живееше сега, за да бъде близо до родителите на Виниша. Те живееха в приятна къща от другата страна на Хийт. Едва след смъртта им Виниша разбра, че къщата е била взета под наем и че парите едва са стигали за храна и дрехи. Баба ѝ бе настояла Виниша да продължи училището, докато вземе диплома за средно образование. Тогава тя бе на осемнайсет години и въпреки че ѝ бе предложено място в университет, започна работа като администратор сред екип от лекари. Ала преди две години убеди баба си да ѝ разреши да учи за медицинска сестра.

И никога не съжали за това. Работата ѝ доставяше удоволствие и тъй като Вениша бе дружелюбна, нямаше проблеми с приятелите си. Пациентите също я харесваха, тъй като бе търпелива, с добър нрав и съпричастна, без да е сантиментална. Заплатата не бе висока, тъй като плащаше за пълен пансион в болницата, но имаше предостатъчно пари за дрехи и да помага баба си. А след малко повече от година щеше да практикува с повече независимост, с повече пари и с шанса да работи, където предпочита.

Три дни по-късно, тя отново срещна професора. Бе се върнала от дежурство в пет часа, преоблякла се бе с пола и пуловер, разресала бе косата си и отново я бе вързала. Прибрала бе необходимите ѝ за няколко дни неща в голям сак и с наметнато сако бе изхвърчала към входа. Все още можеше да стигне вкъщи навреме за вечеря.

Минаваше през просторното фоайе, когато видя професора да се запътва към входа от другата страна. Той вървеше бързо и ако Вениша забавеше крачка, можеше да избегне срещата с него. Но от друга страна, ако побързаше, може би щеше да успее да се мушне през вратата преди него. А колкото по-бързо стигнеше до спирката, толкова по-голям бе шансът да хване автобус по това време на деня.

Но така стана, че и двамата стигнаха заедно до входа и за нейно неудоволствие мъжът ѝ отвори и застана така, че тя не можеше да мине покрай него.

— О, сестра Форбс. Свалиха ли шевовете?

— Да, благодаря ви, господине. Хубаво сте ги направили — почти няма да остане белег.

Строгите му устни се свиха.

— Направих каквото можах. Бързате ли?

Тя наистина пристъпваше от крак на крак край него.

— Трябва да хвана автобуса.

— Закъде?

Това не му влизаше в работата, но Вениша отговори учтиво:

— Хампстед.

— О, Хампстед. Тъкмо тръгвам натам. Мога ли да ви откарам?

— Ами, много мило от ваша страна, господине, но не съм сигурна.

Той не я изслуша. Измъкна я на двора и спряха до тъмносиньо бентли.

— Влезте — рече той и младата жена се подчини. — Къде живеете?

Той се вля в потока автомобили и подкара на запад.

— Ако можете да ме оставите някъде в Хампстед... — започна Виниша.

— Не ставайте смешна. Къде живеете?

— С всички ли говорите по този начин? — попита тя. — Или може би — продължи замислено, — сте уморен след дългия работен ден.

— Мислете си каквото искате, сестра. Къде живеете?

— Пърси Лейн. Това е зад...

— Знам къде е. Омъжена ли сте, или, хм... Имате ли сериозна връзка?

Минаха през Холборн, а после край Примроуз Хил. Съвсем скоро щяха да пристигнат в Хампстед.

— Не — отвърна тя. — Не съм омъжена и нямам приятел. Живея при баба си през почивните дни и празниците.

— Без родители, братя или сестри?

— Никакви.

Той нямаше какво повече да каже и тя мълчаливо се наслаждаваше на комфорта в голямата, удобна кола, когато професорът намали и обърна към Пърси Лейн.

— Коя къща?

— Номер четиринайсет. Надолу, вляво.

Той спря, наведе се към нея, отвори вратата и разкопча предпазния ѝ колан. След това излезе и взе чантата ѝ от задната седалка.

— Приятно прекарване на почивните дни. — Думите му, прозвучаха доста хладно. — Лека нощ, сестра.

— Лека нощ и благодаря ви, господине. — Тя вдигна поглед и се усмихна. Той изглеждаше уморен и затова може би беше неприветлив и неспокоен. Виниша любезно добави: — Сигурно се радвате, че се връщате у дома. Изглеждате изморен, господине.

Устните му се извиха в подигравателна гримаса.

— Впечатлен съм от вашата загриженост, сестра. Но се боя, че е излишно да се тревожите за мен.

Той се качи в колата и тръгна, а тя наблюдаваше как автомобилът изчезва по големия булевард, в края на уличката. После почука на вратата на малката къща. Тя веднага се отвори.

— Влез, дете. Радвам се да те видя. Кой беше този мъж? И това бентли!

Виниша целуна баба си — дребна, възрастна жена със същите неподлежащи на описание черти, както внучката си и със същите красиви очи.

— Хубаво е да си вкъщи, бабо. Това беше професор Лан-Лутинга. Той е хоноруван мозъчен хирург, който, от време на време идва да оперира при нас. Срещна ме на изхода и ми предложи да ме откара.

Баба ѝ я въведе в малката всекидневна.

— Много мило от негова страна, скъпа. Вечерята няма да се забави. Остави всичко в хола. После можеш да идеш в стаята си.

Тя хвърли бърз поглед към лицето на внучката си. Наистина, доста бе изостанала от сегашните нрави и разбирания, но според старомодните ѝ възгледи бе странно, че член на консултантския екип би предложил да откара стажантка. Освен ако, разбира се, не са се срещали вече.

Тя се настани на любимия си стол и попита:

— Видя ли нещо, свързано с онази бомба? Сигурно е имало пострадали, а и беше близо до „Сейнт Джуд“...

— Всъщност бях на Улуърт, когато се случи, бабо. Бях от късметлиите, въпреки, че ръката ми беше срязана. Професор Лан-Лутинга направи шевовете и ръката ми вече оздравя.

Баба ѝ въздъхна с облекчение. Така значи...

— Нека видя, Виниша. — Шевовете бяха разгледани и обявени за много стриктно направени. — Не биха могли да ги направят по-добре — каза баба ѝ. — Стори ми се, каза, че е мозъчен хирург.

— Да, така е. Но се случи, че мина оттам, докато чаках в спешното отделение.

— Какъв късмет, дете. Разкажи ми сега какво друго се случи, откакто не сме се виждали.

Двата почивни дни на Виниша минаха бързо. Хубаво бе да пазарува с баба си и вечер да седи край огъня, слушайки спомените ѝ

за майка ѝ и баща ѝ. Припомняйки си ги, тя копнееше за онези тъй щастливи дни. Но, както бе казала баба ѝ, животът продължаваше.

— Аз няма да съм вечно жива — каза баба ѝ. — А след смъртта ми няма да получиш голямо наследство... Не бих искала да е така.

Виниша я успокои, като каза, че няма причини за тревога. Тя вече даваше част от заплатата си за домакински разходи, а след година-две щеше да изкарва достатъчно, за да се грижи за баба си.

„Сейнт Джуд“ светеше гостоприемно в здрача, когато на другия ден Виниша се върна. Автобусът бе претърпан и щом слезе от него, гледката на тесните, схлупени улици я потисна. Може би след стажа ще успее да си намери работа извън Лондон, някъде, откъдето също ще може да ходи до Хампстед на гости при баба си и където ще има дървета и поляни, ще се чува как птиците пеят...

Алтернативата, разбира се, бе да намери милионер и да се омъжи за него. Тя се изсмя на самата идея и Седжуик, главният портиер, вдигна поглед от четивото си.

— Щастлива ли сте, сестра? Нали сте в мъжката хирургия? Днес имаха три отвратителни случая — с мотопеди, а сега и още един, преди по-малко от половин час.

— Какво посрещане! — заяви тя весело. — За две карфички бих се обърнала и върнала отново вкъщи.

Без да бърза, тя мина през фоайето и прохода към общежитието, където прекара приятен час на чай, преди да си легне, научавайки клюките за различните си приятелки от болницата.

На другия ден работата я погълна. Отделението бе пълно и точно както Седжуик бе казал, трите постъпили случая бяха отвратителни не само защото бяха доста тежки, но и защото пострадалите бяха буйни младежи, които беснееха и крещяха. А четвъртият случай бе със симптоми на скрити мозъчни увреждания, както и вътрешни наранявания. Сестра Джайлс изпрати да повикат Артър Майлс. Той доста дълго преглежда мъжа, а после изчезна в офиса си, за да телефонира и петнайсет минути по-късно пристигна професор Лан-Лутинга.

Виниша, която излизаше от съблекалнята с табла дрехи, успя да спре на няколко сантиметра от него, като закачи върховете на безупречно лъснатите му обувки.

— О, извинявайте, господине! — Тя широко му се усмихна, напълно забравяйки, че когато за последен път се срещнаха, той я бе срязал твърде неприятно. Сега я постави на място, без да каже нищо — кимването му бе ледено, тъмните му очи — студени и отбягващи я.

Тя продължи по пътя си, като отбеляза с основание, че нямаше никаква причина, поради която да не ѝ се усмихне. Тя подаде дрехите на сестра Томас, която бе висока и слаба, с вечно кисело изражение и, макар и компетентна, плашеше пациентите. Преобличайки се, възрастният мъж направи гримаса на Виниша, която стоеше до количката, готова да подаде всичко необходимо. Приятно малко създание, помисли си той. Винаги ще намери време, за да обърне нечия възглавница или да даде вода. Мъжът подхвърли шеговита закачка към Виниша, когато сестра Джайлс подаде глава измежду пердетата:

— Сестра Форбс, професор Лан-Лутинга иска този пациент да бъде преместен в неговото крило веднага. Смята да го оперира този следобед. Нали ще пригответе всичко, ще придружите пациента и ще го предадете?

Нямаше много за прибиране и тъй като болният ставаше все по-сънлив, нямаше смисъл да проверява с него малкото му принадлежности. Виниша направи спретнат пакет, помогна на санитарите да сложат пациента в количката, придружи го до асансьора и оттам до петия етаж, който бе владение на професора, когато той бе в болницата. Професорът излизаше от интензивното, когато те минаваха по широкия коридор. Виниша се стараеше да не го поглежда и когато пациентът бе настанен в леглото си, оправи завивките му и подреди шкафчето. Изправи се, очаквайки някоя сестра да я замести.

Вместо това дойде професорът.

— Ще бъдете ли така добра да останете с пациента, сестра? Ще ви освободят бързо. Натиснете алармения звънец, ако сметнете за нужно. Сестрата ще дойде веднага.

— Сестра Джайлс ме чака да се върна, господине.

— Ще бъде информирана.

Той излезе и Виниша погледна неловко към пациента. Успокои се, когато дойде сестра от отделението и се убеди, че е сложен да легне както трябва, провери дали Виниша знае какво да прави, ако той

прояви признаци на неразположение и я увери, че в мига, в който натисне звънеца, ще се появи някой, който да ѝ помогне.

— Всички сме на крак — обясни тя. — В момента, в който някоя от сестрите се освободи, ще го поеме.

Но пръв дойде професорът и с него бе един от анестезиолозите. Щом видя Виниша, професорът се намръщи.

— Още ли сте тук, сестра?

— Сестрите са претоварени, господине — отбеляза тя сухо и заслуша раздразненото му мърморене.

Трябва да е изморен до смърт, помисли си тя. Може да е мозъчен хирург, но се занимава и със спешните случаи. Надяваше се, че семейният му живот е добър, за да може да издържа на напрежението...

Той натисна звънеца за повикване. Чу се тропот откъм коридора и две сестри влязоха бързо.

— Няма тревога, но намерете опитна сестра, която да остане с пациента. — Гласът му бе ледено учтив и сестрата с обвиняващ поглед стрелна Виниша. — Мисля — продължи професорът спокойно, — че ясно се изразих. Той се нуждае от опитно око. — Погледът му спря на Виниша. — Върнете се в отделението си, ако обичате, сестра.

Напълно доволна бе да се подчини. Може да е изморен до смърт, но не е учтив, роптаеше яростно тя, взимайки наведнъж по няколко стъпала надолу по стълбите. Всъщност бе груб. Тя установи, че за съжаление, няма възможност да му го каже.

ВТОРА ГЛАВА

Октомври бавно премина в ноември, като донесе леден дъжд, вятър и мрачни сутрини. Отделението бе пълно и Виниша бе претрупана с работа. Когато дойдоха свободните ѝ дни, с удоволствие отиде в къщичката на Пърси Лейн. Приятно бе да се събуди сутринта в собствената си стая, да направи чай за баба си и да напазарува, вършейки всичко това, без да хвърля тревожно поглед към часовника. Вечерта седяха край огъня и разговаряха, баба ѝ плетеше, а Виниша навиваше прежда или си почиваше.

Повече не бе виждала професора. Той идваше много рядко в отделението. Каролайн ѝ каза, че се е върнал в Холандия.

— Какъв хубав живот — бе добавила тя. — Помисли си за всички хора, които среща. Сигурно е пълен с пари. Предполагам, че си има някъде чудесна къща.

— Трябва да има — спокойно каза Виниша. — Ако е женен, съпругата и децата му ще имат нужда от покрив над главите си.

Каролайн се изкиска.

— Скъпа Виниша, в теб няма ѝ зрънце романтика. Имам среща с лекар от екипа му. Ще открия нещо повече за нашия професор.

Виниша свъси вежди, а после се усмихна.

— Смея да кажа, че ако бях красива като теб, Каро, бих направила същото.

Но Каролайн не откри нищо за личния живот на професора. Тим Добсън или нищо не знаеше, или нищо не възнамеряваше да каже. А Виниша, претрупана с работа, забрави да я попита.

За нея почивните дни бяха добре дошли. Виниша се измъкна от тълпата, слезла от автобуса и се отправи към Пърси Лейн, мислейки за вечерята и посрещането на баба си. Тя се изненада, като видя, че къщичката е тъмна и тъй като никой не отвори вратата, усети мрачно предчувствие. Баба ѝ имаше няколко приятелки, живеещи в Хампстед, но вече бе седем часът и старицата трябваше да се е върнала след чая

си с някоя от тях. Виниша отключи вратата и влезе в тесния хол. Запали лампата и извика:

— Бабо! — Но в малката къща бе тихо. Остави чантата си и влезе във всекидневната, като светна и там. Огънят слабо гореше, а баба ѝ си седеше в стола с плетката в скута. Преди да стигне до нея и да потърси пулса ѝ, Виниша знаеше, че няма да го почувства. Тя изплашено повтори „Бабо!“ и сложи ръце на раменете ѝ. Няколко минути остана така, потапяйки се в скръбта...

В къщичката нямаше телефон. Тя пресече улицата и от един съсед позвъни на доктора на баба си. После се върна и мълчаливо зачака, като седеше неподвижно, хванала баба си за ръцете.

Бе краят на месеца. След обсъждането на предстоящата за другия ден операция, преди да се върне в „Сейнт Джуд“, професорът се качи в колата си и потегли към къщи. Тъкмо минаваше през Хампстед, когато видя тясната отсечка на Пърси Лейн и импулсивно зави по нея. Чудеше се защо отива — вероятно Виниша нямаше да е там. Постъпката бе глупава и това го подразни.

Между пердетата се процеждаше светлина, а входната врата бе отворена. Той излезе от колата и разтвори по-широко вратата, забелязвайки, че на стената има табела от агенцията за недвижими имоти.

— Виниша — извика професорът и отвори всекидневната. Младата жена седеше до малката кръгла масичка до прозореца, с ръце в скута, а лицето ѝ бе тъй бледо и изтерзано, че той попита: — Какво се е случило? Болна ли си?

Мъжът обходи с поглед малката стая. Тя бе приятно обзаведена, но много студена. — С баба ти ли се е случило нещо? — попита той.

Виниша не се изненада да го види. Тя тихо промълви:

— Почина съвсем неочаквано преди две седмици.

— Бедното ми момиче. — Той съблече палтото си, сложи ръкавиците на масата и седна срещу Виниша. — Къщата е обявена за продан. Защо стоиш тук сама на студа?

— Ами, както виждате, къщата не принадлежи на баба — сковано рече тя. — Имаше договор, сключен доста отдавна, с който я

продаде на една компания. Те ѝ дадоха парите, за да може да преживява. — После додаде сериозно.

— Знаете, че лихвите са твърде високи. Така че тя нямаше други пари, освен пенсията си. Затова съм тук — някой ще дойде с документи, които да подпиша.

— Нямах ли адвокат?

— О, да, но не му е удобно да дойде вечерта. Каза, че мога да ги подпиша. Мебелите са мои — додаде тя.

— Имаш ли семейство?

— Не. Само един братовчед на баща ми, когото никога не съм виждала. Двамата с баща ми не се обичаха и не вярвам, че ще иска да ме види. Мъжът, стана и затвори вратата.

— Кога ще дойде онзи човек?

Тя погледна часовника върху полицата на камината.

— Само след минути, ако е точен. Мога ли да ви предложа чаша чай? Извинявайте, че не ви попитах...

Някой почука на вратата и професорът стана.

— Аз ще отворя. Имаш ли свободни дни? — Когато тя кимна, мъжът добави: — И ще спиш тук?

— Казаха ми, че мога да остана до края на месеца. Има неща за опаковане.

Той приближи до вратата и отвори. На прага стоеше мъж с куфарче.

— Влезте — покани го професорът. — Тук съм като експерт-съветник.

Виниша примига от изненада при тази забележка. Все още не бе в състояние да разсъждава трезво, но с облекчение разбра, че професорът се бе появил на прага ѝ точно когато се нуждаеше от някого. Тя поздрави мъжа и се зае с четенето на документите. После ги подаде на професора, който също ги прочете. Бяха съвсем редовни.

Виниша въздъхна, предложи чай, но двамата мъже отказаха, и тя проследи с поглед как професорът изпрати агента по недвижими имоти до вратата. Когато се върна в стаята, Виниша стана.

— Много ви благодаря, професоре — каза тя любезно. — Бяхте много мил, че останахте. Сега трябва само да опаковам мебелите и да намеря къде да ги оставя. — Тя добави тъжно: — Желаете ли чай, преди да тръгнете?

— Не. Вземи каквото ще ти е нужно през нощта. Връщаш се с мен.

Бледото ѝ лице силно почервения.

— Много мило да предложите, но...

— Не съм любезен, разумен съм. Не можеш да останеш сама. Моята икономка ще се погрижи за теб и можеш да се върнеш сутринта, за да се погрижиш за мебелите.

Той звучеше обезкуражително незаинтересован.

— Но няма ли да наруша плановете ви за вечерта?

— Не. Излизам на вечеря и няма да се прибера до късно, а и сутринта ще оперирам. Предлагам ти да прекараш двете вечери у дома, така че се приготви. — Той я изгледа намръщено. — Вече закъснявам.

Виниша се подчини. А и независимият ѝ дух още не се бе събудил. Сложи най-необходимите неща в чантата си, заключи, облече палтото и влезе в бентлитото, за голяма изненада на съседите.

Бе тъмна, мъглива вечер и сигурно по-късно щеше да се заледи. Виниша бе признателна, че в голямата кола бе топло и в същото време открити, че е гладна. Тя не бе дочакала чая в болницата, а пропусна и обяда. Току-що се бе разделила с къщата, която от няколко години бе неин дом и нямаше представа какво да предприеме. Щеше да продължи да работи като медицинска сестра, разбира се, но бъдещето ѝ бе доста мъгляво. Адвокатът бе споменал за допълнителни сметки.

За неин срам очите ѝ се напълниха със сълзи, които закапаха по бузите ѝ. Тя неволно се разрида. Добре поне, че нейният спътник гледаше пред себе си. Виниша извърна глава и се втренчи невидящо през прозореца.

Професорът караше по широк път с красиви къщички в далечината, заобиколени от големи градини. Той зави през отворена порта и спря пред къщата в самия край на пътя. Изключи двигателя и тихо попита:

— Защо плачеш, Виниша? — Подаде ѝ носна кърпа.

Тя избърса сълзите и сподавено промълви:

— Съжалявам много. Мама винаги казваше, че нищо не вбесява мъжа повече сълзите на жената. Но много неща ми се струпаха на главата — измърмори тя.

Той протегна ръка и привлече младата жена към себе си. Не каза нищо, но стоплена от близостта му, тя захлипа отново. Професорът я

остави да поплаче няколко минути и после каза:

— Утре следобед ще бъда вкъщи за няколко часа. Мисля, че ще е най-добре да останеш тук, докато се върна, и после ще поговорим. Двамата заедно по-лесно ще разрешим проблемите.

Тя се сгуши в прегръдките му.

— Обикновено не се държа толкова глупаво, но всичко стана малко неочаквано.

— А и нямаше към кого да се обърнеш — каза ѝ нежно. Отдръпна я от рамото си и разкопча предпазния ѝ колан, после излезе, за да отвори вратата ѝ. — Госпожа Тод ще се погрижи за теб и ще ти поднесе вечеря.

Той отключи вратата и въведе Виниша. Холът бе просторен, осветен от кристален полилей, висящ от гипсов таван. Вита стълба водеше към горния етаж. Влезе дребна, закръглена жена, облечена в тъмна рокля. Побелялата ѝ коса бе вдигната в сложни букли.

— Заповядайте, господине. Тод донесе багажа ви. Имате ли нужда от нещо? — Малките ѝ блестящи очи се спряха на Виниша.

— Госпожо Тод, доведох госпожица, Виниша Форбс, която ще остане тук за няколко нощи. Бихте ли се погрижили за вечерята ѝ? И пригответе стаята с изглед към вътрешната градина. Може би е добре да заведете младата дама в стаята ѝ още сега, а после да се върнете при мен.

Госпожа Тод се усмихна и кимна.

— Добре, господине. Моля, последвайте ме, госпожице Форбс...

Хубава къща, помисли си Виниша, следвайки покорно госпожа Тод. Не само приятна, но в нея се чувстваш като... тя потърси думата... у дома — топла и гостоприемна, приглушено осветена. Виниша не се съмняваше, че е и идеално поддържана. Въздъхна и госпожа Тод се обърна, за да ѝ каже любезно:

— Виждам, че сте уморена, госпожице. Ще ви приготвя хубава вечеря, а после — в леглото. Няма нищо по-добро от здравия сън, за да ви изправи отново на крака.

Тя отвори вратата до стълбището и въведе Виниша. Стаята бе доста голяма, с огромен прозорец, покрит с крепон в пепеляворозов цвят. Завивките на леглото бяха в същия тон, както и малкото кресло и нощните лампи! Килимът бе бежов и мъхест. Виниша погледна

обувките си, а после извинително вдигна очи към госпожа Тод, която само се усмихна приветливо и я заведе в банята.

— Само се освежете, госпожице и елате долу. Тод ще бъде там, за да ви покаже къде да отидете. И ако се нуждаете от нещо, просто ме повикайте.

Оглеждайки тоалетката, изящна изработка от кленово дърво, а после и банята, Виниша реши, че някой бе осигурил всичко, свързано с козметиката, което би желало едно момиче. Хубаво би било да се възползва, но тя се отказа. Тук бе само за една-две нощи и предположи, че всичко, от което си сложеше, макар и пестеливо, трябваше да бъде подменено. Изми лицето и ръцете си, пооправи косата си и слезе по стълбите.

Тод я чакаше. Той бе дребен, пълничък мъж, който напълно подхождаше на госпожа Тод. Излъчваше необикновено достойнство. Пожела ѝ приятна вечер, отвори една врата и мълчаливо я въведе в гостната. Стаята бе огромна. Паркетът бе застлан с дебели килими, имаше няколко удобни кресла и кушетки. Професорът се изправи от стола до камината и приближи да посрещне младата жена.

— Точно навреме, за да пийнем, преди да изляза. Обясних на госпожа Тод, че тук ще прекараш няколко нощи. Хубаво ще е, ако можеш да уредиш всичко, преди да се върнеш в „Сейнт Джуд“. — Той подаде на Виниша чаша шери и седна срещу нея. — Утре след два часа ще бъда тук. По-лесно ще е, ако дотогава си решила какво точно смяташ да направиш с твоето имущество, така че да уредим нещата.

Тя отпи глътка шери и замислено рече:

— Много сте любезен, професоре, но моля ви, не се притеснявайте. Много съм ви признателна за гостоприемството, но ще се справя...

— Да разбирам ли, че ми казваш да не се бъркам? — Гласът му бе леден.

— О, Господи, не. Само мисля, че вече достатъчно ви досадих...

— Което не е причина да оставим нещата наполовина свършени.

Виниша не знаеше какво да отговори.

Професорът излезе с учтиво пожелание за приятна вечер. След минути Тод я покани да го придружи до приятна стая в задната част на къщата, където Виниша се наслади на вкусната вечеря и тъй като не желаше да безпокои повече домакините, реши да си легне.

За нейна изненада професорът бе в хола и изглеждаше великолепно в официалния костюм, но както изглежда, бе в лошо настроение. Той слушаше някого по телефона и учтиво каза:

— Не можах да дойда навреме. — Погледна часовника си. — С малко късмет ще бъда при теб след двайсет минути. — Затвори телефона, намръщи се, измърмори „лека нощ“ и излезе от къщата.

Виниша застана на последното стъпало и се заслуша в шума на отдалечаващата се кола. Върху един от столовете в хола се бе настанила удобно котка с тигрова шарка. Виниша се обърна към нея, поради липса на други слушатели:

— Горкият човек. Аз съм досадна, но той не трябваше да го показва така явно, нали? Смея да кажа, че разговаряше с приятелката си.

Котката се съгласи с нея и се зае с личния си тоалет, а Виниша се обърна и тръгна нагоре по стълбите. Потънала съм в разкош, каза си тя, докато се качваше. Така че няма причина да се чувствам самотна. За жалост се чувстваше непоносимо самотна.

Мислите ѝ отново се насочиха към професора. Виниша се губеше в догадки за живота му, чудейки се къде живее той в Холандия. Няма съпруга, реши тя. Не ѝ приличаше на човек, който би оставил съпругата си у дома, докато пребивава другаде в продължение на седмици. В момента, в който заспа, ѝ се присъни красива блондинка, седнала срещу него в луксозен ресторант.

Весело момиче ѝ донесе сутрешния чай. Пожела ѝ добро утро и я помоли да остане в леглото, тъй като госпожа Тод все още приготвяла закуската ѝ и щяла да ѝ я качи сама.

Виниша изяде закуската, изкъпа се с доста гореща вода, облече се и слезе. Тод и котката дойдоха да я посрещнат в хола.

— Добро утро, госпожице. Професорът помоли да ви предложи да решите коя фирма желаете да наемете да се разпореде с мебелите ви. Това ще спести време и дава възможност да се уточнят нещата.

Той отвори вратата на стаята, където Виниша бе вечеряла. В камината гореше силен огън, а върху табличка подкнящо бе сложено кафе.

— Оставил съм местния телефонен указател на масичката до прозореца, госпожице. Също и днешния вестник.

След изминалите уморителни седмици ѝ се струваше, че е попаднала в приказен свят. Тя отпи глътка кафе и прегледа списъка на подходящите фирми. Искаше да задържи две-три неща: малка работна масичка, която бе принадлежала на майка ѝ, колекцията от книги на баба ѝ, една-две сребърни вещи, останали от по-щастливи дни...

Тя изготви списък на вещите и избра най-непретенциозните фирми, които можеха да се заемат с мебелите ѝ. Отвори „Дейли Телеграф“, потискайки чувството за вина, че не върши нищо полезно.

Обядът бе невероятно вкусен. Виниша пиеше втора чаша кафе, когато професорът влезе. Следваше го Тод, носейки прясно кафе. Професорът седна до масата. Младата жена поздрави учтиво и в отговор получи навъсен поглед.

Виниша безмълвно изпи кафето си и зачака.

— Ако си решила какво ще правиш с мебелите и кой ще се заеме с това, няма причина да не се уреди веднага. А и може би нямаш повече свободни дни?

— Да, така е. Бих искала да приключим всичко днес и утре. Избрах фирма, която според мен е подходяща. Може би ще могат да вземат мебелите, преди да се върна в болницата.

Той остави чашата си.

— Тогава да тръгваме!

— Дайте ми две минути — помоли тя и хукна нагоре по стълбите, за да вземе палтото и чантата си. Той явно нямаше търпение да приключи с всичко това. В действителност Виниша подозираше, че професорът дори съжалява, че ѝ е предложил помощта си. Тя изтича надолу към хола с твърдото решение да приключи със следобедната работа колкото е възможно по-бързо.

По предложение на професора Виниша реши до къщата на баба ѝ да ги придружи и агент от фирмата. Тъй като бе тясно и нямаше много мебели, за час бе проверила всичко. Върна се в колата и потеглиха обратно за къщата. В хола професорът каза:

— Съветвам те да се обадиш на адвокатата си и на всички, свързани с твоите дела. В малката всекидневна има телефон. — Той се обърна. — Ще ме извиниш ли, трябва да продиктувам няколко писма, преди да тръгна за „Сейнт Джуд“.

— Благодаря за помощта, професоре. Много съм ви признателна. Той спря до вратата на кабинета си.

— Нямах ли други близки, освен братовчеда, който не го е грижа за теб?

— Не. — Той така се намръщи, че тя добави любезно: — Но това няма значение, тъй като имам много приятелки.

Той кимна.

— Довечера ще излизам. Разполагаш напълно с времето си. Утре ли се връщаш на работа?

Тя се поколеба дали да му каже, че ще се върне в болницата веднага щом вземе чека от мебелната компания.

— Аз... обещах довечера да изляза — заекна младата жена от притеснение да не би той да помисли, че иска да остане за вечеря.

Професорът я изгледа замислено, разбирайки малката ѝ лъжа и причината да я изрече.

— Ами, както искаш — усмихна ѝ се. — Смя да кажа, че понякога ще се виждаме в „Сейнт Джуд“.

— О, да. Но без да разговаряме, разбира се. Не трябва да говоря с консултантите. Само мога да отговарям, ако ме попитат нещо.

Тя кимна припряно и се качи в стаята си, за да свали палтото. Когато отново слезе, къщата бе тиха ѝ Виниша отиде в малката всекидневна, откъдето телефонира, съгласно уговорката. Приключила и с това, тя поседя мълчаливо, докато Тод дойде с поднос за чай. Съобщи ѝ, че професорът се е върнал в болницата и ще си дойде само за да се преоблече за вечерта. Котката я спаси от самотата, като се сви на стола до нея и заспа. Виниша седна с лист и химикалка, правейки планове. Парите от разпродажбата на мебелите не бяха много, но се налагаше да похарчи част от тях. Нуждаеше се от нови ботуши за зимата, а също и от палто. Остатъкът щеше да внесе в банка, за да увеличи нищожния си капитал за черни дни.

А утре щеше да си тръгне сутринта, тъй като усещаше, че бе злоупотребила с гостоприемството на професора. Можеше да пообиколи магазините, да хапне, да вземе чека и да се върне в „Сейнт Джуд“. Взела решението, тя изпи шерито, което Тод ѝ поднесе, и седна пред вечерята си. Жалко, че баба ѝ не беше с нея, да споделят вкусната храна. За момент бе застрашена да се поддаде на силно потисканата си скръб, но баба ѝ не се отдаваше на самосъжаления. Виниша бе млада и се надяваше, че щом стажът ѝ приключи, ще има осигурена интересна работа дотогава, докогато би искала, или докато се пенсионира. Както

всяко момиче и тя мечтаеше за женитба, но нямаше основания да говори за това, защото според приятелките си от болницата, външността бе от изключително значение, за да си намериш съпруг.

Виниша бе чувствително момиче, но не се оплакваше от липсата на романтика в живота си. Тя проведе вежлив разговор с Тод, който сервираше вечерята ѝ. Той се извини и излезе, след като донесе пудинга. Младата жена го чу да говори в хола, после долови плътния глас на професора. Тод се върна и след малко се чуха стъпките на професора и звукът от затварянето на тежката входна врата.

Когато слезе на закуска, Виниша обясни на Тод, че ще си тръгне сутринта. Отклони предложението му за хубав обяд, въпреки че се съгласи да не си тръгва, докато не ѝ донесе кафето по-късно сутринта. Що се отнасяше до заминаването ѝ, тя изпитваше истинско съжаление, докато благодареше на семейство Тод за тяхната любезност. Домът на професора ѝ бе дал сигурност и спокойствие, точно когато се нуждаеше от това. Виниша отказа предложеното ѝ от Тод такси и тръгна по главната улица. Поразходи се около час, преди да хапне в малко кафене, а после отиде да вземе чека си. След като приключи с това, повече нищо не я задържаше тук. Тя мина през Пърси Лейн и завари малката къщичка вече опразнена. Следвайки инструкциите на адвокатата си, остави ключовете върху полицата на камината във всекидневната. После си тръгна бързо, затваряйки вратата след себе си, без да се обръща назад.

Изпита странно облекчение, че се връща отново на работа, въпреки че старшата сестра на отделението бе с по-остър език от обикновено, а имаше и няколко арогантни пациенти, които настояваха за внимание през цялото време, независимо че сестрите бяха заети.

От професора нямаше и следа. Минаха един-два дни от завръщането ѝ, когато Каролайн, на чаша чай с нея, заяви, че заминал за Холандия.

— Как разбра? — попита Виниша. — Искам да кажа, че миналия път ти също знаеше...

— Тим ми каза. Но той ще се върне. Чух сестрата в операционната да казва на сестра Болт, че е изпратен случай с мозъчен тумор от Джързи. Трябва да се върне, за да се заеме с него. Тя спомена, че е спешно, а професорът винаги е тук за трудните случаи.

Два дни по-късно Виниша го срещна в един от дългите коридори на долния етаж. Тя бързаше да вземе лекарство, което трябваше да бъде дадено веднага. Ала професорът протегна ръка и задържа младата жена. Асистентът му беше с него, сигурно за да отбелязва предписанията му.

— О, сестра Форбс, надявам се, че домашните ви проблеми са към края си?

— Да, благодаря ви, господине.

Виниша се изчерви леко от неочакваната среща, а когато професорът кимна пренебрежително, тя се усмихна неуверено и забързано се отдалечи. Когато го видя, оживяха всички спомени, които толкова упорито се опитваше да потисне. Почти веднага закопня за баба си и за малката къщичка в Хампстед. Нещо повече — тя копнееше за нещо, което да нарича дом, за място, където да може да отиде, когато е свободна.

Със завръщането си професорът бе нарушил спокойствието ѝ. Полагаше ѝ се малко почивка и с част от капитала си щеше да замине някъде. И то веднага, въпреки че в момента нямаше идея къде.

Отговорът дойде неочаквано още на следващия ден. Асистентът на професора я спря, когато тя пресичаше фойайето, за да предаде съобщение на регистратурата.

— Бихте ли ми отделили минутка? — попита любезно. Тъй като бе винаги дружелюбен и Виниша го харесваше, тя спря с готовност. — Може да ви звучи смешно, но съм в безизходица. Трябва да замина за Холандия с професор Лан-Лутинга, а това означава да оставя съпругата си сама за седмица или десет дни. Тя очаква бебе и не обича да е съвсем сама, а никой от нейното или моето семейство не е свободен, за да остане с нея. Сестра Джайлс се оплакваше, че няма достатъчно сестри, докато бяхте в отпуска. Така че се чудех дали бихте останали с Лоти.

Тя бе виждала само веднъж съпругата му, на Коледа, когато господин Майлс я развеждаше из отделенията. Допаднаха си, но оттогава не се бяха срещали. Виниша бавно отговори:

— Нямам други планове. А какво мисли съпругата ви?

— Тя бе очарована, когато ѝ предложих. Нали сте се срещали? Спомням си, че ѝ допаднахте. Ще си помислите ли? Професорът се

връща в Холандия след два или три дни. Веднага щом се справи с тежките случаи тук. Кога започва отпуската ви?

Нищо в поведението му не издаваше, че вече знае.

— Понеделник и вторник не съм на работа, а после започва отпуската ми.

— По-добре от това не би могло да бъде. Мисля, че тръгваме във вторник вечерта. — Той се усмихна дружелюбно. — Оставете съобщение, ако сте съгласна да дойдете. Ще ви бъдем безкрайно признателни.

— Наистина ли... — започна Виниша.

— Съвсем сигурно, а и нямате представа какъв товар сваляте от плещите ми.

Тя обмисля предложението до края на деня. Това бе паднала от небето възможност да се отдели поне за малко от живота в болницата. Не й ли бе казал някой, че господин Майлс е купил малка къщичка близо до Бейкънсфийлд? Мястото се казваше Пен. Въпреки че живееха в малък апартамент в един от новите блокове, построени край Темза, където някога са били доковете, двамата съпрузи прекарваха в къщата свободните си уикенди и празниците. Виниша бе изненадана, че помолиха нея, но може би никой друг не бе свободен. До края на деня тя бе решила да приеме предложението.

Артър Майлс дойде в отделението в петък вечерта и коректно помоли сестра Джайлс за разрешение да каже две думи на Виниша. Отведе я настрана.

— С Лоти толкова се радваме, че ще дойдете. Тя е в апартамента, но ако сте готова, елате с нас във вторник следобед — ще ви вземем на път за къщичката в Пен.

Усмихна й се любезно и си тръгна, оставяйки я приятно развълнувана от възможността за промяна на обстановката.

Бе малко напрегната, докато чакаше господин Майлс да я вземе. Ами ако съпругата му не я хареса, въпреки всичко? А и какво ще правят по цял ден? И дали ще трябва да помага в домакинската работа? От една страна, тя не бе истински гост, а от друга — не бе наета от семейство Майлс.

Разбра, че напразно се е тревожила. Бе настанена в колата, сакът й — в багажника и още от първия миг стана ясно, че двете с госпожа Майлс ще си допаднат.

— Наричай ме Лоти — рече хубавото момиче, седнало до господин Майлс, — а аз ще ти казвам Виниша. Нали нямаш нищо против?

За кратко време Лондон остана зад тях. Щом излязоха на магистралата, минаха през Бейкънсфийлд и бързо завиха към Пен. Това бе очарователно селце, точно както Виниша се бе надявала. Къщата на семейство Майлс бе в тясна равнина, встрани от пътя. Бе малка, спретната постройка, с добре поддържана градина.

Във всекидневната гореше огън, а от кухнята се носеше приятен аромат.

— Госпожа Трент — обясни Лоти. — Тя идва всеки ден за час-два, когато сме тук. Ела да ти покажа твоята стая. Артър ще качи сака ти.

Стаята бе в розово, синьо и бяло, семпло мебелирана, но с всичко необходимо.

— Ползваме една баня. — Лоти погледна Виниша. — Не зная какво ще правим, когато дойде бебето.

Виниша надникна през малкото прозорче.

— Не можете ли да надстроите? Има място. Градината е хубава и приказно голяма.

— Не искаме да напускаме това място. Обичаме го. Искаш ли да разопаковаш багажа си? Артър трябва да тръгне почти веднага...

— Би ли му пожелала лек път от мен? Ще подреда багажа.

По изражението на Лоти разбра, че не е сгрешила. Съпрузите искаха да се сбогуват насаме. Виниша отвори куфара и започна да подрежда дрехите си, откривайки, че мислите ѝ непрестанно се връщат към професора. Той ще се прибере у дома, но при кого?

ТРЕТА ГЛАВА

Лоти и Виниша се настаниха чудесно. Имаха много общи интереси — бяха на една възраст и се интересуваха от дрехи, книги и театър. Госпожа Трент идваше през деня да разтреби къщата и да почисти, така че домакинската работа за Виниша и Лоти бе минимална. Двете пазаруваха, разхождаха се всеки ден, прекарваха вечерите край огъня, като печаха кестени и плетяха дрешки за идващото бебе. Всяка вечер телефонът звънеше — сигнал за Виниша да отиде в кухнята и да се заеме с вечерята, докато Лоти прекарваше петнайсетина минути в разговор с Артър. От четири дни бяха в Пен, когато най-сетне, затваряйки телефона, Лоти рече:

— Не знае кога ще се върне. Смята, че най-рано след четири дни. Виниша отвори вратата между кухнята и всекидневната.

— Всъщност какво правят? — попита.

— О, много важна личност се нуждаела от мозъчна операция. Артър невинаги ходи с професора, но вече е много по-опитен. Професор Лан-Лутинга е изключително способен преподавател. — Тя вдигна поглед. — Той е добър човек. Често ли го виждаш в „Сейнт Джуд“?

— Почти не го виждам, но бе много мил с мен, когато почина баба ми. — Виниша започна да разбива яйцата за омлет. — Шевовете на ръката ми направи пак той.

— Представям си каква суматоха е настъпила, когато са разбрали, че си от персонала — засмя се Лоти.

Виниша добави лъжица вода и отново разби сместа.

— Да, забавно беше, въпреки че тогава съвсем не ми беше до смях.

— Ужасно преживяване. Аз бих се уплашила.

— Аз също се уплаших. А и се чувствах като глупачка. Стана ми лошо, когато ми шиеха ръката...

— Е, в такъв момент подобна реакция е напълно естествена — заключи Лоти.

Едва ли подобно мнение се споделяше от хирурга, слязъл от върховете на Олимп, за да направи незначителен шев на ръката на една сестра. Но Виниша не изрече мислите си.

На другия ден бе студено и влажно и двете останаха вкъщи да надписват коледни картички.

На следващата сутрин бе все още хладно и сивото небе имаше жълтеникав оттенък.

— Ще завали сняг — каза Виниша, докато вървяха към селцето да напазаруват. Върнаха се с пълна кошница продукти. — Ще отида до градината да отскубна няколко стръка праз — предложи Виниша.

По-лесно бе да се каже, отколкото да се направи. Ледът бе от няколко нощи и тя трябваше да поразрови с греблото. Докато се върне в къщата, първите парцали сняг заваляха. Приятна вълна топъл въздух я посрещна от стайте. Когато отвори кухненската врата, внезапно спря на прага и се втренчи в професора, който приведен над масата, похапваше от морковите, приготвени от нея за тенджерата.

— Влез и затвори вратата, Виниша. Нахлува студен въздух.

Тя изпълни молбата и остави прازа до морковите.

— Но нали сте в Холандия — каза тя.

— Излишна и невярна забележка — отбеляза той. — С Артър пристигнахме преди десет минути.

— О, чудесно. Ще отида и...

— Не. Не са се виждали цяла седмица. Иначе защо мислиш ще съм тук без нищо за ядене, освен моркови?

Тя свали палтото и събу ботушите си. Без тях изглеждаше съвсем дребничка.

— Можете да запалите колата и да потеглите за вкъщи, където госпожа Тод ще ви поднесе вкусен обяд — подхвърли Виниша.

— Колко неучтиво от твоя страна да разговаряш по този начин с човек на моята възраст. И то при положение, че съм поканен за обяда и чая. Ще се намерят ли кифлички?

Приятелският му тон я изненада. Виниша смяташе, че той е резервиран, раздражителен, а понякога дори враждебен. Тя промълви отпаднало:

— Да, купихме кифлички на връщане от селцето. — И притеснено добави: — Но, ястието в тенджерата няма да стане до обяд. Ще трябва да запечем яйца с фасул. А това ще остане за вечеря.

— Тогава оставам за вечеря. — Той се изправи. — Хайде, да отидем при другите.

— Не съм много спретната...

— Да, така е, но не мисля, че това е от значение.

Гласът му бе хладен, както и погледът му. Това бе гласът, свикнала да чува в болницата. Изведнъж той се бе превърнал отново в строгия професор, а мъжът, който ядеше моркови в кухнята, беше изчезнал. Тя отметна косата от лицето си.

— Бях груба. Съжалявам. В „Сейнт Джуд“ не бих си позволила да разговарям с вас по този начин. Просто за момент забравих кой сте.

— Не съм поласкан от тази забележка. — Страховитите му вежди се извиха в дъга.

Отвори вратата и нежно побутна младата жена пред себе си към всекидневната.

Тази нощ Виниша си легна в състояние на приятно недоумение. Той остана до късно вечерта и ни най-малко не приличаше на хладния професор — изми чиниите, намаза кифличките с масло, изяде вкусната вечеря и се държа така, сякаш всичко, което правеше, бе съвсем естествено. В същото време тя бе напълно сигурна, че в собствения му дом нито е било необходимо, нито желателно да изпълнява домашни задължения от този род.

Нещо повече, следобед той я изгледа настойчиво и ѝ предложи да го придружи на разходка. Тя понечи да откаже, ала в същия миг се сети, че Артър и Лоти може би искат да останат сами. Така че облече палтото, завърза шал около главата си и излезе да се разходи с професора. Бе много студено и от време на време снегът се сипеше по пътеката. След няколко минути професорът хвана Виниша за ръката и забави ход, за да върви редом с нея. Разходиха се из поляните и край езерото, а после тръгнаха по тънка пътека, водеща извън селото.

— Къде извежда? — попита Виниша.

— Нямам представа — каза професорът и младата жена замълча.

Но мълчанието не бе продължително. Той заговори и чак когато си легна, припомняйки си всичко, тя осъзна, че му е казала за себе си много повече, отколкото бе възнамерявала. Реши, че причината е в гласа му. Понякога в тона му се долавяше настоятелност, която бе трудно да се пренебрегне. Сигурно неговите студенти, изправени пред този хладен, безличен маниер, изпитваха същото.

Тя сънено заключи, че не е знаел за какво да говорят, защото нищо не ги свързваше. За момент забрави, че се любуваха на зимния пейзаж около тях, че спряха да наблюдават малка катеричка, свраки, връщащи се в гнездата си, че се надвесиха през оградата да погледат стадо овце и постигнаха съгласие, че е чудесно да се живее сред природата.

— Май не държиш особено на Лондон и големите градове — бе попитал нехайно мъжът.

— Може би този Лондон, който познавам, не е същият като вашия. Някои от улиците край парка „Сейнт Джеймс“ и животът в тази част изглеждат чудесно. Предполагам, ако човек живее там, в Лондон може да е много хубаво. Но аз обичам провинцията. — Тя се бе обърнала да го погледне. — Там е невъзможно да се почувстваш самотен.

След вечеря четиримата играха бридж и когато Лоти обяви, че иска чай, преди да си легне, двамата мъже отидоха в кухнята, за да го приготвят. Това даде възможност на Виниша да благодари на Лоти за своето гостуване и да ѝ каже, че ще вземе автобуса за Бейкърсфийлд след закуска, а после — влака за града. Тя смяташе, че Лоти ще се съгласи веднага, тъй като Артър нямаше да се връща в „Сейнт Джуд“ още два дни. Така и не разбра кога Лоти успя да уведоми върналите се от кухнята мъже. Артър веднага заяви:

— Разбира се, че ще останеш, Виниша.

А професорът остави подноса и я погледна.

— Виниша ще прекара утрешния ден с мен — рече той.

— Аз? — Тя веднага обяви: — Е, добре, сега чувам за това. Само че имам страшно много работа. Не зная...

— В девет и половина ще съм тук — продължи професорът, сякаш нищо не бе казала и ѝ се усмихна толкова мило, че тя кимна.

— Трябваше да кажа не — измърмори Виниша и потъна в сън.

През нощта спря да вали и утрото бе ясно и слънчево, а поляните и върховете бяха покрити с тънък слой сняг. Професорът пристигна точно в девет и половина и Виниша си сложи палтото, съжалявайки, че не си бе купила ново, както си бе обещала. Омота шала около главата си, сложи дебели вълнени ръкавици и каза, че е готова. Тя говореше непринудено и сякаш ни най-малко не се вълнуваше от перспективата да прекара деня с професора. Мило се съгласи, че бе прекрасен ден за

разходка с кола, като се чудеше дали професорът не я бе поканил поради простата причина да я отдели от семейство Майлс. Внезапно съжали, че не бе по-настоятелна за връщането си в „Сейнт Джуд“.

Професорът следеше изражението ѝ, отгатвайки мислите ѝ. Той ѝ предостави само няколко минути, в които тя да каже довиждане. Кавалерски я отведе до колата и ѝ помогна да се качи. Въпреки слабостите в неговия характер, бе добър в предразполагането на пациентите си. Приложи същия подход и към Виниша. Поде приятен разговор, наблюдавайки я как се отпуска и каза спокойно:

— Мисля, че бихме могли да отидем до морето, някъде на южния бряг. Там има приятно селце — Финдън. Може да обядваме и да се разходим по брега. Искаш ли?

— О, да. — Красивите ѝ очи заблестяха и тя леко се изчерви.

— Често ли ходиш на море?

— Всъщност не. Винаги прекарвах ваканциите си с баба. Тя обичаше да посещава художествените галерии и музеите, понякога ходехме до Уиндзор или Хинли. Баба обичаше Темза, а веднъж ходихме до селцето, където е живяла. — Тя замълча. — Съжалявам. Сигурно ви отегчавам.

— Не. Ние сме несъвместима двойка, нали Виниша? И въпреки това, явно си допадаме.

Тя обмисли много внимателно забележката му, но дори да ѝ бе хрумнал подходящ отговор, мъжът не ѝ даде възможност да го изрече. Намали и спря колата пред провинциална кръчмичка.

— Нека пийнем по чашка кафе.

Когато отново се качиха в колата и потеглиха по пътя виещ се покрай брега, професорът заговори за себе си.

— Преди няколко години почина мой приятел и разбрах, че ме е определил за настойник на дъщеря му — сподели той. — Тя завършва училище в Швейцария, но се връща на Коледа. Това е последната ѝ година. Когато навърши осемнайсет, ще отиде при своя леля в Америка, но дотогава ще живее при мен.

— Не сте ли женен?

— Не. Не още. Никога не срещнах жена, която да поискам да стане моя съпруга и подозирам, че вече съм твърде стар.

— Глупости! — възмути се Виниша, напълно забравяйки, че той бе професор, което изискваше да бъде уважаван от една обикновена

стажантка, медицинска сестра. — Съвсем не сте стар.

— На трийсет и пет години.

Тя се надяваше, че той ще продължи да говори за себе си, но бе разочарована. До края на деня той говори за всичко друго, но не и за личния си живот.

Вече бе тъмно и снегът блестеше, осветяван от фаровете на автомобила.

— Бихме могли да вечеряме. В Сонинг има приятно място — „Бяло сърце“.

— Благодаря ви, професоре, но не трябва ли да се връщаме? Не ни ли очакват?

— Не. Ще се върнем към десет часа. Артър и Лоти не успяват да бъдат достатъчно време заедно. Много натоварвам Артър с работа.

— О, разбира се. Колко глупаво от моя страна, че не се досетих. Но няма ли да се прибирате вкъщи?

Професорът се усмихна в тъмнината.

— Не и преди да вечерям. Но може би смяташ, че достатъчно си била в моята компания? — Гласът му бе копринено нежен.

Тя се обърна, за да го погледне в мрака.

— О, напротив, професоре. Чувствам се чудесно. — Замълча за момент. — Но мисля, че момичетата, с които обикновено излизате, са доста по-различни от мен. И вие бяхте повече от любезен.

— Радвам се, Виниша. Тъкмо се чудех дали не съм те отегчил.

— Господи, как можахте да го помислите! Не мисля, че сте отегчили някого през живота си. Винаги съм смятала, че сте... — Тя замълча, търсейки точната дума. — Резервиран. Не, безразличен, по-скоро. Както и да е. Всички сестри се страхуват от вас, но в същото време ви се възхищават. Разбирате, че сте загадка. Идвате и си отивате и никой не знае нищо за вас. Докато на всички е известно, че господин Уелс има три деца и съпруга, която е била медицинска сестра и че господин Фар е станал дядо, а доктор Томкинсън току-що се е сгодил.

— Подозирам, че в болницата нищо не остава в тайна.

— Вярно е — сухо каза Виниша. — Винаги има клюки, но са добронамерени. Знае се кой с кого ходи.

— Предполагам, имаш предвид сестрите и младшите лекари.

— Да, някои от сестрите са невероятно красиви...

— Ами ти, Виниша? Излизаш ли с някого?

— Аз? Не, разбира се. Не съм хубава, нито пък умна. Освен това винаги имах баба.

— Тъй като ме осведоми напълно, ще направя всичко възможно, за да не плаша сестрите. Плаша ли те, Виниша?

— За щастие, не. Може би изпитвах страхопочитание, но вече не...

— Радвам се да го чуя. Значи ще можем да вечеряме в приятелска атмосфера?

— Да, благодаря ви. Само че, спомнете си, че не съм елегантно облечена.

Устните на професора се извиха в усмивка.

— Вярвам, че мястото, което имам предвид, ще подхожда и на двама ни.

Хотелът изглеждаше приветлив и щом влязоха, Виниша отиде да разреши косата си и да се измие. Едва ли резултатът я задоволи, но колкото ѝ да се взираше в огледалото, това нямаше да промени нещата. Тя се присъедини към професора в бара, изпи шерито, поддържайки непринуден учтив разговор със съзнанието, че в сравнение с другите момичета прилича на повлекана.

Въпреки това не позволи тази мисъл да ѝ провали вечерта. Седна на масата срещу професора и се взря в менюто, опитвайки се да реши какво да избере. Всичко бе невероятно скъпо и Виниша се намръщи, търсейки ястие с по-нормална цена. Професорът се забавляваше с колебанието ѝ, но най-сетне се смили над нея.

— Какво ще кажеш за фазан с червено вино и кестени? — попита. — А можем да започнем с пушена съомга и салата от скариди?

Тя с облекчение се съгласи, и когато донесоха храната, яде с удоволствие. Една освежаваща промяна, размишляваше професорът, настоявайки тя да си вземе още запечени картофи, като си спомни, че всички млади жени, с които бе обядвал, хрускаха стръкове целина и ядяха само плодовете извън сезона. Сладкишът бе чудо на сладкарството. Кейк от целувки, пресни кайсии и изобилие от бита сметана. Виниша сподели, че това е най-вкусният десерт, който някога е яла.

— Не че съм яла много видове — добави замислено. — Храната в „Сейнт Джуд“ е здравословна, но обикновено трябва да се храним

бързо, така че няма значение какво ядем. Нали разбирате какво имам предвид?

Професорът кимна и поръча кафе. С изненада откри, че отдавна не бе прекарвал така приятно.

Върнаха се в Пен след десет часа. Поседяха заедно с Артър и Лоти, разговаряйки в продължение на около половин час, преди професорът да си тръгне. Той грубо прекъсна Виниша, докато тя изразяваше своята благодарност.

— Трябва да избира коледен подарък за момичето, на което съм настойник. Надявам се, че ще дойдеш утре с мен да ми помогнеш. Нямам никаква представа...

— О, колко хубава идея! — каза Лоти още преди Виниша да проговори. — Къде ще отидете?

— До Котсуолдз. Там има богат избор — дребни антики, може би бижута. — Той погледна Виниша, която още не бе продумала. — В девет и половина? — Въпросът му прозвуча като неподлежащо на противоречие изявление.

Тя чу някак отдалече собствения си глас, който изразяваше съгласие, въпреки намерението ѝ да откаже.

Отново бе чудесно утро. Когато обличаше семплата си рокля и палтото, на Виниша ѝ се прииска да имаше по-пищен тоалет. Дори обувките ѝ не бяха подходящи... Тя слезе и завари професора в кухнята да разговаря с Артър и Лоти.

— Добро утро, Виниша — поздрави той и след миг младата жена се озова в колата, която незабавно потегли. Виниша дори не успя да каже довиждане на Лоти.

Тя рече с нотка на раздражение:

— Утре се връщам в „Сейнт Джуд“.

— Аз също. Ще те закарам. Артър няма да бъде необходим сутринта. А следобед имам насрочени операции.

— Мога да взема автобуса!

Той не обърна внимание на думите ѝ.

— Удобно ли ти е към единайсет часа? — попита и не изчака отговора ѝ. — Мисля, че ще завали сняг. Вероятно ще имаме бяла Коледа. По каналите ще има пързалки.

— Ще заминете ли в Холандия?

— Да. Към края на седмицата. Искам да съм у дома, когато Анита се върне.

Виниша усети разочарование, което моментално потисна като абсурдно. По-късно надали щеше да го вижда и веднъж седмично и когато се разминаваха, сигурно доста често щеше да я стрелка с хладен поглед...

— Ето едно добро място за лов на антики — обясни професорът, — а също и за обяд.

Спря колата и слязоха.

Хотелът бе на главната улица — хубава стара къща, с удобна трапезария и малък уютен бар. Ядоха печена яребица с хрупкав хляб и зелен фасул. Приключиха с шоколадов кейк с кестени. Пиха бяло вино, но тъй като професорът шофираше, изпи само една чаша. Излязоха от ресторанта на хотела и тръгнаха енергично по широката главна улица, спирайки да огледат всяка хубава витрина.

— Красива е — обяви Виниша пред витрината на малък антиквариат и посочи изящна златна огърлица с пръснати по нея малки перли. Деликатно и напълно подходящо бижу за младо момиче. — Ще подхожда и на руса, и на тъмнокоса жена.

— Тогава ще я купим.

Виниша влезе в мрачната вътрешност на магазина и прекара чудесни пет минути, докато професорът направи покупката си. Накрая мъжът отиде при нея и попита нехайно:

— Хареса ли ти нещо?

— Почти всичко. Но ако не сте купили огърлицата, мисля, че това също ще хареса на вашата повереница. — Виниша показва колие от аметисти, с листенца от тънки перли.

— Мисля, че огърлицата повече ще ѝ допадне, но и това е очарователно.

Собственикът на магазина приближи към тях и се усмихна.

— Това е красиво бижу — рече той. — От началото на деветнайсети век. Принадлежало на местно семейство. Било направено по поръчка на техен прадядо за бъдещата му съпруга. Говори се, че тя била срамежливо и много мило момиче. А аметистите са най-близо до цвета на теменужките, с които той я олицетворявал.

— Много мила история — каза Виниша. — И с какво ли нежелание се е разделило семейството с огърлицата?

— За нещастие, всички от семейството починали. Имотът им и всичко останало било продадено. Харесва ми да си мисля, че който я купи и носи, ще запомни историята ѝ.

Излязоха, надникнаха по витрините на другите магазини и после се върнаха при колата. Денят си отиваше, а те бяха далеч от Пен.

— Ще спрем за чай в Удсток — каза професорът, докато влизаше в колата до Виниша.

Бе тъмно, когато отново спряха пред хотела „Мечката“. Приятно беше да влязат в осветените стаи с големи огньове. Пиха чай и ядоха препечени хлебчета с масло, водейки непринуден разговор, като понякога приятелски спореха и се смееха. Но когато пак седна в колата до професора, Виниша се разтревожи. Всъщност нямаше защо, осъзна тя. Бяха установили приятелство, което бе твърде далечен вариант на техните предишни отношения. След днешния ден ще се погрижи да избягва професора. А веднъж върнал се в „Сейнт Джуд“, едва ли щеше да го вижда поради простата причина, че тя щеше да е една измежду многото студентки — медицински сестри, които наистина нямат нищо общо с живота му, освен да изпълняват нарежданията му и да слушат неговите лекции.

Тя въздъхна от задоволство, решила проблема, а професорът каза:

— Мисля, че ще е добре отново да се смилим над Лоти и Артър. Обичаш ли италианска кухня?

— Пица ли? — Тя поклати глава. — Не, не особено.

— Не пица. — Той се усмихна. — Време е да опиташ истинска лазаня. Има едно местенце в Бейкънсфийлд. И не се тревожи, до десет часа ще те върна в къщичката. Сигурно ще искаш да си приготвиш багажа.

Тя понечи да откаже, ала се разколеба. Надали отново щеше да бъде поканена да вечеря.

— Благодаря ви — каза тя. — Звучи много добре.

Виниша се съгласи, че лазанята няма нищо общо с пицата. Всъщност много ѝ хареса. С удоволствие изяде супата от моркови и кориандър и приключи с изобилие от сладолед, който, както отбеляза професорът, бе невъзможно да забрави.

Верен на думата си, той я върна доста преди десет часа, като не остана този път. Само подхвърли, че ще я вземе в единайсет на другата сутрин и да има грижата да е готова.

След като той си тръгна, Виниша сподели впечатленията си от деня с Лоти и Артър, а после си легна уморена, но с дълбоко задоволство. Ала когато се събуди посред нощ и си спомни, че на следващия ден ще се върне в отделението и няма да вижда професора, че пак няма да си говорят и че той си отива в Холандия, задоволството ѝ отстъпи място на чувство за самотност, толкова силно, че тя с усилие потисна самосъжалението.

Бяха закусили, а Виниша си бе приготвила сака, когато професорът застана на вратата. Отново беше до него в колата, сбогувала се е домакините си, а вече ѝ се струваше, че той се отдръпва. Нямахше какво да ѝ каже, освен любезно да попита спала ли е добре и да заключи, че ще вали сняг.

Той паркира пред входа. Излезе да ѝ отвори вратата и извади сака от багажника, но не ѝ го даде, а го внесе през вратата и фойето, до общежитието на медицинските сестри. Остави го и вдигна поглед. Лицето му беше безизразно. Тя протегна ръка и внимателно рече:

— Благодаря ви много, професоре. Беше ми приятно... че ме докарахте. Много любезно от ваша страна.

Той набързо се ръкува с нея и рече:

— Ти имаше нужда от почивка.

Отвори ѝ вратата, а тя взе сака и пое по дългия тъмен коридор. Не се обърна назад, но на половината път чу вратата да се затваря.

Хубаво бе, че отделението беше претърпкано, когато на следващата сутрин отиде на работа, защото така не ѝ оставаше време да мисли за нищо друго. Сестра Томас бе твърде раздражителна, непрестанно я пращаше тук и там, откриваше пропуски в работата ѝ, като обясняваше, че от Виниша няма да излезе добра сестра, дори ако трябваше да работи и в неделите. Въпреки това, пациентите бяха мили.

Всеки път, когато вратата към отделението се отваряше, Виниша се обръщаше нагам, като ту ѝ се искаше да види професора, ту се боеше, че той наистина ще се появи. Но той не дойде. Нямахше причина да го прави — нямаха случаи с мозъчни травми, изискващи неговото внимание.

Цял ден нямаше и следа от него, въпреки че сестрата от операционната описа съвсем подробно по време на обяда четиричасовата операция, която той бил направил сутринта.

— Той е невероятен! — бе възкликнала. — Никога не губи присъствие на духа и никога не крещи, като някои, които бих могла да изредя. На всички ще ни липсва...

Тя стана, за да си вземе пудинга и спря да говори с някой от съседната маса. И Виниша, която нямаше свободна минутка, така и не разбра защо ще им липсва. Дали пък не напускаше завинаги? Той каза, че ще замине за Коледа, но това нищо не означаваше. Унесена в мисли, Виниша се върна с триминутно закъснение при заядливите натяквания на сестра Томас.

Видя го на другия ден. Той вървеше към нея, пресичайки фойето, а тя се връщаше от регистратурата. Господин Майлс и още двама санитарни бяха с него. Въпреки че Артър й се усмихна, професорът само я изгледа хладно. Същата вечер тя чу, че заминал за Холандия.

Коледа вече настъпваше. Отделението предстоеше да бъде украсено. Пациентите, които можеха да вървят, трябваше да се изпишат, някои да се върнат след коледните празници, а останалите бяха разместени така, че по-тежко болните да бъдат настанени при относителна тишина и спокойствие.

Отивайки към аптечното отделение, след грубата забележка на сестра Томас, че не е донесла предписаното лекарство, Виниша със задоволство излезе за няколко минути. Тя тръгна, без да бърза по дългия път, така че професорът, който бе зад нея, не се затрудни да я настигне, когато тя забави крачка пред помещението с бойлерите, за да подвикне весело „добро утро“ на инженера вътре.

— Добро утро и на теб, Виниша — каза професорът в ухото й.

Тя се извъртя толкова бързо, че той протегна ръка, за да я задържи.

— Добро утро, господине. Стреснахте ме. — Виниша леко се отдръпна и понечи да тръгне, но този път професорът остана до нея. Гласът му — хладен и авторитетен, я спря отново: — Сестра, искам да поговорим. Кога сте свободна?

— Цял ден съм на работа, господине.

— В такъв случай, ще дойда в отделението.

За момент тя забрави с кого говори.

— О, не можете да направите това...

Тъмните му очи се взряха в нея. Веждите му се извиха в студено учудване.

— Мога да направя каквото пожелая, сестра. Ще се видим по-късно.

Професорът се извърна и бавно се отдалечи, а инженерът, който безсрамно бе подслушвал, ѝ каза:

— Господи, сестра, какво ли ви чака!

Този въпрос я измъчваше цяла сутрин. Изгуби апетит на обяд. Но може би той нямаше да дойде...

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Професорът дойде следобед, минавайки през офиса на сестрите в отделението. Виниша даваше обяснения на раздразнената сестра Томас защо е занесла чаша сок на господин Пайк, вместо да му измери температурата, както ѝ било наредено. Тя зърна професора през пролуката на перденцата и сърцето ѝ подскочи, като видя заплашителния му вид. Старшата сестра профуча край нея, а тя затърси в паметта си каква ужасна грешка бе направила, но не се сети за нищо, заслужаващо неговата височайша визита. Освен това, напомни си Виниша, той си има свое отделение и операционна в болницата и аз нямам нищо общо с неговите пациенти.

Тъжните ѝ размишления бяха прекъснати от появата на сестра Джайлс, която ѝ нареди да отиде в нейния кабинет, където я чакал професор Лан-Лутинга. Докато говореше, ѝ се усмихна окуражаващо, но Виниша спря мълчаливо пред вратата, преди да почука и в отговор на неговото „Влез“, прекрачи вътре.

Той стоеше до прозореца, загледан навън, с гръб към нея, но когато тя затвори вратата зад себе си, се обърна. Тъй като не ѝ проговори, а тишината ставаше непоносима, Виниша промълви:

— Искали сте да ме видите, господине.

Той изнесе напред малък дървен стол, обърнат към сестринското бюро.

— Седни. Сигурно се чудиш защо искам да говоря с теб.

— Ами, да. Много съм... — Тя се настани на стола. Професорът седна зад бюрото, нехаейки за купчината медицински картони и формуляри, които чакаха вниманието на сестра Джайлс. Минута-две не каза нищо и Виниша, седнала мълчаливо със скръстени в скута ръце, изпита непреодолимо желание да скочи и излезе от стаята. Вместо това, стисна здраво юмруци и се втренчи в престилката на професора.

— Бях вкъщи, както знаеш — каза най-после той. — И имах време да помисля. Прецених ситуацията и според мен най-изгодно и за

двама ни е да станеш моя съпруга.

Очите на Виниша се разшириха от изумление.

— Съпруга? Сигурно се шегувате... — Видяла свъсените му вежди, тя продължи припряно: — Добре, не се шегувате, само че е толкова неочаквано... — И тъй като той продължаваше да мълчи, рече: — Искам да кажа, че идеята не ми изглежда много добра. Абсолютно съм сигурна, че вие не сте... Че... — Тя замълча, пое дъх и продължи доста изчервена: — Мисля, че не е невъзможно да сте влюбен в мен и не съм имала и най-малка... — Всъщност, помисли си Виниша, едно момиче не е длъжно да обяснява каква е ситуацията на мъж, току-що направил ѝ предложение.

— Заблуждаваш се — поясни нетърпеливо професорът. — Не съм споменавал, че съм влюбен в теб, а само, че ще бъдеш удобна за мен съпруга. — Виниша понечи да възрази, но той продължи хладно: — Не ме прекъсвай отново. Позволи ми да уточня. — Знаеш, че съм настойник на седемнайсетгодишно момиче, за което трябва да се грижа според завещанието на моя приятел, който почина преди няколко години. Тя току-що завърши училище в Швейцария и ще живее с мен, докато навърши осемнайсет. Тогава ще отиде при своя леля в Щатите. Досега бях много рядко с нея — вкъщи имаше компаньонка, която се грижеше за Анита през ваканциите ѝ, но се пенсионира. Поради естеството на работата ми, не е възможно да съм у дома по всяко време на деня, а и смятам, че не бих могъл да се грижа за нея. Напоследък е станала доста своенравна, както ми казаха от училището ѝ. Така че тя има нужда от някого, който да я наглежда до момента, когато я предам на леля ѝ. Няма семейство, което да живее близо до дома ни, и ми хрумна, че разумно момиче като теб, без да е обвързано, може да ме замести в тази отговорност, да забавлява моите приятели и да поддържа домакинството ми.

— А какво ще кажете за гувернантка или икономка? — изглежда го втрещено Виниша. — Трябва да помисля дали ще е разумно.

Тя усети нетърпението му.

— Не, Анита се нуждае от семейна атмосфера. Тя има нужда от някого, достатъчно млад за нея, комуто да се доверява и който да я разбира. В същото време трябва уравновесен родител, който да я напътства. Да ѝ дава пример за хармоничен брак. Всъщност разбрах,

че някои от приятелките ѝ са от семейства, където разводът е по-скоро нещо обичайно, отколкото изключение.

— А ние? Вие и аз? — попита Виниша. — Ще бъдем ли улегнала и хармонична двойка? — Тя гневно се огледа в доста мрачния малък офис — А какво ще стане, когато през есента тя замине при леля си в Америка? Твърде вероятно е...

— Това е въпрос, който сме достатъчно разумни да решим помежду си, когато му дойде времето. Уверявам те, ще бъдеш осигурена, ако решиш да прекратиш брака ни.

— Защо аз?

— Не се ли изразих ясно? Ти си улегнала млада жена, в чиито съвети Анита е най-вероятно да се вслуша. Нямах семейство, нямах дом и никакви изгледи за брак. Аз ти предлагам тези неща, а в замяна всичко, което искам от теб, е да бъдеш водеща фигура за Анита, домакиня на гостите ми и стопанка на моя дом. Мисля и се надявам, че след време може да станем повече от приятели, но дотогава ще запазим сегашните си отношения.

Изведнъж ѝ се усмихна и само за миг тя видя съвсем различен човек зад студенината му. Виниша попита колебливо:

— Сигурен ли сте в себе си? Ако се ожените за мен, а сте влюбен в друга, ще бъде ужасно.

— Минавала ми е тази мисъл през ума, но вече не съм млад, а и предостатъчно съм се влюбвал. Водя напрегнат живот и работата поглъща дните ми. — Той стана и приближило прозореца. — Но имам много приятели и твоят живот няма да бъде скучен. Освен това и Анита ще бъде там.

— Сериозно ли говорите?

— Мило момиче, смяташ ли, че щях да ти губя времето в безпредметна дискусия? Или в случая, моето време? Разбира се, че говоря сериозно.

Тя се взря в лицето му. Не можеше да отрече, че го харесва, но изпитваше и страхопочитание. Омъжвайки се за него, може би щеше да обърка живота си. Самата мисъл да бъде домакиня на неговите приятели я плашеше. С Анита също едва ли щеше да ѝ лесно. Но от друга страна, какво можеше да очаква от бъдещето? Очевидно твърде малко. Ако успешно приключеше практиката — осигурена работа. А след това? Дълги години из болници и при късмет — старша сестра на

отделение. Професорът бе прав, като отбеляза, че тя няма изгледи да се омъжи. Никой досега не ѝ бе предлагал брак, а и надали някой щеше да го стори. Но професорът го бе направил...

— Доста съм объркана. Бих искала да помисля — каза тя.

— Разбира се. Утре вечер свободна ли си? Да? Добре в шест и половина ще те чакам отвън. Ще отидем у дома и тогава ще ми отговориш.

Тя се изправи.

— Трябва да тръгна — промълви, не съзнавайки, че гласът ѝ трепери от вълнение.

Той я изпрати до вратата. Спря с ръка на бравата и се усмихна толкова мило, че тя примигва и усети как по тялото ѝ се разля топлина.

— Ще дойда с теб — каза мъжът.

Излъчваше авторитет, въпреки че рядко се възползваше от него. С няколко думи избегна каквато и да било забележка от страна на старша сестра Томас. След това помоли сестра Джайлс да се върне незабавно към работата си и тя безропотно се подчини. Докато отиваха на вечеря, сестра Томас измърмори:

— Добре ви се скара, нали? По-добре ще е да внимавате, сестра Форбс, или ще се окаже, че трябва да си търсите друг вид препитание.

Виниша се изкушаваше да ѝ каже, че няма никаква опасност, тъй като вече е намерен начин.

Тя прекара остатъка от деня в колебание дали да приеме предложението на професора, или не. Всъщност Виниша изрепетира варианти на доста изказвания с любезен или възмутен тон, в които му благодареше и обясняваше защо ѝ е невъзможно да приеме. Тя ясно си даваше сметка за мотивите си да му откаже, но не се сети за вероятността той да ги омаловажи. Все още не бе сигурна дали наистина е говорил сериозно. От друга страна, в моменти, когато старша сестра Томас бе особено неприятна, Виниша възприемаше идеята за брак с професора като по-малката злина от двете. Легна си, измъчвана от противоречиви мисли. Сигурна бе, че цяла нощ ще лежи будна. Но в момента, в който главата ѝ докосна възглавницата, Виниша заспа.

През следващия ден нямаше възможност да дообмисли нещата. Преуморена, тя излезе от дежурство с час и половина по-късно. Единственото ѝ желание бе да изяде вечерята си, да се изкъпе и да

заспи. Ако знаеше как да предупреди професора и да се измъкне от уговорената вечеря, щеше да го стори. Но не го срещна цял ден и се въздържа да попита за него, когото и да било. Не ѝ оставаше нищо друго, освен да вземе душ, да се преоблече и да отиде на срещата. Поне беше сигурна, че ще има хубава вечеря.

Тя чувстваше, че това е специален случай и положи доста усилия за своята външност. На дъното на гардероба си имаше вълнена рокля, която струваше скъпо, когато я купи преди две години с намерението да я носи дълго. Беше сива, с практичен цвят, както тогава бе решила, който за съжаление никога не ѝ бе подходил, а сега пък още по-малко. Без ентузиазъм тя огледа отражението си в огледалото, освободи косата си от стегнатата шнола и я остави разпусната. Напудри бледото си лице и си сложи червило. Дали професорът нямаше да промени решението си при появата ѝ? Сигурно щеше да е трудно да се намери по-неподходяща кандидатка за честта да бъде съпруга на известен хирург. Сложи палтото си, нахлузи единствения чифт официални обувки и слезе към главния вход.

Професорът стоеше до вратата и разговаряше с Артър Майлс. Той наблюдаваше как Виниша приближава, преценявайки външността ѝ с око на познавач. Спретната, без да е особено красива, реши той, слушайки с половин ухо своя събеседник. Имаше приятно излъчване, но трябваше да промени дрехите си. Щеше да е безкрайно подходяща за негова съпруга. Беше непретенциозна, интелигентна и добър събеседник. Всъщност бе му приятно в нейната компания, съзнавайки, че не би могла да го откъсва от работата му. И щеше да бъде добра приятелка за Анита, която явно беше проблем извън компетентността и на най-добрите хирурзи...

— Ето я и Виниша — рече той и отиде да я посрещне следван от Артър. Поговориха няколко минути за Лоти и за къщичката. Накрая Артър си отиде, а професорът и Виниша излязоха при колата. Докато караше към Хампстед, професорът не каза почти нищо, но Виниша, твърде заета да репетира думите си, не забеляза това.

Тод им отвори вратата, а икономката я отведе, за да се освежи, преди да се присъедини към професора в кабинета. Котката седеше пред огъня и Виниша, доволна от предоставилата ѝ се тема на разговор, каза:

— О, ваша ли е?

Професорът стана и настани Виниша на стола край огъня.

— Нека кажем, че Ортигия се прилепи към нашето домакинство преди няколко месеца с впечатлението, че ние ѝ принадлежим.

— Гръцко ли е името?

— Да, или ако предпочиташ Артемида, или Диана...

— Значи ловува. — Виниша се наведе, за да погали пухкавото животинче. — Тази котка изглежда е настанена твърде удобно, за да прави нещо друго, освен да пие мляко от чинийка.

Той стана, за да налее питие на Виниша и двамата се впуснаха в непринуден разговор, който ѝ струваше доста усилия, за да го поддържа. Накрая Тод се появи, обявявайки, че вечерята е готова и те преминаха в трапезарията. Виниша не бе влизала там преди. Стаята бе обзаведена елегантно и приглушено осветена, а на масата блестяха сребро и кристал. Докато седеше на мястото срещу домакина, си помисли, че не бе съвсем честно да присъства на такава страхотна вечеря под фалшив повод. Можеше да признае, че е решила да му откаже. Но тази мисъл веднага бе заличена от факта, че след като бе вече там, можеше да се наслаждава на деликатесите, които ѝ предлагаха. Като изпитваше удоволствие от всяка хапка и умело поддържаше разговора, Виниша внезапно бе обхваната от съмнение, когато тапата на шампанското изскочи. Но лицето на професора си оставаше както обикновено със спокоен и дори леко хладен израз, докато той продължаваше да говори за книгите, които обсъждаха. Само когато шампанското бе налято в чашите, мъжът каза тържествено:

— За теб, Виниша. За нашия годеж, или в случай че трябва да удавя разочарованието си.

И през ум не ѝ бе минавало, че така ще стане. Стори ѝ се, че отказът ѝ би го разстроил. Реакцията ѝ бе чисто женска и точно каквато бе очаквал:

— Още нищо не съм казала...

Сега бе моментът да се впусне в своята подготвена реч, само че не ѝ бе дадена тази възможност.

— Обичаш ли шампанско?

— Не зная. — Тя отпи, после още веднъж. — Хубаво е — заключи тя — и не е много силно. Мисля, че те кара да летиш в облаците.

Професорът прикри усмивката си.

— Пий. Ще ти наляя още. По-точно е да се каже, че повишава настроението.

Когато отидоха в кабинета за кафето, Виниша си помисли, че се чувства както обикновено. Тя погледна по-благоклонно своя домакин, подавайки му кафето и даже бе готова да го посъветва за кое момиче да се ожени, тъй като смяташе да му откаже.

Изпи кафето и когато Ортигия скочи в скута ѝ, настани се удобно и замърка, Виниша я почеса зад ухото. Пое си дъх и започна:

— Благодаря за вечерята. Беше чудесна... — Тя замълча за миг, — но трябва да ви съобщя, че не мога да приема предложението ви.

— Защо? — звучеше умерено заинтересован, не повече.

— Ами... — Тя замълча, не ѝ хрумваше нито една причина, за да му откаже. — Не съм подходяща — започна тя.

— Това го каза и вчера. Остави аз да преценя коя жена е подходяща за моя съпруга.

Ако някой друг го кажеше, щеше да го обвини в арогантност и помпозност, но когато професорът изрече думите не ѝ прозвуча по този начин. Виниша имаше чувството, че той наистина знае най-добре. Все пак тя отново направи опит.

— Не мисля, че двама души трябва да се женят, ако не се обичат.

— Звучи сантиментално, но има разновидности на любовта, Виниша. По-малко ли са изгледите да просъществува нашият брак, без да сме влюбени, в сравнение с шансовете на мимолетно увлечена двойка, оженила се, за да открие, че нищо не ги свързва — нито определени интереси, нито удоволствие от близостта им, нито желание да заздравят брака си? — Внезапно се усмихна. — Съжалявам, ако звучи прозаично.

Тя поклати глава.

— Направихте го да прозвучи разумно. Ами ние? Имаме ли общи интереси и изпитваме ли удоволствие от компанията на другия?

— О, да. Твоята компания ми е приятна, а вярвам, че и ти не се чувстваш зле в мое присъствие. Била си достатъчно дълго в болницата, за да разбереш моята работа и да ме понасяш, когато се върна вкъщи в лошо настроение след тежък ден. — Той добави окуражаващо: —

Освен това много рядко ще се виждаме. През следващия месец имам доста ангажименти.

Той замълча и Виниша разбра, че трябва да даде отговор. Усети раздражение — той седеше спокойно, сякаш нищо на света нямаше значение, а даже ако имаше, не би предприел нищо, докато тя трябваше да вземе най-трудното решение в живота си. Веднъж завинаги щеше да му откаже...

— И тъй?

Чудно как само с две думи можеше да се изрази чувство на удобство и сигурност. Тя чу как с уверен глас се съгласява да се омъжи за него.

— Благодаря, Виниша — тържествено рече той. — Вярвам, че добре се справяме заедно. Двама самотници с добри основания да се оженят.

— Да, и аз мисля така. Знаете, че щях да ви откажа.

— Да, знаех. — Той отново се усмихна, толкова мило, че тя неволно откликна. — Имаш ли някакви планове, докато си тук? След осем дни се връщам в Холандия и искам да дойдеш с мен като моя съпруга. — Тя понечи да възрази. — Не, не ме прекъсвай. Мога да уредя да напуснеш болницата до няколко дни. Лоти ще се радва да бъде с теб. Ще подготвя документите и можем да се оженим без много шум. Анита е с приятелки, докато се върна у дома. Естествено, тя не знае за нас и нямам намерение да ѝ казвам.

Виниша се откъсна от проектите за брака им, чудейки се дали така бе правилно. Попита разтревожено:

— Ще има ли нещо против?

Той я погледна невъзмутимо.

— Възможно е, но тъй като нашият брак ще е вече факт, ще трябва да се примири.

Но би могла да направи труден живота на всички ни, си помисли Виниша, но мъдро замълча.

— Мисля, че двамата с теб можем да преодолеем трудностите. — Той добави тихо: — Ако си на друго мнение, трябва да знам.

— Казах, че ще се омъжа за вас — сухо заяви Виниша — и ще го направя. Надявам се, че ще бъда добра домакиня, въпреки че нямам представа как да го направя.

— Просто бъди самата себе си. Мисля, че ще ти е по-лесно, отколкото да работиш из отделенията.

Тя се взря в него с открит, честен поглед.

— Ще положа всички усилия. Благодаря, че ме помолихте да стана ваша съпруга, професоре.

— Аз съм този, който ти е благодарен, Виниша. Между другото, името ми е Дуерт.

— О, така ли? Хубаво име. Имате ли нещо против да си тръгна? Утре съм дежурна от седем и половина. Как ще разбера, че...

— Ще имам грижата да те държа в течение. Остави всичко на мен, Виниша.

Тя се изправи и влязоха заедно в хола, където се появи Тод с палтото на Виниша:

— Тод, с госпожица Форбс бихме искали вие и госпожи Тод да знаете, че скоро ще се оженим.

Тод ги погледна сияещо.

— Ами, господине, това е страхотна новина. Поздравления, госпожице Форбс. Госпожа Тод ще е толкова доволна.

Професорът му благодари и Виниша смънка нещо. Струваше й се, че всеки момент ще се събуди и ще открие, че всичко е просто сън.

Те поговориха на път за „Сейнт Джуд“. Пред входа професорът излезе от колата, помогна на Виниша да слезе и влезе с нея. Тръгна към вратата, водеща към общежитието и спря, свел поглед към младата жена.

— Скъпа моя, наспи се добре.

Той взе ръката ѝ и нежно я целуна.

— Лека нощ.

Тя прошепна „лека нощ“ и си тръгна, чувайки го да затваря вратата след нея.

— О, Господи — прошепна, — защо се съгласих, когато имах намерение да откажа? Но нещата не могат да се върнат.

Виниша не каза на никоя от своите приятелки за бъдещите си планове. Докато закусваха, имаше достатъчно време да чуе нещо за професора. Цяла сутрин старша сестра Томас я следеше зорко и Виниша стана непохватна и нервна. Следобед нервите ѝ се опънаха до краен предел, когато приеха пациент с травми по главата. В отделениято дойде Артър Майлс, а по-късно и професорът. Той я

отмина, сякаш въобще не я забеляза. Следваха го двама санитарни, а сестра Джайлс бързаше да го пресрещне. Виниша, помислила за момент, че той поне ще ѝ се усмихне, изпусна пинцетите, които подаваше на сестра Томас и бе нахокана за това.

Професорът мина бързо през отделението, след като свърши прегледа, но тя предвидливо се наведе към един пациент, за да не го погледне — поне докато не стигна вратата. Дори в гръб изглеждаше далечен, недостъпен. Той обърна, глава и погледна към нея. Лицето му бе безизразно.

Десет минути по-късно тя бе повикана в офиса.

— А този път какво сте направили? — неприязнено попита старша сестра Томас.

Виниша почука на вратата, молейки се в себе си за някаква подкрепа — физическа или морална.

Главната сестра на отделението седеше зад бюрото си. Старомодната ѝ касинка бе кацнала на скромната ѝ прическа. Тя не бе сама — тук бе подкрепата, за която Виниша копнееше — професорът, седнал спокойно близо до бюрото.

— Влезте, сестра Форбс. Седнете.

Професорът стана, отстъпи мястото си на Виниша и взе друг стол.

— Професор Лан-Лутинга ми каза, че ще се омъжвате и че е поискал освобождаването ви от договора, тъй като, желае да се върнете с него в Холандия като негова съпруга. обстоятелствата са необичайни, но тъй като вече е говорил пред управителния съвет на болницата, щастлива съм да добавя и моето съгласие.

Тя изрече думите така, сякаш всякакво решение от тяхна страна бе излишно без нейното одобрение. Очите на професора весело блестяха.

— С Виниша сме ви много признателни, госпожице Хоукинс. Да разбирам ли, че тя може да напусне, щом си събере багажа? До сватбата ще остане при госпожа Майлс.

— А, да, госпожа Майлс. Толкова добра сестра — отлична. Колко жалко, че се омъжи. — Тя се усмихна на професора, който бе един от малкото уважавани и харесвани от нея хора. После насочи усмивката си и към Виниша, пожела им щастие и грациозно кимна на сбогуване.

Навън до вратата Виниша каза топло:

— Благодаря ви, че бяхте там. Ние всички се боим малко от нея...

— Да, зная. Мислех, че това ще помогне.

— Но вие изобщо не ме забелязахте, докато бяхме в отделението.

— Да, разбира се. Къде ти е умът, Виниша? Предполагам, че бързо ще се превърнеш в обект на клюки, без да го желаш. Не искам да добавям материал за още.

— О, не бях помислила за това. Трябва да се върна в отделението.

— Предполагам, трябва да работиш до края на деня, но утре ще си свободна да опаковаш нещата си. Ще дойда да те взема в шест и половина. Лоти те очаква. — Той се обърна, но после спря. — Уредих да се оженим след седмица.

Тя забрави, че бързаше да се върне в отделението.

— Е, добре, наистина ли не знаеш, че булката определя датата? Като начало, нямам дрехи.

— Можеш да купиш всички дрехи, които поискаш, в Холандия. Сигурно ще намериш нещо подходящо за носене дотогава.

— Искаш да кажеш, че нямам нищо подходящо за носене? Ти си твърде груб!

— Виниша, не исках да те засегна. Моля те, постарай се да си готова след седмица. Ако имаш нужда от пари, само ми кажи. Имам много работа, така че надали ще се видим дотогава. Но до утре ще знаеш църквата и по кое време ще се оженим.

Прониза я болка. Нима така трябваше да започне семейният ѝ живот. Тя каза вдървено:

— Благодаря, имам достатъчно пари. И ще бъда готова, когато ми кажеш.

След това забърза към отделението и към коварните въпроси на старшата, без да отговаря на нито един. Имаше достатъчно време старша сестра Томас да научи отговорите от клюкарите на болницата.

Точно преди края на дежурството ѝ в пет часа, сестра Джайлс я повика в офиса.

— Казаха ми, че ни напускате, сестра Форбс. Доста необикновен начин сте избрали — без никакъв знак, но предполагам, при положение че професор Лан-Лутинга го желае, повече не може нищо да се каже. Трябва да призная, че съм изненадана. Надявам се да

бъдете щастлива. — Взе си химикалката и притегли купчина картони. — Не зная как ще успея при такова бързо предупреждение.

Виниша съчувствено измърмори, гузна, че въобще не я е грижа. Тя бе добродушно момиче, но не бе особено щастлива в отделението и не виждаше защо трябва да се преструва, че е било иначе. В действителност, изпита удоволствие да види лицето на старша сестра Томас, когато се върна в отделението и ѝ каза, че напуска.

— О, чудех се къде ще ви преместят. Къде отивате? Вие сте съвсем подходяща за...

— Омъжвам се.

— Издайте другия — подигравателно рече старша сестра Томас и се изсмя нелюбезно.

— За професор Лан-Лутинга след една седмица. Довиждане, сестра.

Виниша бързо профуча покрай нея, преди старшата да каже нещо.

Приятелите ѝ бяха много по-любезни — жадни за подробности, откриваха романс там, където нямаше. Помогнаха ѝ в опаковането, обсъждайки развълнувано какво ще носи на сватбата. Около полунощ си легна и последната приятелка, а нещата ѝ бяха подредени. Виниша остана да лежи будна, чудейки се дали не си е изгубила ума.

По-голямата част от следващия ден прекара в приготовления, като обмисляше какви дрехи да купи. Тя имаше свои малки спестявания, както баба ѝ ги наричаше „за черни дни“. Отиде до банката и изтегли почти всичко. Нехайните забележки на професора, че няма подходящи дрехи все още ехтяха в съзнанието ѝ. Ще го изненада. Не бе сигурна как, но си даде това обещание и смяташе да го спазва.

Тя бе готова и чакаше в шест и половина, сбогувала се вече с всички, с куфарите си на входа, сгушена в палтото, тъй като вечерта бе доста хладна. Тихо поздрави професора, изчака докато портиерът качи куфарите ѝ в багажника, а после седна в колата. Учудващо, но неловкостта, от която цял ден се страхуваше, я нямаше. Той направи няколко забележки за времето, каза ѝ името на църквата, в която щяха да се оженят и часа на церемонията. Спомена, че Лоти е възхитена, задето ще пазаруват заедно и потъна в мълчание. Виниша, напрегнатата

цял ден като струна, усети, че се отпуска. Не знаеше защо, но професорът правеше всичко да изглежда напълно нормално и разумно.

Тя бе топло приветствана от семейство Майлс. Заведена бе в малката гостна, а после съпроводена до всекидневната, където мъжете седяха край огъня, потънали в спор за пациент. Когато двете момичета влязоха и им поднесоха питиета, те смениха темата и поведоха непринуден разговор. Вечерята бе твърде продължителна, тъй като четиримата споделяха свои преживявания. По-късно професорът си тръгна, пожелавайки им лека нощ.

— До ден-два ще знаеш подробностите — каза на Виниша, преди да потегли. — Артър може да ти предава всички съобщения.

След всекидневието в болницата бе приятно да прекара деня, пазарувайки с Лоти. Виниша бе решила какво да си купи. След три дни търсене, тя притежаваше малък гардероб, който, надяваше се, щеше да издържи изпита под критичното око на професора. Тя бе избрала за своята сватба вълнено сако и пола в тъмносино с копирена блуза в цвят слонова кост. Намери малка кадифена шапчица и похарчи много повече, отколкото възнамеряваше за нова връхна дреха с цвета на костюма. Двете с Лоти прекараха доста време в търсене на обувки, ръкавици и чанта. И тъй като се нуждаеше и от други дрехи, отбиха се в „Маркс и Спенсър“ и триумфално излязоха с плисирана пола от туид, няколко вълнени дрехи и две блузи.

Когато Виниша стана в деня на сватбата си, валеше сняг. Церемонията бе определена за десет часа, тъй като професорът искаше да се върнат в Холандия същия ден.

Тръгнаха заедно с господин Инглис, хирургът ортопед, който трябваше да я предаде на жениха. Виниша спря за миг и проследи с поглед как Лоти и Артър се отдалечават. Господин Инглис застана зад нея. Виниша се чувстваше странно в новите си дрехи и ужасно неуверена. От дни не се бе виждала с професора, за да поговорят. Изведнъж я обхвана силно желание да се обърне и избяга. Но господин Инглис я потупа по ръката.

— Време е да тръгваме, скъпа. Изглеждаш очарователно.

Тя слезе с него при чакащата ги кола. Ако и Дуерт я намираще очарователна...

ПЕТА ГЛАВА

В църквата бе мрачно и доста студено. Миришеше на застояло и влага, но някой бе поставил цветя по стъпалата край олтара. Виниша спря при отворената врата, а господин Инглис ѝ направи малко букетче от нарциси, водни лилии, розови лалета и виолетки. Цветята бяха в рязък контраст със снега навън и студената тишина на малката църква. За минута Виниша вдъхна аромата им. Когато вдигна поглед, бе изненадана и възхитена да види множество гости по пейките. Тя смяташе, че Дуерт е уредил само церемонията, която бе единственото важно нещо и тъй като не го видя цяла седмица, не можа да го попита. Тръгна с господин Инглис по пътеката между редовете. Професорът бе с гръб към нея, заедно с Артър Майлс. Изглеждаше особено едър и далечен. Погледна встрани от него и видя усмихнатите лица на няколко свои приятелки, скупчени зад госпожица Хоукинс, която изглеждаше страхотно с филцовата си шапка. Дори сестра Джайлс бе там с доста смутен вид. Нормално бе да е така, си помисли Виниша — в цялата история на болницата тя беше с най-незначителни изгледи да стане булка.

Срещна погледа на Каролайн и ѝ се усмихна. Когато професорът най-после се обърна, Виниша се усмихна и на него, с внезапното прозрение, че каквото и бъдеще да я очаква, ще се справи.

Церемонията бе кратка. После всички потеглиха към хотел „Риц“ където пиha шампанско и хапнаха вкусни сандвичи, а накрая разрязаха тортата. Виниша, която не бе очаквала нищо подобно, сияеше от удоволствие. Останала за момент насаме с Дуерт, тя рече:

— Благодаря ти за хубавата сватба — никога не съм предполагала... Мислех, че ще отидем в църквата и ще се оженим.

Той не ѝ обясни, че точно така го беше планирал, но че Лоти бе организирала всичко, обявявайки, че Виниша заслужава сватба, която да запомни. Неохотно се бе съгласил, но сега бе доволен, че е оставил Лоти да действа както си знае.

Приемът не продължи дълго. Куфарът на Виниша бе сложен в колата още преди церемонията, така че всичко, което трябваше да направи, бе да се сбогува с присъстващите и да се качи в бентлитото до Дуерт.

Еуфорията, породена от сватбата, все още не я напускаше и няколко минута тя щастливо бърбеше, докато разбра, че той не я слуша. Тогава се умълча с надеждата, че ще ѝ каже нещо, каквото и да е. Но той не се и опита да я заговори. Тя го погледна и видя, че е намръщен.

— Случило ли се е нещо?

— Не. Мина много добре. Мислех си, че Лоти организира всичко чудесно. — Той погледна часовника си. — Трябва да сме в Лайден късно следобед. Ще се отбия в болницата и ще прегледам мъжа, когото ще оперирам сутринта. Нали нямаш нищо против да ме чакаш в колата? Няма да се бавя. После можем да тръгнем за вкъщи.

Бе привечер, когато пристигнаха в Лайден и Виниша копнееше за чаша чай. Сърцето ѝ се сви, когато професорът влезе с колата в двора на голяма болница и спря пред входа. Поуспокои се, когато той ѝ каза.

— Сигурно ти се пие чай. Ела вътре, докато поговоря с анестезиолога.

Чаят направи чудеса с начина ѝ на възприемане на нещата — щом изпи втората чаша, Виниша реши, че Дуерт има всички основания да поставя пациентите си на първо място. А мълчанието му по време на пътуването им сигурно се дължеше на неговата загриженост за пациента, когото отиваше да прегледа. Пък и той ѝ бе казал, че няма да се виждат често, ала тя не очакваше да е толкова скоро...

Професорът се върна с въпроса дали е готова да тръгнат и след като я запозна с малка част от болничния персонал, двамата излязоха при колата и потеглиха по снежните улици.

Доста се бе смрачило и след като напуснаха центъра на града, вече нищо не се виждаше. След една-две минути Виниша попита:

— Далече ли е до Делфт?

— Около двайсет километра. Уморена ли си, Виниша?

— Ни най-малко.

Гладна и доста изплашена сега, когато пътуването почти свърши, но не и уморена.

— Когато си в Холандия, всеки ден ли пътуваш до Лайден?

— Да, когато оперирам там. Ходя и до Хага и Амстердам, доста често до Брюксел и понякога до Хамбург.

Той караше бързо по магистралата и светлините на Хага се отразяваха в нощното небе.

— Предупредих те, често съм далеч от къщи.

— Да, наистина. — Тя извърна глава, за да го погледне. — А домът ти в Хампстед? Не ти ли е неприятно да го напускаш?

— О, да, но зная, че бих могъл често да се връщам. Въпреки това, мисля, че нямам предпочитания. Моят дом е и тук, и в Англия. Навсякъде ми е добре.

Продължи да шофира и не след дълго Виниша видя висока каменна стена с широко отворена порта от ковано желязо. Професорът мина между каменните стълбове от двете страни на портала и бавно подкара по късия път, очертан от дървета и храсти, оголени и покрити със замръзнал сняг. Отпред светеше и Виниша присви очи, за да види къщата. Тя бе много по-голяма, отколкото си я бе представяла. От многобройните прозорци струеше светлина.

Докато професорът излезе от колата, вратата се отвори и на прага застана възрастен мъж.

— Добър вечер, Домус. — Професорът се ръкува със стареца, каза нещо на холандски и придърпа Виниша напред. — Това е Домус — верният ми иконом. Работеше при баща ми и бе приятел на семейството.

Виниша стисна ръката на Домус и се усмихна на сбръчканото лице с блестящи сини очи. Икономът изглеждаше дружелюбен. Почувства го като добра поличба за бъдещето си. Малко по-късно, когато минаваха през вестибюла, се появи висока и слаба възрастна жена с изострени черти. Професорът се ръкува и с нея, обръщайки се към Виниша.

— А това е Трус, жената на Домус. Преди прислужваше на майка ми, но сега е нашата домакиня.

Виниша отново се ръкува с желанието да може да разбере какво си говорят. Как, за Бога, Дуерт очаква да се грижи за къщата му, като не знае и дума от езика му?

Той безпогрешно изтълкува неувереното й мънкане.

— Не се безпокой, секретарката ми говори английски и ще ти помага, а и Анита също. Когато пожелаеш, можеш да започнеш уроци

по холандски. Домус казва, че Анита е в гостната във вътрешната част на къщата. Да отидем ли първо там, а после Трус ще те заведе в стаята ти?

Гласът му звучеше спокойно, но тя долови лека припряност. Дуерт бе свикнал да се налага, въпреки че прикриваше този факт с добри обноски. Виниша отвърна весело:

— Бих искала първо да се срещна с Анита. — И бе възнаградена с усмивка.

Професорът я въведе в гостната. Стаята бе огромна и първото нещо, което я порази, бе комфортът. Тя бе пищна, но имаше и удобни столове, великолепни пердета на високите прозорци и множество настолни лампи по пръснатите малки масички. В камината гореше огън. Край него стояха момиче и куче, които се обърнаха, щом двамата влязоха. Когато професорът заговори, младата жена усети ръката му върху своята.

— Анита...

Виниша срещна погледа му и щом съзря милата усмивка, опасенията ѝ отстъпиха пред здравия разум. Тя бе негова съпруга и с помощ щееше да се справи. Наблюдаваше как изправилото се момиче тръгва към тях с кучето, което скимтеше от радост.

Анита бе невероятно красива с късата си руса коса, големи сини очи и хубави чувствени устни. Изглеждаше по-възрастна от своите седемнайсет години заради дрехите си — пола на волани от мека материя, с дължина до коленете, розова копринена блуза и огромна плетена жилетка, чийто яркосин цвят подходеше на меките ѝ кожени ботуши.

— Скъпи Дуерт! — Тя се хвърли на врата му, говорейки на холандски, докато кучето ги раздели.

Професорът гръмогласно се разсмя и заговори на английски.

— Какво посрещане! — Той се освободи и хвана под ръка Виниша. — Анита, радвам се да те видя отново. Имам приятна изненада за теб. Това е Виниша, моята съпруга.

— Здравей, Анита — каза Виниша и протегна ръка.

Анита я пое бавно, втрещвайки се в младата жена.

— Твоя съпруга?! Дуерт, никога не си ми казвал, че ще се жениш. — Изведнъж тя се усмихна, сграбчвайки подадената ѝ ръка и целуна

Виниша по бузата. — Супер! — Стрелна с поглед професора. — Сега няма да се тревожиш за мен, нали? — попита самодоволно.

— Ще видим — каза той сухо.

Анита ликуваше.

— Мога ли да те наричам Виниша? Дуерт от години се грижи за мен, но вече няма да е така. Мисля, че ще бъдем приятелки. Досега имах само гувернантки и компаньонки. Дори когато бях на училище в Швейцария, пак ме очакваха през ваканциите. — Тя сбърчи носле. — Те винаги носеха кафяво или черно и нищо не разбираха от дрехи. — Тя преценяващо огледа Виниша. — Изглеждаш страхотно. Харесваш ли дрехите...

— О, да — каза Виниша, радостна, че най-сетне може да вземе думата, съзнавайки, че Дуерт се забавлява. — Осмелявам се да кажа, че заедно ще ходим по магазините.

— След като решихте този важен проблем, ще заведеш ли горе Виниша? Трус трябва да е приготвила стаята ѝ. — Той леко докосна Виниша по рамото. — Сигурно си гладна — аз умирам от глад. Достатъчни ли са ти около петнайсет минути, за да си свалиш шапката?

Той тръгна с тях към вратата, отвори я и ги проследи с поглед как пресичат хола и се качват по стълбите, преди да отиде в кабинета си с кучето, където прегледа чакащата го купчина писма.

Анита отвори вратата и въведе Виниша.

— Спалнята. — Тя отвори друга врата в дъното на стаята. — Банята. От другата страна има врата за стаята на Дуерт. Винаги ползваше една стая в дъното на къщата, но сега, разбира се, се премести тук. Въобще не предположих, въпреки че видях Трус да мести багажа му следобед. — Тя се обърна към Виниша. — Нямам търпение да видя лицата на дамите, които не знам от колко време насам се надяват да станат госпожа Лан-Лутинга. — Анита приближи към вратата. — По-добре да вървя, за да намеря Дуерт и да му дам изчерпателен отчет къде съм била и какво съм правила през последните десет дни. Знаеш, че той гледа сериозно на настойничеството си.

Останала сама, Виниша се зае да изучава стаята си. Навсякъде цареше съвършенство и разкош. Тя се поосвежи, разреса косата си и доста бавно слезе, изпитвайки притеснение от влизането в гостната.

Сигурно професорът я бе чул, защото излезе от кабинета си, когато тя стигна последното стъпало и пресече хола, за да я пресрещне.

— Едно питие преди вечеря? Харесваш ли стаята?

— Разкошна е. Бих пила нещо. — Тя замълча, докато стигнаха до гостната. — Всичко е много по-голямо, отколкото очаквах...

Той пригответи питиетата им и седна до нея на един от тежките дивани до камината.

— Анита ще слезе всеки момент. Вينيша, до утре вечер няма да съм въкъщи. Сигурен съм, че тя ще ти каже всичко, каквото те интересува и ще те разведе наоколо. Местността около къщата е хубава и градината е доста голяма. Може да я разгледате, след като се оправи времето. Утре ще ти открия сметка и можеш да отидеш да пазаруваш в Хага. Ще имаш нужда от дрехи и Анита с радост ще ти помогне при избора.

— Да, Дуерт — рече тя тъй покорно, че той обърна глава, за да я погледне.

— Вероятно мислиш, че си е твоя работа какво ще купиш. Сигурен съм, че имаш отличен вкус — това, което си облякла, е очарователно. Но тъй като доста ще излизаме и ще се забавляваме, бих искал да имаш всичко, каквото е необходимо. — Той добави с тон, който често бе чувала в „Сейнт Джуд“ — учтив, леден и абсолютно уверен, че това, което иска, ще бъде изпълнено. — И нека се разберем, Вينيша — напълно съм в състояние да поема сметките, колкото и екстравагантни да са. Така че не е необходимо да обръщаш внимание на етикетите с цените.

— О, добре. Ще го запомня. Много пари ли имаш? — Тя се изчерви и прехапа устни: — Съжалявам, не трябваше да питам.

— Защо не? Ти си моя съпруга и имаш право да знаеш. Да, имам доста пари. Голяма част от тях наследих, а останалите спечелих сам. Но бъди сигурна, че са достатъчно. Ако не ти стигнат парите в сметката, само ми кажи — усмихна се той. — Мога да ти се доверя да бъдеш екстравагантна, но се надявам да ограничаваш необузданото харчене на Анита. Тя винаги е получавала нещата, които е искала, и е време да научи тяхната стойност. Един ден ще се омъжи и трябва да е по-разумна. Освен това леля й в Америка ще очаква от нея поне малко здрав разум.

Той стана, както говореше, и в същия миг Анита влезе в стаята.

— О, двете влюбени гълъбчета! — възкликна тя. — Забавих се колкото може повече, но искам нещо за пиене... — Тя направи гримаса към Дуерт и седна до Виниша. — Не можеш да си представиш колко е хубаво да имаш приятелка. Дуерт, колко умно от твоя страна да се ожениш за Виниша.

— Не е ли по-добре да кажем, че е много мило от нейна страна да се омъжи за мен? — Гласът му бе толкова нежен, колкото и изражението му, когато се обърна да я погледне.

Тримата вечеряха приятно в голяма, просторна стая, седнали край огромна овална маса с прибори от масивно сребро и кристални чаши. Храната бе вкусна, сервирана от Домус, подпомаган от едро младо момиче с розови бузи. Виниша си помисли, че лесно ще се адаптира към такъв приятен начин на живот. Тя вдигна поглед и срещна тъмните очи на Дуерт, вперени в нея. Усмихна му се и се изчерви, защото извитите нагоре вежди ѝ подсказаха, че е отгатнал мислите ѝ. Но тъй като се почувства доста неловко, тя се заслуша в бърборенето на Анита, която бе несекващ източник на клюки за приятелките си, дрехите и какво ще прави, когато отиде в Америка. Дуерт любезно я слушаше, но Виниша имаше чувството, че мисълта му е заета с други неща. Тя прецени, че е привързан към Анита, но смята, че тя го разсейва. Именно тук се очакваше Виниша да изпълни своята роля — да ангажира Анита и да я държи настрана от грешки, така че той да се върне към своята работа, която означаваше много за него. Ако не се отнасяше до Анита и до необходимостта тя да заживее по-рационално, той нямаше да се ожени. Е, добре, сега е женен, помисли си Виниша, вземайки си от сладоледения пудинг, който се топеше в устата. Но както винаги бе организиран нещата идеално да го устройват.

Всички слязоха в гостната за кафето и продължиха да си говорят, докато изведнъж Анита стана.

— Е, трябва да си лягам. Много до късно стоях предишните нощи, а и едва тази сутрин си дойдох. — Тя целуна и двамата. — Ще се видим на закуска.

Ако Виниша се бе надявала Дуерт да продължи разговора им отпреди обяд, трябваше да се разочарова. Той ѝ разказа малко за къщата и местността наоколо, направи няколко обобщения за Делфт, препоръча ѝ да послуша съветите на Анита за магазините в Хага и каза

нещо за зимата. Сигурно всеки момент щеше да изкаже предположение, че е уморена и че може би ще иска да си легне.

Тя се съгласи с него за времето и стана.

— Бих искала да си легна. Ще те видя ли, преди да тръгнеш сутринта?

Той също се изправи и двамата тръгнаха към вратата.

— Съмнявам се. Ще изляза към седем часа и се надявам да се върна навреме за вечеря. — Продължи да я гледа, смръщил вежди. — Имаш ли всичко необходимо? Удобна ли е стаята?

— О, прекрасна е, благодаря ти. Идеално ще се наспя. Лека нощ, Дуерт.

Час по-късно в своето топло удобно легло, тя си припомни изминалия ден. Бе невероятно, че за толкова кратко време се бе омъжила, заминала в друга страна и се бе превърнала в нещо съвсем различно — госпожа Лан-Лутинга. Тя завъртя златната халка на пръста си, просто за да се убеди, че е там. Оказа се, че е по-малко травматизиращо, отколкото бе очаквала. Изглежда, Анита я хареса и като начало това бе добре. А и бе основната причина Дуерт да се ожени за нея. Тя остави мислите да я отнесат към предстоящото удоволствие от пазаруването на подходящи дрехи. Дуерт ѝ бе казал, че има пълна свобода и тя започна наум да прехвърля от какво има нужда.

Не след дълго Виниша заспа.

Когато слезе на закуска, професорът бе излязъл преди повече от час, но Анита се присъедини към нея на масата.

— Трус умира от желание да те разведе из къщата. Ако искаш и аз ще дойда да превеждам.

Виниша с благодарност прие.

— Много ли ще е различно да живееш тук? — попита Анита.

— Да, много. Живеех в болницата, а баба ми, докато бе жива, имаше малка къщичка в Хампстед, където ходех през свободните си дни.

— При Дуерт ли работеше?

— Не, за Бога. Карах двегодишния си стаж като медицинска сестра. Той е високо уважаван хирург-консултант.

Анита подпря лакти на масата и обхвана лицето си.

— Винаги съм знаела, че ще се влюби — както трябва, искам да кажа. И ето, сега е така и ти си доста хубава. Не красива, но имаш

чудесни очи.

— Благодаря. Какво имаш предвид с това „както трябва“?

— Трябва да знаеш, че той е много добра партия — нали така се казва? Откакто дойдох да живея тук, а това бе преди осем години, можеше да се ожени десетина пъти. Мисля, че ти си именно жената, която му подхожда.

Виниша ѝ благодари, чудейки се какво ли щеше да каже момичето, ако знаеше истината. За щастие никога нямаше да я научи.

Анита огледа полата ѝ от туид и пуловера.

— Много ли дрехи взе със себе си?

— Ела горе и виж — покани я Виниша.

— Но това е нищо, абсолютно нищо! — възкликна момичето, след като видя гардероба ѝ. — Да отидем да напазаруваме колкото се може по-скоро — днес.

— Бих искала първо да разгледам къщата. Сигурно Трус чака да ни разведе...

— Тя може да почака, докато сме готови — възрази Анита. — По-важно е да ти намерим дрехи.

— Не, дрехите не са по-важни — рече твърдо Виниша. — Трус има работа, а ние разполагаме с време. Да тръгваме и да я намерим.

Обиколката на къщата отне доста време. Не защото бе огромна, а тъй като Трус искаше да отдели полагаемото се внимание на всяка стая, всяка мебел и всяка картина. Пренебрегвайки присъствието на Анита, Виниша преминаваше от стая в стая, проучваше кабинети, дивани и маси и се взираше в семейните портрети.

— Колко големи семейства — измърмори тя, изучавайки една картина. — Осем деца.

— Дуерт обича децата — прошепна Анита и се засмя. — Доста ще ти е запълнено времето, Виниша. — Тя се загледа в нея. — Наистина си много хубава, когато се изчервиш.

Трябваше колкото може по-бързо да научи холандски, поне основното от езика. Тя мислено си отбеляза да помоли Дуерт да ѝ уреди да взима уроци.

Младолик мъж, който се грижеше за градината и за оранжерията, а при необходимост и шофираше, ги откара в Хага. Зад бентлитото, което Дуерт караше, имаше две коли — ягуар и фолксваген. Те излязоха с ягуара и Виниша реши да се научи да шофира, за да може да използва

фолксвагена, без да е зависима от някой друг. Анита бе взимала уроци, но не ѝ разрешаваха да шофира.

— Дуерт казва, че не съм достатъчно внимателна. Но почакай само да отида в Америка.

Веднъж пристигнали в Хага, тя знаеше точно къде да отидат.

— Не в магазините, в които аз пазарувам — обясни тя, докато се провираше през арки и тесни улички. — Нямах точно моя стил, нали? Твоят трябва да е като на лекарска съпруга. Нали разбираш какво имам предвид? Знам точно от кой магазин да започнем.

Когато влязоха, Анита я въведе във вътрешната стая, където започнаха да ѝ демонстрират дрехи, сякаш се бе озовала на модно ревю.

— През деня — обясни ѝ Анита — ще имаш нужда поне от три рокли...

Тя започна да пробва и нито веднъж не погледна цената. Като че ли в този луксозен магазин не съществуваше такова нещо като етикет. Всичко, което купи, бе на сметката на Дуерт, и двете напуснаха магазина, доволни от себе си.

— Чаша чай — обяви Анита, — а после друг бутик, който е тъкмо за теб.

— Но аз вече си купих три неща.

— Но не можеш да ги носиш вечер. — Анита я вмъкна в малка, елегантна чайна, поръча чай и направи списък. — Не се притеснявай да спестяваш парите на Дуерт — рече момичето. — Той е, как го казвате на английски — фрашкан с пари.

— Е, добре, тогава, може би още една рокля — вечерен тоалет.

Бутикът бе наблизко и беше по-елегантен от първия магазин. Половин час по-късно Виниша излезе с тържествуващата Анита зад нея. Бяха отрупани с кутии за дрехи. Виниша се чувстваше замаяна. Сега притежаваше още три рокли и всички, както я увери продавачката на почти идеален английски, бяха подходящи за спокойни вечери у дома. Всяка от тях дотолкова я променяше, че тя самата трудно се позна в огледалото на салона. Вярна на своето обещание, не попита за цената им. Само се надяваше, че Дуерт наистина е имал точно това предвид.

Явно наистина бе така, защото освен възхищение от тъмносиньото кадифе, с което тя бе вечерта и изразената надежда, че

си е купила дрехи, той не прояви никакво вълнение относно сметката. Върнал се бе навреме за вечеря. В гостната се присъедини към тях, без нищо във вида му да издава, че в живота му е настъпила съществена промяна. Виниша си помисли, че има уморен вид, но мъжът се включи в разговора им с явно удоволствие. Чак след като вечеряха и пиха кафе, той се извини, че има да диктува писма и се оттегли.

— Той използва диктофон — обясни Анита — и всяка сутрин секретарката му печата. Но след като се е оженил, може би ще прекарва повече време в гостната. Рядко сте заедно, не и през деня...

Виниша унило се съгласи. Трябваше да помни, че е тук, за да създава впечатление за уравновесен семеен живот.

— Бих казала, че на Дуерт ще му трябват няколко дни, за да поеме своите случаи в Лайден. Той е толкова зает.

— Малко ме плаши — изведнъж заяви Анита. — Никога не съм напълно сигурна какво си мисли.

Виниша се съгласи с нея, но наум.

— Не трябва да се плашиш — рече. — Мисля, че ще се разтревожи, ако разбере това.

— Нали няма да му кажеш?

— Не, разбира се. Надявам се, че ще бъдем приятелки, а приятелките никога не се издават.

— Виниша, обещавай, че никога няма да ме издадеш.

— Обещавам, макар да не мисля, че някога ще имам основание за това.

— Ти си невероятно добра. Толкова се радвам, че Дуерт те намери. Утре ще идем заедно в кухнята и ще можеш да поръчаш яденето. Аз ще ти помогна. А после отново ще отидем в Хага. Имаш нужда от палто и ботуши, от бельо и няколко вечерни рокли за начало...

Те обсъдиха последните тенденции за зимните палта, докато Дуерт се върна и Анита отиде да си легне. Тъй като той очевидно не бе в настроение да разговарят, Виниша също реши да се оттегли в стаята си. Приятелски му пожела лека нощ, увери го, че е прекарала чудесен ден и се измъкна. Той бе приятен и с добри обноски, но Виниша се чувстваше отблъсната и самотна.

— А ти какво очакваше? — запита се тя и, качвайки се, чу как вратата зад нея се затвори.

ШЕСТА ГЛАВА

Виниша с изненада откри, че учудващо бързо се нагажда към своя нов начин на живот. Домакинската работа вървеше като по мед и масло. Въпреки че всеки ден виждаше Трус за менюто, аранжираше цветята, нареждаше чашите в бюфетите и подреждаше шкафовете, нямаше много работа. Анита бе решила да я превърне, както тя се изразяваше, в модерна млада жена. Въпреки, че някои от идеите ѝ бяха по-смели от това, което Виниша би си позволила, все пак Анита познаваше отлично магазините. Така че, за една седмица младата съпруга се бе сдобила с гардероб, грижливо планиран да отговаря на всеки специален случай. Съдържаше предимно костюми от туид и вълнени дрехи.

Виниша бе започнала да се чуди защо Дуерт толкова държи да има някой в къщата, за да е с Анита. Момичето изглеждаше разумно и самостоятелно, въпреки че на моменти бе мълчаливо и понякога дрехите му бяха малко нестандартни. Анита рядко говореше за училището си и за приятелките си. Младите хора, които идваха в къщата, изглеждаха безобидни, макар и шумни. Виниша се срещна с всички и тъй като не бе много по-възрастна от тях, се забавляваше и тя. Искаше ѝ се да сподели всичко това с Дуерт, но всеки ден го виждаше за съвсем кратко и Анита бе почти винаги там.

Когато оставаха сами, той нямаше какво да ѝ каже, освен учтиво да се интересува дали свиква, има ли достатъчно пари и готова ли е да започне уроци по холандски.

Тя отговаряше разумно, че всичко е чудесно и че що се отнася до нея, може да започне да учи веднага.

В началото на втората седмица Анита ѝ каза, че има час при зъболекар.

— Ходя при зъболекар в Хага. Добър е, но е много бавен. Уговорих се да отида, докато сутринта имаш урок, така че да можем да излезем следобеда, ако искаш.

— Как ще отидеш?

— С колата, градинарят отива за луковици и ако се забавя, той ще се върне, а аз ще се прибера с такси. Това са само два-три километра.

Урокът на Виниша бе свършил и тя беше в градината. Разчупвайки замръзналия сняг, си мърмореше холандски думи. Чу, че колата се връща и заобиколи към гаража, за да посрещне Анита. Момичето го нямаше. Уим, градинарят, поклати глава и ѝ се усмихна. Бе почти време за обяд, когато се разнесе гласът на Анита и тя влезе в къщата.

— Бях започнала да се тревожа — започна Виниша. — Добре ли си? Много ли болеше?

Анита безгрижно я прегърна през раменете.

— Не много, но отидох да пия кафе след това и малко се забавих. Мразя зъболекаря.

Влязоха заедно в гостната.

— Е, поне си приключила с него за шест месеца — каза Виниша.

— О, не. След седмица пак трябва да отида, но бих искала да забравя за това. Ще излезем ли следобед?

— Ако нямаш нищо против. Бих искала да разгледам Делфт. Няма ли да ти бъде отегчително?

— Скъпа Виниша, разбира се, че не. Ще обиколим църквите, после ще прием чай и ще сме вкъщи преди Дуерт.

Така че следобедът бе прекаран приятно и когато Дуерт се прибра, Виниша бе напълно забравила за посещението при зъболекаря.

Анита щеше да прекара вечерта с приятели, така че Дуерт и Виниша вечеряха сами, седнали от двете страни на широката маса, разменяйки си учтиви баналности. Накрая Виниша, отегчена от забележки за холандската архитектура и за времето, попита:

— Днес в коя болница беше? Оперира ли? Много ли пациенти имаше?

Професорът я погледна изненадано, а после каза:

— Извини ме, но не съм свикнал да ме питат за работата ми.

— Е, ако не искаш, не си длъжен да говориш за нея — отговори сухо Виниша. — Просто ми беше интересно.

— Сигурно е така. В Хага оперирах един мъж — продължителна операция, но се надявам, че ще се възстанови. Списъкът на пациентите не бе дълъг, но всъщност повечето ми операции са по спешност. — Той нежно погали Дигби, огромен черен лабрадор. — А ти, Виниша, имали с какво да се занимаваш? Не се ли отегчаваш?

— О, ни най-малко. Вече започнах уроците по холандски, които запълват доста от сутрините ми. Освен това, знаеш, че с Анита доста излизаме, а и приятелките ѝ идват тук на кафе и чай.

— Бих искал тя да върши нещо полезно през свободното си време.

Той замислено се намръщи и Виниша припряно рече.

— Тя е едва седемнайсетгодишна, Дуерт. Не може ли просто да се забавлява, докато отиде в Америка?

— Безчувствен ли ти се струвам? Не искам да съм такъв, но директорката в нейното училище бе изпаднала в безизходица по отношение на нея. Няколко пъти Анита напускаше училище и се отнасяше нехайно към всякакви правила.

— И какво искаш да направя?

— Мисля, че правиш всичко, каквото можеш. Тя те харесва и се вслушва в съветите ти, приятна ѝ е твоята компания, което е много повече, отколкото можеше да се каже за гувернантките и компаньонките ѝ.

Това бе комплимент, макар и хладен.

— Благодаря — каза Виниша и си спечели бърз, намръщен поглед. Вдигна очи и видя, че все още е втренчен в нея. Негов навик, който тя намираще малко обезпокояващ. Замислено рече: — Чудя се дали ще е добра идея да върша нещо... — Видя как веждите му се извиха нагоре и продължи колебливо: — Имам предвид някакъв вид благотворителност — тук сигурно има сиропиталища или старчески домове, където бих могла да помагам веднъж или два пъти седмично. Мисля, че ще мога да накарам и Анита да идва с мен. Знаеш, че тя няма представа как живеят другите хора.

— Много добра идея. Ще проверя в Лайден, а в Амстердам има болница за деца. Има ли значение какво ще правиш?

Тя поклати глава.

— Искам да помагам. Където и да е. Дуерт, има още нещо — бих искала да се науча да шофирам.

— Защо не? Искаш ли Уим да те научи на фолксвагена?

— Да, моля те. Анита ми каза, че може да шофира.

— Но е твърде млада. А също е и лош шофьор. Някога шофирала ли си?

— Не.

Виниша се чудеше дали той си спомня колко ограничен живот водеше тя, преди да се оженят и си помисли, че едва ли се сеца.

Той стана.

— Имам още работа. Между другото, много скоро можем да очакваме покани от приятели и колеги.

— Колко мило — каза отпаднало Виниша. За неин късмет Анита щеше да е там, за да я посъветва какво да облече.

На прага той се обърна.

— Анита скоро ще се върне. Нали ще ѝ кажеш лека нощ от мен.

Тя наблюдаваше как мъжът изчезва зад вратата. Той тихо затвори зад себе си, оставяйки Виниша сама с гоблена, който бродираше.

Поканите започнаха да пристигат бързо. Някои се отнасяха и до Анита. Според указанията на момичето, Виниша им отговори със своя четлив почерк. Тревожеше се за разговорите на холандски и похарчи доста пари за още дрехи.

Виниша се облече с вълнение за вечерното парти у градоначалника. Новата ѝ рокля бе подчертано семпла. Бюстието бе с дълги ръкави и дълбоко изрязано деколте, а червеникавокафявият цвят подчертаваше пепеляворусата ѝ коса и придаваше блясък на сивите ѝ очи. Спусна се по стълбите с порозовели от вълнение бузи. Бе се облякла рано и все още нямаше никой. Прекоси хола и влезе в гостната. Дигби дойде да я посрещне и тя го потупа по главата. Застана пред тежкото огледало, за да прецени как изглежда в роклята. Критично зараглежда външността си, завъртайки се бавно, наклонила глава към едното рамо, за да се види отзад.

— Чудесно — обади се професорът от един люлеец се стол до прозореца. — Няма защо да се тревожиш, Виниша. Изглеждаш очарователно от всички страни. — Той стана и приближи до нея. Вече бе облечен официално. — Радвам се, че дойде рано. Бих искал да ти дам нещо. — Държеше кутийка от кадифе. Когато я отвори, пред Виниша се разкриха два реда перли. Той ги извади. — Бяха на майка

ми, а преди това на майката на баща ми, а още преди това на нейната майка...

Виниша послушно се обърна, за да ѝ закопчее огърлицата.

— Само че не мога да ги нося...

— Виниша, ти си моя съпруга и сега те са твои. — Обърна я към себе си. — Има и още нещо, малко позакъсняло, което не предвидих, преди да се оженим.

Бръкна в джоба си, извади малка кутийка и вдигна капачето ѝ. Вътре имаше старинно изработен пръстен със сапфир, заобиколен от диаманти.

— Беше на майка ми — каза професорът и го плъзна на пръста ѝ, над сватбената халка.

Тя го изгледа недоумяващо. При брак като техния тази външна показност ѝ изглеждаше твърде безсмислена.

— Няма нужда... — започна тя.

— Такова е желанието ми, Виниша. — Той се усмихна, наведе се и я целуна.

Това не бе обичайното докосване до бузата ѝ, с което така грижливо я даряваше, когато Анита бе там. Това бе истинска целувка, която я разтърси с надигналата се вълна на удоволствие. Цяло нещастие бе, че точно в този момент Анита дойде. Когато ги видя, тя спря за момент и възкликна.

— Прекъснах ви! Да изляза ли и да дойда по-късно?

Професорът бавно пусна Виниша.

— Защо? Съвсем нормално е един мъж да целува съпругата си.

Анита спря поглед на розовите страни на Виниша.

— Всъщност — каза тя бавно — трябва да е доста хубаво. Искам да кажа, че има целуване и целуване, нали така?

— Един ден сама ще откриеш. — Той прегърна Виниша. — Ако си напълно готова, да вървим.

Анита се завъртя пред тях.

— Е, отговарям ли на представата ви как трябва да се облече едно момиче? Виниша настояваше...

Професорът я огледа и кимна.

— Изглеждаш великолепно и облечена както трябва. — Усмихна се на Виниша. — Как го направи?

— Анита има отличен вкус. В случая нямах много какво да добавя.

Анита залепи безгрижна целувка на бузата ѝ.

— Ти наистина си чудесен човек, Виниша. Напълно разбирам защо Дуерт е поискал да се ожени за теб.

Виниша се зае да разглежда малката си вечерна чантичка и не вдигна поглед. Чудеше се какво ли щеше да каже Анита, ако научеше истината.

Приемът бе бляскав. Домакинът стоеше пред огромното стълбище на къщата със съпругата си и приветстваше своите гости. Беше висок едър мъж с великолепно брада и мустаци, а неговата съпруга бе висока почти колкото него. Поздравиха Дуерт като стар приятел, целунаха Анита и се ръкуваха с Виниша, впивайки погледи в нея.

— Толкова е хубаво — каза съпругата на градоначалника, — че Дуерт се ожени. Надяваме се, че по-често ще ви виждаме. И тази вечер има мнозина, които искат да се срещнат с вас.

Виниша не знаеше, че е пожънала успех. Никога не бе привличала вниманието в „Сейнт Джуд“, нито пък сред приятелите си в Лондон. Тя и тук не очакваше това. Само се надяваше, че ще издържи изпита. А бе моментално харесана. Не защото бе съпруга на Дуерт, а заради неосъзнатия ѝ чар и дарбата ѝ да изслушва, които бяха освежаваща промяна след обичайното клюкарстване.

Щом се върнаха вкъщи, Анита заяви:

— Каква досадна вечер. Толкова се радвам, че не съм поканена на онова ужасно парти при Гиерингерс. — Тя целуна Виниша, докосна с устни бузата на професора и изтича нагоре по стълбището.

Виниша понечи да я последва, но Дуерт я хвана за ръката.

— Не, Виниша, остани малко. Трус сигурно е приготвила кафе.

Той наля кафето, подаде чашата на Виниша и седна срещу нея.

— Така е много приятно — заключи професорът. — Обикновено се връщам от такива вечери и отивам направо в кабинета си или си лягам. Но сега ти си тук и можем да споделим впечатленията си от партито. Забавлява ли се?

— Много, благодаря ти. Ще бъде по-хубаво, когато започна да разбирам холандски и поне малко да говоря.

— Струва ми се, ти се справи отлично. Колегата ми бе омаян от теб, а също и градоначалникът, който, държа да ти кажа, е известен донжуан.

Щеше да е хубаво, помисли си Виниша, ако Дуерт също смяташе, че е била обаятелна...

Тя изпи кафето и каза, че възнамерява да си легне.

Професорът имаше такъв вид, сякаш му бе неприятно това и тя нямаше представа защо. Пожела му лека нощ и пое нагоре по стълбите със силното желание да са в по-приятелски отношения. Тази вечер в един момент, когато той ѝ даде пръстена, си бе помислила, че може би тяхната връзка се превръща в нещо по-топло, но сега се съмняваше в това.

Анита ги придружаваше на почти всички коктейли и вечерни приеми. Момичето не протестираше, но Виниша имаше чувството, че послушанието, с което приемаше това желание на своите настойници, не бе така охотно, както изглеждаше. Започваха да я тревожат и часовете ѝ при зъболекаря, които, като се имаше предвид, че зъбите ѝ бяха идеални, изглеждаха излишни.

— Какво точно не е наред със зъбите ти? — попита я една сутрин, като се стремеше гласът ѝ да звучи нормално.

Анита се впусна да изброява пломбите и другите стоматологични процедури, от които се нуждае, ала Виниша бе обзета от съмнения.

След доста скучен прием, на сутринта момичето слезе с новината, че има нов час при зъболекаря. Когато Виниша изрази недоумение, тя се изправи пред една съвсем различна Анита.

— Ти може да си съпруга на Дуерт, но нямаш право да си пъхаш носа в моя живот — побесня тя. — Той затова ли се ожени за теб? За да ме шпионираш ли? И ти не си по-добра от онези ужасни компаньонки...

— Защо трябва да те шпионирам? — попита спокойно Виниша. — Просто се интересувам как са зъбите ти.

Анита бе обзета от разкаяние.

— Скъпа Виниша, не исках да бъда груба. Сигурно съм раздразнителна, защото си легнах късно снощи. Между другото, това

ще е последният ми час там. — Тя отмести поглед. — Дуерт пита ли кога ще приключа със зъболекаря?

— Той нищо не знае. Не съм му казвала.

Съзряла задоволството, изписало се по лицето на момичето, Виниша бе обзета от безпокойство.

Една сутрин в края на февруари Анита бе поканила няколко свои приятелки на кафе. Снегът отдавна се бе стопил. Времето, макар и студено, бе чудесно и във въздуха се долавяше полъха на пролетта. Всички бяха излезли в градината, където бе и Виниша. Тя се отдели, за да се поразходи, без да нарушава веселото им бърбене. Не след дълго откри, че разбира какво си говорят. Гласът на Анита, безгрижно висок, лесно се разпознаваше, въпреки че Виниша не разбираше някои от думите.

— Скъпи мои, тя нищо не знае. Аз ходя на зъболекар. — Избухна дружен смях. — Вече от седмици и тя ми вярва. Много е добра, но и наивна. Нямам никакво затруднение с нея. Така че утре, Хилде, ще ми звънеш и ще ме поканиш на обяд. — Всички се разсмяха и тя продължи: — Пиет, ти ще чакаш при колата, както винаги. Къде ще ходим?

Виниша бе чула достатъчно. Какво можеше да направи?

Само едно решение изглеждаше правилно. Тя помисли и каза високо:

— Само за минутка. Не говоря много холандски, но го разбирам и чух всичко, което казахте или поне достатъчно.

Погледът ѝ обходи смаяните лица на младежите.

— Анита е поверена, на моите грижи и докато отиде в Америка, ще прави каквото желае настойникът ѝ. Така че забравете това излизане утре. Коя от вас е Хилде? Моля, не е необходимо да телефонирате. И, Пиет... — Тя се огледа. — Анита няма да излиза.

— Предполагам, ще кажеш на Дуерт? — рече Анита.

— Защо трябва да му казвам? Не ставай глупава, Анита, той е достатъчно зает с работата и с тревоги около нея и без твоите лудории. Сега нека влезем и пийнем още кафе.

По-късно, когато мислеше за случилото се, Виниша пожела двамата с Дуерт да бяха по-близки. Той бе любезен и внимателен, но се обръщаше към нея с безукорна учтивост, която я смразяваше. Не проявяваше никакво желание за разговор. Само от време на време

питаше за Анита по същия начин, по който би попитал старшата сестра как е пациентът му. Може би, когато се опознаеха повече, щяха да общуват истински, а не просто да водят разговори.

Със съдействието на Дуерт, двете с Анита започнаха да ходят два пъти седмично в детската болница в Амстердам. Не бе сигурна дали на момичето му харесваше, но тя отиваше там с истинско удоволствие.

Пролетта дойде някак неохотно. Един неделен следобед Виниша с удоволствие се занимаваше с градинарство. Дуерт бе до нея. Макар че нищо не ѝ казваше, присъствието ѝ сякаш му бе приятно. Внезапно тръните на изсъхнал храст одраха китката ѝ дори през дебелия ръкавица. Дуерт свали ръкавицата и огледа раната.

— По-добре влез и промий раната със спирт — предложи той. — Само драскотина е, но винаги може да се инфектира. Боли ли?

— Не, за Бога. Ако ти не беше тук, щях вече да съм забравила и продължила работата си.

Той се засмя.

— Е, аз съм тук, така че влизай в къщата!

Усмивайки се на себе си, младата жена се подчини. Струваше ѝ се, че за миг бе мярнала истинския Дуерт. Мина през задната врата и влезе в хола, като свали в движение гумените си ботуши, пазейки пода. Тъкмо се качи на първото стъпало, когато чу гласа на Анита. Говореше от малката всекидневна зад гостната и гласът ѝ звучеше ясно. Беше на телефона. Виниша пресече хола и бутна полуотворената врата.

— Здравей! Дуерт ли търсят?

Реакцията на Анита я шокира. Момичето се обърна, пламнало от ярост.

— Как смееш да подслушваш! — изкрещя. — От колко време си тук? Дуерт ли те изпрати да ме шпионираш?

Тя сведе поглед към краката ѝ по чорапи. — Прокрадваш се в къщата...

— Защо си толкова раздразнена? — сухо попита Виниша. — Когато влизах, чух гласа ти и дойдох да видя дали обаждането е за Дуерт. — Погледна Анита, която затваряше телефона. — И хайде да престанем с тези глупости за шпиониране. Това е твоят дом и никой никога не е оспорвал правото ти да ползваш телефона, когато си поискаш.

Тя се обърна, но Анита изтича през стаята и я хвана за ръката.

— Скъпа Виниша, не се ядосвай. Толкова съжалявам, че избухнах, но ти ме стресна. Само си бърбяхме с Миске — нали я знаеш, момичето, което беше с мен в училище.

— Не се ядосвам. — Виниша се усмихна. — Отивах да промия една драскотина. По-добре да го направя, или Дуерт ще иска да знае защо не съм го сторила.

— Нали няма да му кажеш?

Виниша усети внезапната паника в гласа на момичето.

— Разбира се, че не.

— Обещаваш ли?

— Обещавам.

Тя се качи по стълбите, за да промие раната, озадачена от поведението на Анита. Явно се бе натъкнала на нещо. Изглежда бе малка лудория, но Виниша се зачуди защо момичето толкова се ядоса.

Когато се върна в градината, Дуерт спря да копае.

— Изглеждаш разтревожена. Май нещо не е наред. Щастлива ли си тук? Нашата, хм, връзка, може би не е идеална, но мисля, че е от полза и за двамата ни. Ти наистина спазваш своята част от уговорката.

Когато тя започна да го убеждава, че е щастлива и доволна, той продължи:

— Тогава е нещо друго, или да кажа ли някой друг? Анита? Ти невероятно я промени. Ако знаеше каква беше преди... Но може би не можеш да говориш за това?

Той почака. След малко тя поклати глава, без да го поглежда.

— Добре, няма да те разпитвам, но смятам, че мога да помогна. Остави на мен!

Чак в леглото, като си припомняше техния разговор, Виниша дойде до заключението, че Дуерт доста умно бе задал въпросите си относно Анита. Той каза, че може да помогне, но тя не се сецаше как. Освен това Дуерт бе погълнат от работата си.

Но той не бе забравил. Няколко дни по-късно, докато закусваха, той отвори едно писмо, прочете го и заяви нехайно:

— Изглежда е повече за теб, отколкото за мен, Анита. — И ѝ го подаде през масата.

Тя бавно го прочете и рече с усмивка:

— Дуерт, бих казала, че това звучи като шега. От векове не съм виждала Лусил. — Усмивката ѝ угасна. — Но предполагам, няма да ме

пуснеш.

Тя подаде писмото на Виниша и се обърна към настойника си.

— Не виждам защо не — рече той. — Ти доста порасна през последния месен и това е чудесна възможност да видиш Париж. — Той погледна Виниша. — Скъпа ти как мислиш?

Писмото беше от холандското посолство в Париж, подписано от жена, на име Марике. В него се казваше, че тъй като нейната дъщеря след няколко дни, ще навърши осемнайсет години, двамата със съпруга ѝ са решили да поканят за една седмица приятелките ѝ от училище и заедно да го отпразнуват. „Ще се грижим за Анита — продължаваше писмото — и ще се радваме да ни гостува“.

— Каква чудесна идея — каза Виниша.

— Дуерт, мога ли да отида?

— Да, разбира се. Марике и съпругът ѝ са ми стари приятели. Трябва да им пишеш, че приемаш поканата им и ще уредим пътуването.

Той се върна късно вечерта. Търпеливо изслуша Анита какви дрехи си е купила. Каза ѝ, че на другия ден ще види разписанието на полетите и след вечеря се оттегли в кабинета си. Много по-късно, когато Анита си бе в стаята, а Виниша седеше в гостната с гоблена си, той се присъедини към нея, следван по петите от Дигби. Седна срещу съпругата си.

— Ти си най-приятният събеседник — рече, за нейна изненада.

— Но аз и дума не съм казала.

— Точно това имам предвид. Мислиш ли, че това пътуване до Париж ще разреши проблема ви?

— О! — Тя вдигна красивите си очи и изпитателно го изгледа. — Да, убедена съм. Сигурно познаваш много хора.

— Да, Виниша, ще си взема една седмица отпуска. Имам леля в Салкомбе и мисля, че можем да ѝ отидем на гости. Искаш ли?

— Салкомбе? Това е в Южен Девън, почти Корнуел. О, да, бих искала.

— Добре. Не е необходимо да уведомяваме Анита и няма да имаш нужда от нов елегантен гардероб.

Мислите ѝ вече блуждаеха из слънчевите пясъци, гори и море. Тя се обърна към него сияеща.

— Това е последното нещо, за което бих си помислила!

СЕДМА ГЛАВА

В края на седмицата откараха Анита до летището и останаха, докато самолетът се отдели от земята. Когато закусваха сутринта, Дуерт ѝ напомни, че трябва да е готова за тръгване, щом той се върне вкъщи.

— Няма ли да си дойдеш за обяд?

— Ще хапна сандвич, преди да си тръгна от болницата. Анита ще се обади по телефона сутринта.

— Да ѝ кажа ли, че заминаваме при леля ти?

Той се усмихна.

— Не, кажи ѝ, че ние ще ѝ се обадим. Няма нужда тя да ни търси. Нали пазим в тайна нашата почивка?

— Добре.

Виниша намаза препечената филийка с масло и отхапа. Откри, че усмивката му разбърква нормалния ход на мислите ѝ. Почувства се съвсем объркана, когато той добави:

— Искам да те опозная.

Тя се задави и той я потупа леко по гърба. Когато успя да си поеме дъх, Виниша рече:

— Да, добре. Щом искаш. Няма много за опознаване... — Гласът ѝ секна под развеселения му поглед.

Той стана, готвейки се да тръгне.

— Колкото до това, остави сам да преценя. — Заобиколи масата, наведе се и целуна Виниша по бузата. Не по обичайния начин, а бавно и нежно.

Останала сама, Виниша си наля още кафе, даде парченце филийка с масло на Дигби и откри, че познава по-малко Дуерт, отколкото той нея.

Когато професорът се върна по-късно следобед, Виниша го чакаше с куфара си в хола. Облечена в скъпия си костюм от туид и кашмирена блуза, тя седеше, без да нервничи. Влизайки, той спря, за да я огледа, когато си спомни, че преди няколко месеца ѝ бе казал, че

трябва да си промени дрехите. Тя го бе сторила. Сега бе много привлекателна, дори красива. Имаше хубави ръце и стройни крака. Носеше подходящи ръкавици, обувки и чанта. Дуерт не беше голям специалист по дамското облекло, но трябваше да признае, че тя изглеждаше добре.

— Здравей. Изглеждаш чудесно. — Думите толкова я изненадаха, че тя се изчерви и примигна. Когато се изчервяваше ставаше красива. Той приближи до нея. — Казвал ли съм ти колко отморяващо ми действаш?

— Не. Натоварен ли беше денят?

— Много. Но приключих с всичко. Имаш ли нещо против, когато Анита се върне, да дойдете за няколко седмици в Хампстед? Имам няколко пациенти в „Сейнт Джуд“. Може би промяната в обстановката ще ѝ се отрази добре.

И за мен ли ще е добре, или аз не влизам в плановете ти? — помисли си Виниша.

— Чудесно ще е — отвърна спокойно.

Бентлито потегли плавно, като поглъщаше километрите без усилие.

В далечината пред тях се разкри Салкомбе — малко градче с пръснати край брега вили и къщички, разделени от няколко удобно сгущени хотела. На хълма над тях бе църквата, а в малкото пристанище се поклащаха яхтите, пуснали котва.

— Има ферибот — обясни Дуерт, — иначе трябва да се кара до Кинтсбридж. Къщата на леля ми е в дъното на улицата.

Той спря колата в края на алеята, която преминаваше в утъпкана пътека, извеждаща между скалите при плажа долу. Имаше двоен гараж с малка порта до него. Професорът отвори и поведе Виниша към портала и вътрешната врата.

Щом стигнаха, вратата се отвори и отвътре изскочи ниска пълна жена.

— Заповядайте! — рече тя. — И чайт тъкмо е готов.

Тя засия срещу професора, който издърпа Виниша пред себе си.

— Мег, колко е хубаво, че отново те виждам. Виниша, това е Мег, която се грижи за леля Милисънт.

Виниша се ръкува с Мег и бе огледана подробно.

— Е, заповядайте. Леля ви е в гостната.

Виниша се бе опитвала да си я представи според откъслечните разкази на Дуерт, но образът, който си бе създавала, нямаше нищо общо с действителността. Леля Милисът бе дребна, с посивяла коса и облечена по модата отпреди трийсет години. Видът ѝ бе така благ, почти безличен, че на Виниша ѝ подейства напълно обезоръжаващо.

Лелята ги посрещна.

— Колко се радвам да ви видя, скъпи мои. Дуерт, много време мина, откакто ми гостува, а сега си ми довел твоята съпруга. — Тя целуна Виниша. — Много се радвам да се срещнем, скъпа. — Нежно се усмихна на Виниша, която доста срамежливо откликна. — И си точно за Дуерт. Баща му беше чудесен мъж, но някой трябваше да го направлява и майка му го правеше много добре, както съм сигурна, че и ти ще можеш.

Виниша измънка нещо, като избягваше погледа на Дуерт, подозирайки, че той тайно се забавлява.

— Мег ще те заведе в стаята ти и после ще прием чай. — Старицата се обърна към Мег: — Мег, нали ще заведеш госпожа Лан-Лутинга в стаята ѝ? А след десет минути ще прием чай.

Виниша се взря в огледалото и остана доволна. Сложи си червило и прекара пет минути, разглеждайки стаята си. Тук щеше да е щастлива, усещаше го.

— Утре ще е хубав ден — каза Дуерт, обръщайки се да я погледне, когато тя се присъедини към тях. — Можем да се поразходим до носа, ако искаш, или, ако предпочиташ — до Салкомбе и да разгледаме града.

Виниша приближи до прозореца.

— Ами ако е хубаво времето, би било чудесно да направим една разходка. До Салкомбе можем да отидем и когато вали.

Мег донесе чая и те седнаха, водейки непринуден, но от гледна точка на Виниша, много интересен разговор. Леля Милисът заговори за своята младост, за майката и бащата на Дуерт и за времето, когато той е бил момче.

Накрая възрастната жена кимна.

— Скъпи, идете да се поразходите. Вечерта е толкова хубава, а и преди осем часа не ядем.

— Ще внесе първо багажа.

Дуерт излезе и леля Милисът каза:

— Скъпа, той е толкова мил човек. Сигурна съм, че си много щастлива.

— Да, така е — каза Виниша. За своя изненада откри, че това не бе учтива лъжа, а истина. Когато Дуерт се върна, тя добави: — По-добре да си сменя обувките.

Отново се качи в стаята си и сложи удобни обувки с ниски токове. Все още се чувстваше щастлива.

После, когато имаше време, щеше да помисли и открие причината, а дотогава не трябваше да кара Дуерт да чака.

Когато минаваха през портата към пътеката, той погледна обувките ѝ.

— Чудесно. Няма да е нужно да те пренасям през скалите — каза нехайно и тя се почувствува обидена, въпреки че не отговори.

Заслизаха по пътеката и мъжът наруши настъпилата тишина.

— Толкова ли грубо се изразих? Тогава знай, че имам желание да те нося по всяко време и накъдето и да е, независимо дали е необходимо, или не. — Той вплете пръсти в нейните. — Чувствам се чудесно. Надявам се, ти също.

— Да, и аз. — Всичко бе наред. Тя го погледна и широко се усмихна. — Нали тук е божествено?

Тъмният му поглед прикова сивите ѝ очи.

— Сигурно си права.

Виниша пое дълбоко дъх.

— Не ухае ли разкошно? На солена вода и свеж въздух. Чувствам се доста различно...

— И аз — каза Дуерт и за нейна изненада я целуна. Остана дълго така, обгърнал я с ръка, без нищо да промълви. Тя бе доволна. Не можеше да се сети какво да каже в такъв момент. Накрая той наруши тишината. — По-добре да вървим. Леля Милисът е педантичен привърженик на точността — каза по обичайния си хладен начин.

Виниша, все още загубила дар слово, само кимна.

Ако професорът се бе чувствал по-различно на брега, нищо не издаваше, че бе така и вечерта.

Виниша слезе за вечеря, облечена в красива рокля. Откри домакинята и Дуерт в гостната и макар че той стана и ѝ предложи питие, се държеше както винаги — учтиво, но и резервирано.

Виниша си легна след приятно прекараната вечер, но се чувстваше нещастна. Преди да заспи, си мислеше за целувката му. Усмихна се на спомена и се унесе.

На другата сутрин двамата слязоха на същото място и поеха по тясната пътечка през провесилите се над водата дървета.

Тя обърна лицето си към студеното слънце.

— О, чудесно е! — Затвори очи, после ги отвори и крадешком погледна Дуерт, който се наведе над една скала наблизо. Той е различен, реши тя. Може би заради дрехите — панталон и пуловер над отворена риза. Дуерт изглеждаше много добре. Дори да беше в едно от ужасните си настроения, той бе красив мъж.

Дуерт се извърна, за да я погледне. Не с усмивка, а някак замислено. Тя отвърна на погледа с надеждата, че нищо от внезапно осенилото я чувство не е изписано на лицето, ѝ. Никога не ѝ бе хрумвало, че може да се влюби в него, но се бе случило, и то неочаквано. Но всъщност не бе толкова внезапно, помисли си тя. Дуерт присъстваше от седмици в мислите ѝ.

Той се намръщи.

— Виниша, какво се крие зад спокойното ти изражение?

Това бе последното нещо, което би му казала. Досега се бяха справяли толкова добре. Бяха образец за семеен живот, когато Анита бе наблизо, или когато излизаха, но никога с намек за нещо повече. Всъщност, когато оставаха сами, той неотменно се бе извинявал с неотложната работа, която го чакаше. Ами целувката вчера? Е, добре — там нали нямаше никой друг?

— Нищо — отговори спокойно. — Просто една приятна бъркотия от мисли — морският въздух ми замая главата.

— Така ли? И то още първия ден. — Усмихна ѝ се. — Нали не си много уморена, за да се върнем през Ййст Проул? Там можем да пием кафе.

— Никак не съм изморена и едно кафе ще ми дойде добре. — Тя също му се усмихна, твърдо решила да се държи както преди, приятелски и неангажиращо.

Какво да правя, чудеше се тя, следвайки професора по тясната пътека. Немислимо бе да му каже, а оставаха цели четири месеца, преди Анита да замине при леля си. Ще продължа да се държа по

същия начин, реши тя, а когато момичето отиде в Америка, тогава ще реша този проблем.

Тя трепна виновно, когато Дуерт каза:

— Виниша, два пъти ти казвам едно и също нещо, а ти сякаш не чуваш.

Мъжът спря изведнъж и тя се блъсна в него. Той протегна ръка, за да я задържи.

— Толкова съжалявам — каза тя, усещайки ръката му и пожелавайки си да я прегръща вечно. — Бях се замислила. — Опита се да скалпи нещо подходящо за размисъл. — За Анита — каза тя с такова облекчение, че той отново се намръщи. — Нали знаеш, чудя се как ще се оправя там. Тя е толкова привлекателно момиче. Надявам се, че сигурно ще ѝ хареса Америка. — Виниша го погледна. Той се усмихваше, но съвсем не мило. — О, Господи, какво казах, че се усмихваш така?

— Как?

— Ами така, както когато четеш лекции на сестрите и някоя от тях отговори глупаво на поставен въпрос. — Тя замълча. — Готов си да нападнеш с думи.

Той изръмжа през смях.

— Толкова ли съм груб? Виниша, мислиш ли, че съм грубиян?

Най-добре беше да му каже какво мисли за него.

— Не. Никога не съм си го помисляла. Ти винаги си бил любезен с мен — добави тя, — когато си спомняш, че съм тук.

— Но аз никога не забравям това.

Забележката му я озадачи.

Те пиха кафе в Ийст Проул и продължиха пътя си. Когато не разговаряха, Виниша си мислеше колко много го обича. Мъж, който трудно би събудил обич, помисли си тя.

— Дуерт, влюбвал ли си се някога? — попита, внезапно обзета от желанието да научи повече за него.

— И какво общо имат с това лодките за лов на раци, които обсъждахме? Да, естествено, че съм се влюбвал — десетина пъти.

— Но не си се оженил за някоя от тях.

Гласът му бе нежен като кадифе, но доста студен.

— Само за теб, Виниша.

— Но аз съм нещо друго, нали?

— Съвсем определено.

— Мислиш ли, че може отново да се влюбиш? — колебливо рече тя.

— Защо питаш?

— Ами, нали това би усложнило нещата...

— Твърде вероятно. Но се радвам, че бъдещето ми е уредено...

— О, нима си срещнал жена, която обичаш?

— Ти си забележително упорита. Да, мисля, че може и така да се каже.

— Но нищо не можеш да направиш, докато Анита не замине за Америка...

— Точно така — безгрижно рече той и Виниша продължи да върви, отговаряйки разсеяно на любезните му реплики. Анита си отиваше през септември — още в началото на месеца, а вече бе април. Дотогава оставаха само четири месеца. Тогава какви шансове имаше тя срещу това непознато момиче, което бе откраднало сърцето му? Виниша въздъхна. Никакви.

Върнаха се навреме за обяд. Виниша отиде да се преоблече. Леля Милисът и Дуерт обсъждаха кое е най-подходящото време от годината за подрязване на розите, когато младата жена слезе. Той стана, за да ѝ налее нещо за пиене и я въвляче в разговора. Обноските му бяха безукорни, а понякога дори благосклонни.

Леля Милисът се оттегли да дремне следобеда, а Дуерт, след като се извини, отиде в малката библиотека, за да се обади по телефона. Виниша остана сама. Бе ветровито и започваше да ръми, но тя почувства, че повече не може да стои на едно място и да мисли. Наметна якето, сложи ниските обувки и излезе от къщата.

Забавно, но и уморително бе да се изкачи по хлъзгавите скали. Бе почти до устието, когато разбра, че приливът настъпва много по-бързо, отколкото очакваше. Тя спря и погледна назад. Вълните вече заливаха скалите, през които бе минала. Виниша се огледа и реши, че ѝ остава още малко, за да стигне до по-лесно за катерене място. Тя продължи бавно, като стъпваше внимателно от една хлъзгава скала на друга, търсейки по-удобни камъни, през които да мине, за да се изкачи на пътечката, отгоре. Но бе невъзможно да продължи, а приливът настъпваше. Виниша застина. Някъде отдалече чу гласа на Дуерт:

— Стой, където си и не мърдай!

Така и направи, без да е сигурна от какво повече бе изплашена — от студения му гняв или от прииждащото море.

Той слизаше от пътеката, като леко преминаваше от скала на скала и бързо преодоля камъните. Дуерт застана до нея, дишайки доста учестено и толкова застрашително намръщен, че тя застина насреща му.

— Приливът напредва доста бързо — каза той. — Трябваше да те предупредя. Мислиш ли, че ако ти помогна, ще успееш да се изкатериш до пътеката?

Тя се втренчи в него, а той търпеливо зачака, като се усмихваше. Най-после тя каза:

— Мислех, че ще си ядосан. Изглеждаше така побеснял. — Когато видя, че усмивката му стана по-широка, младата жена също се усмихна и добави: — Да, разбира се, че мога да се изкача дотам. Искам да кажа, мисля, че мога.

Дуерт я хвана за ръка.

— Не се отделяй от петите ми и не пускай ръката ми. Много е хлъзгаво и стръмно.

Тя погледна пред себе си. Пак изглеждаше непроходимо. Но ако Дуерт можеше да слезе долу, както мъж преодолява едно стълбище, тогава тя трябваше да направи всичко възможно и да се изкатери по същия начин като него.

Не беше лесно. Въпреки голямата и силна ръка на Дуерт, Виниша се подхлъзваше, като мърмореше и мънкаше с пресекващ от уплаха глас, но той не спираше и здраво я държеше. След цяла вечност, както й се стори, те бяха отново на пътеката. Виниша се сгуши в прегръдките му, с глава, притисната към широките му рамене и се заслуша в спокойните удари на сърцето му. Можеше да остане така завинаги, но това с нищо нямаше да помогне. Виниша се отдръпна и той я пусна. С глас, скован от усилието да се върне, към обичайния им начин на общуване, тя каза:

— Дуерт, много ти благодаря. Глупаво бе от моя страна да изляза така...

— Защо го направи? — Той протегна ръка и погали косата й. — Искаше да бъдеш сама?

— Не, разбира се, че не. Мислех, че ще си зает и че не би искал да те безпокоят.

Стиснатите му устни се извиха в слаба усмивка.

— Понякога е приятно да те безпокоят. — Той вдигна поглед. — Ще вали. Не се ли боиш от дъжда?

— Ни най-малко.

Дуерт нежно я целуна по бузата и хвана ръката ѝ.

— В такъв случай, връщаме се за чай.

Докато вечеряха, леля Милисът се усмихна на Виниша.

— Скъпа, сигурна съм, че ще обикнеш нашето малко градче. Имаме и един-два много хубави магазина за дрехи. Може и да си харесаш нещо. Убедена съм, че Дуерт е великолепен съпруг.

— О, да. Имам всичко, което бих поискала. — С изключение на любов, добави тя наум, но ако искаше да бъде честна, никога не бе ставало и дума за това.

На другия ден тя се влюби в Салкомбе. Утрото бе ясно, въпреки че духаше леден вятър, когато слизаха от ферибота.

— Кафе? — предложи Дуерт и двамата влязоха в малко кафене. Докато пиеха горещата течност, той ѝ изложи плана си за деня. — Подаръци — отбеляза професорът. — За семейство Тод, за Домус и Трус, шоколади за домашните прислужници, а и Анита ще очаква нещо. Ами ти, Виниша, какво би искала?

— Аз? Но Дуерт, аз имам всичко. — Е, почти всичко, помисли си тя.

— О, може би ще намерим нещо...

Те спираха почти пред всеки магазин. Учудващо търпеливият Дуерт стоеше до нея, докато тя надничаше из магазинчетата за керамика и старо сребро и оглеждаше някои доста хубави картини. Когато изрази възхищението си от малки дървени боядисани патенца, той ѝ ги купи. Виниша му благодари от сърце. Това, разсъждаваше тя, бе първият подарък, който ѝ бе поднесъл. Никога не бе коментирал сметките, които подписваше за дрехите ѝ. Бе ѝ дал перлите на майка си и пръстена, защото всъщност нямаше друг избор.

Тя притисна патенцата към себе си и обърна грейналото си лице към него.

— О, нали са забавни? Но трябва да потърсим подаръци. Какво можем да вземем за Анита?

Тя откри старинно сребърно огледало, чиято цена би била достатъчна за нея и баба ѝ да живеят в лукс цял един месец. После

избраха местна керамика за семейство Год, ефирни носни кърпички за Трус, а за Домус, тъй като пушеше лула в свободните си дни, Виниша предложи да му купят една, чийто избор остави на Дуерт.

Обядваха сандвичи и раци в кръчмичка до пристанището. Бяха казали, че ще се върнат за чая, а и фериботът вече чакаше. Доволна от прекарания ден, с порозовели страни и разбъркани от вятъра коси, Виниша мина през портата на леля Милисът и спря пред вратата.

— Беше много хубав ден — каза на Дуерт. — Благодаря ти, много се забавлявах.

Той не отвърна, а само кимна, като ѝ отвори вратата.

Дните минаваха доста бързо. Пътуваха с ферибота, разхождаха се с часове, седнали на слънце в градината слушаха спомените на леля Милисът за нейната младост.

Последния ден Виниша стана рано и се измъкна от тихата къща надолу към скалите. Свали чорапите и обувките и продължи боса по пясъка, внимателно потапяйки пръстите си във водата. Бе леденостудена, но великолепна. Виниша се спусна по скалите, като си тананикаше задъхано. Изведнъж спря, оказала се пред Дуерт. Той бе седнал на голяма скала, полускрита от големите дървета, който растяха близо до пясъка.

— О, добро утро. — Тя избяга от водата и зарови в пясъка студените пръсти на краката си. — Денят е великолепен — възкликна тя.

— Добро утро, Виниша. Сбогуваш ли се?

Тя кимна. Сигурно никога няма да види отново това божествено кътче. Стараеше се да не мисли за бъдещето, но усещаше, че щом Анита си отидеше, за нея започваше несигурността.

— Ще отида за няколко месеца в „Сейнт Джуд“. Вероятно двете с Анита бихте искали да дойдете в Хампстед. Сигурно ще пазарува за Америка. — Тъмните му очи се спряха върху младата жена. — Не след дълго тя ще трябва да направи няколко посещения, преди да замине.

— Ще ти липсва ли?

— Да. — Гласът му бе хладен. — Тя е мило момиче. От няколко години живее при мен и аз се привързах към нея. Както и да е, тя беше проблем. Аз съм затворен човек и работата е най-важното за мен. Негодувам срещу всичко или всеки, който ми пречи.

— Да, разбира се. — Все пак нали това бе причината да се ожени за нея. Тъй като бе замълчал, тя измънка: — Е, аз се връщам. Трябва да си избърша краката.

Не бе направила и няколко крачки, когато го видя до себе си.

— Имам билети за „Фантома в операта“ за тази вечер. Мисля, че ще се радваш.

Тя сдържано му благодари. Не можеше дълго да потиска чувствата си. В един момент той щеше да разбере, че е влюбена в него. Сигурно от утре ще го вижда само когато се хранят, ако си е вкъщи, или когато са канени на вечеря или друго парти. Тя се усмихна измъчено. Ще трябва да издържи, а също и да не затъва в самосъжаление.

ОСМА ГЛАВА

Веднага след закуска те тръгнаха. Леля Милисънт мило им пожела довиждане и изказа желание да ги види съвсем скоро.

— Може би, когато Анита си замине? — предложи тя, докато наблюдаваше как Дуерт изкарва бентлито от гаража. Постави ръка на рамото на Виниша. — Тогава нещата ще бъдат по-лесни, скъпа.

— По-лесни?

— Вие си подходите идеално — заключи леля Милисънт. — Само че той още не го е открил. Не, сгреших, открил го е, но го пренебрегва. Виждаш, че не го е очаквал.

Виниша стана яркочервена.

— Да, така е. Аз го обичам.

— Да, скъпа, зная. Но ти си разумна и търпелива. Сега тръгвай и ела да ме видиш, когато Анита си замине. — Потупа ръката ѝ. — Заедно с Дуерт, разбира се.

Минути след като пристигнаха в Хампстед, той излезе от кабинета си и ѝ каза:

— Може би ще помолиш госпожа Тод да вечеряме по-рано? И я предупреди, че ще се върнем след един-два месеца — с Анита, разбира се.

Театърът бе прекрасна възможност да си сложи сатенената блуза и пола. Виниша се облече по-грижливо от всякога, сплете косата си във френска плитка и слезе по стълбите. Дуерт беше в гостната. Изпиха по едно питие, преди Тод да се появи и каже, че вечерята е сервирана.

Бяха преполовили яденето си, когато Тод съобщи, че търсят професора по телефона. Извинявайки се, Дуерт каза, че ще се обади от кабинета си и стана от масата. Върна се след няколко минути.

— Беше Артър — каза той. — Бях му казал, че ще бъдем тук вечерта. — Не седна отново. — Имат спешен случай за мен и той мисли, че мога да помогна. Съжалявам, че ще пропуснем театъра. Можеш да отидеш сама.

— Няма никакво значение — каза Виниша, насилвайки се да прозвучи убедително. — Доста се уморих след дългия път, а и утре отново ще пътуваме. — Тя дори успя да се усмихне.

Той извади билетите от портфейла си и ги остави на масата.

— Може би някоя от приятелките ти от „Сейнт Джуд“ е свободна. — Тя усещаше нетърпението в гласа му. Професорът бе все още изправен пред нея, но мислено вече бе при пациента си.

Той ѝ пожела лека нощ и след няколко минути тя чу Тод да отваря външната врата. Виниша изпи кафето и, ставайки от масата, взе билетите.

— Тод, професорът ми каза да правя каквото пожела с билетите, но аз не искам да останат неизползвани. — Тя погледна часовника. — Ако побързате, ще стигнете навреме. Нали имате кола?

— Госпожо, чиниите, а и масата трябва да се почистят. Госпожа Тод ще иска да измие.

— Само я помолете да остави всичко в машината, а аз ще оправя масата. — Тя добави, за да е по-убедителна: — Много се радвам, че ще си легна рано. Беше уморителен ден.

— Добре, щом така казвате, госпожо. — Тод взе билетите. — Трябва да призная, че госпожа Тод обича хубавата музика.

Тъкмо излизаха, когато госпожа Тод се сети:

— А професорът няма ли да има нещо против, госпожо?

— Той ще е доволен, че билетите не са пропаднали.

— Ще бъдете сама в къщата...

— Професорът няма да закъснее, а и аз не съм страхлива. Приятна вечер!

Тя разтреби трапезарията, нареди масата за закуска в малката стая до гостната и отиде в кухнята. Не знаеше как да пусне машината за миене на чинии и я остави за госпожа Тод. Сложила една от нейните престилки върху хубавите си дрехи, Виниша изми купите. След това заключи вратата на кухнята и прозорците. Върна се в гостната, спусна пердетата и седна с ръкоделието си. По-късно се качи в стаята си и остана дълго в банята. После слезе в кухнята да си приготви нещо топло за пиене. Тъкмо се връщаше през хола с чаша какао, когато входната врата се отвори и влезе Дуерт.

Когато я видя, той спря на прага и вдигна вежди.

— Сигурно госпожа Тод... — започна той. — Болна ли си?

— Не, разбира се. Никога не боледувам. Изпратих семейство Тод на театър. Щеше да е жалко да пропаднат билетите.

Той си донесе кафе и седна в голямото кресло срещу нея, наблюдавайки я как отпива от какаото си, с лъскава от къпането коса, с боси крака, обути в смешни розови сатенени чехли, които подхождаха на свободния ѝ халат.

— Изглежда, нещо ми е липсвало — меко заключи той.

— Какво?

— Домашния уют, атмосферата, блаженството на семейния живот. Защо в Делфт никога не съм те виждал в халат?

Тя реши да възприеме сериозно забележката му.

— Ами, мисля, че на Анита ще ѝ се стори доста странно. Освен това ти винаги след вечеря си зает в кабинета си.

— Това имаше ли някакво значение за теб?

— Дори да е имало, това нямаше да е причина да промениш навиците си.

— Съжалявам за тази вечер. Ще взема билети за същото представление и ще отидем, когато дойдем с Анита.

— Чудесно ще е — каза тя и си помисли, че няма да е същото, както ако са сами двамата. Тя стана. — Ще си лягам. Сигурно ще искаш да тръгнем утре рано сутринта.

— Да, трябва да се отбия в Лайден, когато пристигнем. Но първо трябва да отида в „Сейнт Джуд“. Артър пита кога пак ще те видят. Искат да ти покажат бебето.

Отивайки към вратата, тя спря. Когато се роди малкото момченце, тя им изпрати подарък, но освен едно-две писма, не поддържаше връзка с Лоти.

— О, бих искала да го видя. Може би когато дойдем пак.

Той ѝ отвори вратата.

— Лека нощ, Дуерт. Почивката беше великолепна, благодаря ти.

Тя си легна, капнала от умора. Въпреки че го обичаше, не знаеше как да разруши стената на резервираност, която той бе издигнал срещу нея.

В десет часа вече бяха тръгнали. Същия следобед пристигнаха в Лайден. Дуерт ѝ предложи да я откара до Делфт, а след това да се върне в болницата, но тя почувства нетърпението му да спрат в Лайден.

— Още е доста рано — отбеляза тя сухо. — В колата ми е удобно. Защо не минем оттам на път за вкъщи?

Видя, че думите ѝ го успокоиха. Когато стигнаха до болницата, Дуерт я помоли да го придружи и я остави в стаята за консултанти, като поиска да ѝ донесат чай.

— Не вярвам да се забавя много. Само ще посетя един-двама пациенти.

Следобедът се бе изнизал, а тишината в стаята я потискаше. Може би я бе забравил? Сигурно бе луда да обича мъж, способен напълно да забрави за нея вече цели два часа. Може би беше забравил и че е женен. Виниша успя да превъзмогне силното желание да напусне болницата и да намери такси, което да я откара до Делфт. Имаше още чай на дъното на каничката. Тя го изпи, мислейки за чудесните ястия, които щеше да хапне, ако и когато намереше Дуерт.

След още половин час Виниша излезе в коридора. Видя Дуерт, който тъкмо завиваше по него. Щом я зърна, той застина. Изражението му я възнагради десетократно за дългото чакане. Винаги го бе виждала напълно да се владее, независимо дали беше ядосан, или не, но сега красивите му черти изразиха безкрайна тревога.

— Милото ми момиче — каза той и хвана ръцете ѝ. — Толкова съжалявам...

— Ти ме забрави — рече тя. — Всичко е наред, нали твоята работа е над всичко? Но ако можеш да ми отделиш малко време, може би ще помолиш някой да ми намери такси и ще се върна вкъщи... в Делфт.

Той не бе от мъжете, които биха увъртали.

— Да, Виниша, забравих за теб. Моля те, извини ме. Сега ще те заведа вкъщи.

— Пак ли ще се връщаш?

— Да.

— Тогава ми намери такси.

Възраженията ѝ бяха излишни. Дуерт я изведе от болницата, качи я в бентлито и я откара до Делфт. Предаде я на Домус, после обърна колата и тръгна обратно за Лайден.

Бе доста късно, когато той се върна вкъщи. Виниша бе помолила Трус да направи сандвичи и да остави готово кафе. Младата жена седеше в хола с кучето, когато Дуерт влезе.

Той бе уморен. Влюбените ѝ очи забелязаха това от пръв поглед. Тя бързо каза:

— Трус направи малко сандвичи и има кафе. Ще ти донеса.

Не бе подготвена за насмешливото му изражение:

— Не трябва да допускаме това да става навик, нали? Виниша, нямаше нужда да ме чакаш. В болницата се грижат много добре за мен.

Тя бе момиче със спокоен нрав, което трудно се вбесяваше, но сега ѝ дойде много.

— О, добре! — изсъска тя. — Повече няма да се чувствам отговорна за теб. Колко глупаво от моя страна. От деня, в който си се родил, някой винаги се е грижил за теб, хранил те е и е гледал да имаш винаги чисти ризи. — Тя добави високо: — И хората са правили винаги каквото ти си поискал да направят... И накрая са били забравяни с часове.

Той остави кюфарчето си на един стол и тръгна през хола към нея, но тя почувства, че ако остане и минута, ще избухне в сълзи. Изтича нагоре по стълбите и затвори вратата, влизайки в стаята си. Потънала в сълзи, тя се съблече и си легна. Още дълго продължи да хлипа във възглавницата, без вече да знае защо плаче, но въпреки това се чувстваше безкрайно нещастна.

Сутринта намери в чинията си бележка от Дуерт, в която я молеше да отиде с Домус да вземат Анита от летището. Казваше ѝ, че ще направи всичко възможно да се върне за вечеря.

Самолетът на Анита кацна в два и половина. Тя се появи, затрупана с пакети, облечена в кожени дрехи, твърде топли за това време на годината. Младото момиче се хвърли към Виниша с викове на радост, говорейки през цялото време, докато Домус стоеше до багажа ѝ.

— Беше божествено — обяви тя. — Партито беше наистина нещо... — Тя замълча. — Къде е Дуерт?

— Не можа да дойде. Ще си бъде вкъщи тази вечер колкото може по-рано. Качиха се в колата и поеха към Делфт.

— Нямаше да издържа, ако бях на твоето място — каза Анита. — Ако не внимаваш, той ще забрави и че е женен. Не бих се примирила с това. Нуждая се от романтика не сега или после, а винаги. — Тя погледна Виниша. — Романтичен ли е Дуерт?

Младата жена усети, че страните ѝ пламнаха.

— Няма да ти отговоря. А сега, разкажи ми за почивката ти. Срещна ли приятни хора?

— Много момчета и един или двама мъже.

Нещо в гласа ѝ накара Виниша изпитателно да я изгледа, но се заслуша в думите ѝ. Всичко звучи безобидно, помисли си тя разтревожено, но дълбоко в съзнанието ѝ се загнезди неприятната мисъл, че Анита не ѝ казваше всичко.

— А ти? — попита момичето. — Забавлява ли се? Само веднъж съм срещала леля Милисънт. Мисля, че е доста досадна.

— Ни най-малко. Чудесно прекарахме. Това е едно райско кътче. Разхождахме се с километри.

Анита въздъхна подигравателно.

— Предполагам, за вас е било хубаво. Искам да кажа, че ако си влюбен, не те е грижа къде се намираш.

Напълно вярно беше. Виниша се съгласи с нея.

Външно животът си течеше както преди, въртейки се около приятни грижи по къщата, разходки с Дигби, пазаруване и уроци по шофиране. След още няколко седмици тя издържа изпита и вече можеха да пазаруват сами с колата. Бяха възобновили работата си в детската болница и Виниша с облекчение забеляза, че Анита имаше желание да изпълнява своя дял от задълженията си там. Не след дълго Анита даже попита младата жена дали не може да ходи още един следобед допълнително.

— И няма нужда ти също да идваш — заяви тя. — Вече познавам всички там, а Уим ще ме откарва...

Седмица по-късно Дуерт им каза, че ще остане в „Сейнт Джуд“ най-малко две седмици. Анита бе много въодушевена и писа на няколко свои приятелки в Лондон, за да се срещнат.

— Нали нямаш нищо против? — попита тя. — Те са ми стари приятелки и Дуерт ги познава. Това ще е една възможност да се сбогувам с тях. — Тя се разтанцува пред гардероба си, готова да опакова. Виниша въздъхна с облекчение. Момичето много се бе променило. Съобразяваше се с желанията на Дуерт и с чувство за отговорност посещаваше болницата в Амстердам до последния ден, преди да напуснат Холандия.

Виниша имаше доста работа, преди да тръгнат — дребни задължения, свързани с къщата, няколко телефонни обаждания. Късно следобед тя се сети, че е забравила да предупреди учителя си по холандски, задето се налага да отложат уроците за няколко седмици. Трябваше и да плати на преподавателя, така че излезе с колата и откри апартамента му. Обясни всичко, плати колкото му дължеше и изпи чаша чай с него и съпругата му. После забърза обратно към колата и тъкмо влизаше в нея, когато спря и се втренчи към улицата. Стори ѝ се, че видя Анита в платното за насрещно движение. Но точно тогава премина група мотоциклетисти. Когато освободиха полезрението ѝ, вече нямаше и следа, напомняща за момичето.

Виниша влезе в колата и потегли за вкъщи. Не можеше да е Анита. Тя бе в Амстердам. Все пак имаше и други хубави момичета като Анита, а и защо тя трябваше да е в Делфт? У нея надви здравия разум, който не успя да потисне остро то ѝ безпокойство.

Половин час след като Виниша се прибра, една кола спря, остави Анита и потегли отново. Момичето се затича насреща ѝ.

— Здравей. Колко съм стриктна. А имах толкова тежък ден — всички тези деца и шумът...

— Уморена ли си, скъпа? Ще прием чай. Дуерт ще си дойде късно.

— След чая ще свърша с приготвянето на багажа. Натоварена ли беше?

— Не особено — отговори Виниша. — Трябваше да отида до Делфт. Забравих да кажа на моя учител, че ще отсъствам, а и не му бях платила. — Тя изгледа Анита. — Толкова съм глупава. Стори ми се, че те видях там, в Делфт с един мъж.

Промяната в изражението на момичето бе мигновена и Виниша си помисли, че си е въобразила.

— Мен? В Делфт? Скъпа Виниша, как може да съм била аз?

— Знам. Казах, че беше глупава. Нали ще прием чай?

Тя виждаше Дуерт за съвсем кратко — по половин час на закуска и на вечеря, но тогава Анита бе винаги с тях. Така че, дори да знаеше какво да му каже, нямаше възможност да го направи. Но рано или късно трябва да поговорят, реши тя. Моментът, когато нямаше да има нужда да наглеждат Анита, бързо приближаваше. Дотогава тя щеше да продължава да влага всичко от себе си, за да създава нормална

атмосфера, когато момичето беше там, играейки ролята на доволна и щастлива съпруга.

Тя бе възнаградена за своите усилия. Веднъж Анита, наблюдавайки я как се сбогува с Дуерт, каза замислено:

— Знаеш ли, като гледам теб и Дуерт, открих, че си заслужава да бъдеш щастливо омъжена, че е хубаво да бъдете заедно винаги, когато можете. Родителите на почти всичките ми приятелки са разведени или живеят отделно. Ще внимавам за кого се омъжвам — засмя се тя. — Но първо смятам да си поживея.

Същата вечер мнението ѝ бе потвърдено и от Дуерт, след като момичето вече си бе легнало. Той бе останал в гостната, наблюдавайки Виниша с нейния гоблен.

— Анита е коренно променена. Направила си чудо, Виниша, просто защото си била самата себе си. Уговорката ни излезе успешна. Нали си съгласна?

Тя кимна. Може би сега беше моментът да поговорят.

Подреди мислите си и тъкмо щеше да отвори уста, когато той рязко се изправи.

— Трябва да позвъня на Артър. Ще се видим на закуска.

Виниша отново кимна, занемяла от разочарование.

След първата седмица в Хампстед Анита започна посещенията при свои приятелки. Обедни събирания, сутрешно кафе, ходене по специални бутици — почти всичките ѝ дни бяха заети, въпреки че винаги си бе вкъщи, преди Дуерт да се върне от болницата.

Втората седмица вече изтичаше. Виниша си бе купила копринени конци за бродерията и се разхождаше безцелно. Бе чудесен топъл ден и улицата бе пълна с туристи. Помисли си колко е хубаво да се живее на тишина и спокойствие в Хампстед. Спомни си, че госпожа Тод я помоли да купи от любимата шунка на професора, ако минава през града. Тя махна на едно такси. Изчака малко, тъй като трафикът бе натоварен. За момент движението се разреши и точно отсреща, на паважа тя видя Анита, хванала за ръка висок, строен, елегантно облечен мъж. Когато той се наведе да целуне момичето, Виниша ахна, а Анита смеейки се, го прегърна. Точно тогава девойката зърна Виниша, която се извърна и влезе в таксито. Младата жена седна отзад, а в главата ѝ бе пълен хаос.

— „Хародс“, моля — рече тя и едва тогава се отдаде на мислите си. Посещенията на Анита при приятелки и събиранията на чай сигурно бяха лъжа и изглежда, в Делфт е била тя. А кой беше мъжът? И какво, за Бога, щеше да каже Дуерт?

ДЕВЕТА ГЛАВА

Напълно забравила за шунката, която щеше да купува, Виниша се върна с автобуса за Хампстед. Отиде в градината и седна, за да размисли. Чудеше се доколко Анита се бе обвързала. Дали срещата не е била случайна? Не, реши тя. Спомни си, че бе виждала мъжа и преди, на парти в Делфт. Виниша бе поседяла с тях само няколко минути. Сигурно бяха около десетина момичета и млади мъже. Тъй като не искаше Анита да помисли, че следи приятелите ѝ, тя само ги бе поздравила и се бе оттеглила. Но беше сигурна, че го е видяла там. А защо сега бе в Лондон? Явно беше последвал Анита, което означаваше, че връзката им не е само флирт.

Тя чу приближаваща кола и когато влезе в къщата, долови гласа на Анита. Тръгна по стълбите към стаята на момичето. Трябваше да поговорят и то веднага. Виниша почука и влезе. Анита се обърна, за да я погледне, а на лицето ѝ бяха изписани непоколебимост и уплаха.

— Ако кажеш на Дуерт, ще умра — обяви с яростен глас. — Ще се самоубия.

— Как мога да му кажа, след като почти нищо не знам? — спокойно попита младата жена. — Но мисля, че трябва да ми кажеш, скъпа. Ще го направиш ли?

Анита драматично разтвори ръце.

— Влюбена съм. И не като теб, уравновесено и разумно, а вълнуващо и...

— По-забавно сигурно, защото е тайно?

— Ами да. Нали не знаеше? И никога не си предполагала?

Виниша седна на леглото.

— Мисля, че се досещах... Ти изведнъж толкова се въодушеви от работата си в болницата и аз се чудех защо, но се надявах да ми кажеш. И после те видях в Делфт, нали?

— Да. О, но ние от векове се срещаме, откакто се върнах от Париж.

— ВЪобще била ли си с приятелките, с които казваше, че се срещаш?

Анита я погледна сконфузено.

— Не, разбира се.

— А сега ми обясни защо да не казвам на Дуерт. Той ти е настойник за още няколко седмици.

Анита избухна в сълзи.

— Ще се самоубия, ако го направиш. Той е толкова мил, от години се грижи за мен и сигурно обърках живота му. Стриктен е, но само защото е твърде възрастен, за да разбере какво значи да си влюбен. Защото дори с теб е такъв — толкова невъзмутим, но може би това ти харесва. — Тя се хвърли на врата на Виниша. — Скъпа Виниша, моля те, не му казвай. Ти си толкова мила и добра, не разбираш ли? Искам да ме запомни като мило, добре възпитано момиче. — Тя я погледна с вид на нещастно дете. — Не зная дали ти е казал, но невинаги бях добра в училището в Швейцария. Обичах да излизам с момчета, а веднъж щях да избягам, но ме хванаха, а Дуерт бе толкова вбесен. Обещах, че повече никога няма да се държа лошо...

— И наруши обещанието си.

Анита отново избухна в сълзи.

— Виниша, скъпа Виниша, ако ти обещаеш от цялата си душа, че повече няма да виждам Ян, ще ми дадеш ли дума, че няма да кажеш на Дуерт? Ще бъда много добра. Наистина. Ще идвам навсякъде с теб, а когато се върнем в Делфт, няма да се отделяш от мен. Докато си отида остават само няколко седмици. Освен това ще бъдем заети да се подготвим за моето парти. — Тя отново се разплака. — Ако Дуерт научи, няма да ми разреши да празнувам рождения си ден. Не мога да стана на осемнайсет, без да го отпразнувам.

Виниша си спомни как, когато навършваше осемнайсет години, празнуваха с баба ѝ с малка сладоледена торта и бутилка шери. Неволно въздъхна и каза: — Ако твърдо ми обещаеш повече да не виждаш този... Ян и да се държиш така, че Дуерт да не бъде недоволен, тогава ти давам думата си, че никога няма да му кажа.

Анита обви ръце около врата ѝ.

— Скъпа, мила Виниша, обещавам ти. Ще бъда добра и ще се старая Дуерт да е винаги доволен от мен — Тя замълча. — Но мога ли да пиша на Ян, че повече няма да се виждаме и че не трябва да ми

пише или да ми се обаждат по телефона? — Когато видя, че Виниша се колебае добави. — Ще ти покажа писмото.

— Много добре. Напиши го веднага. После изтрий сълзите. Дуерт е проникателен. И ела долу за чая.

Младата жена се качи в стаята си и седна пред огледалото, взирайки се в лицето си. Идеше ѝ хубаво да поплаче и тя, дори нещо повече: искаше да се хвърли в прегръдките на Дуерт и да му разкаже всичко, вместо да стои със спокойно, нормално лице, както той очакваше от нея прибирайки се вкъщи.

Тъй като бе доста бледа, си сложи малко руж на лицето. Така е по-добре, реши тя.

По-късно Анита слезе и докато пиеше чай, подаде на Виниша писмото, което бе написала. Беше образец на коректност и Виниша ѝ го върна, като кимна доволно.

— Ще го пусна след чая — каза момичето с нужната доза тъга.

Дуерт се върна около шест часа и изглеждаше отчайващо уморен.

— Тежък ли ти беше денят? — попита Виниша, докато той прекосяваше хола.

— Не беше толкова лош, колкото горещ и дълъг. Последният случай ми отне пет часа.

— Успя ли?

— Да. — Той ѝ се усмихна. — Забравих, че те интересува. Анита мрази всичко, свързано с хирургията, или мразеше. Но откакто си тук, поне проявява интерес към децата, което е твой принос. — Той тръгна към стълбите. — Само десет минути. Бих пийнал едно питие, когато слеза.

Тя му наля уиски и седна до отворения прозорец. Чувстваше се нервна, макар да си казваше, че няма за какво да се притеснява. Анита беше обещала, а Дуерт нямаше никога да научи. И все пак не искаше да го мами. Тя стана и прекоси стаята, взря се във великолепното стенно огледало. Изглеждаше както винаги. Трябва да внимава да не се изчервява.

Усети, че той стои зад нея, наблюдавайки я в огледалото с такъв втренчен и замислен поглед, та усети как страните ѝ пламват. Изучавайки лицето ѝ, Дуерт се чудеше защо тя изглежда гузна и защо ѝ е потрябвало да си слага руж. Попита я нежно:

— Какво не е наред, Виниша?

Гласът ѝ прозвуча като развълнувано писукане:

— Всичко е наред. — Успя да се засмее. — Питието ти е готово.

На масата е, до стола ти.

— Благодаря, Виниша.

Той се наведе и я целуна, а тя каза с изтънял глас:

— Защо го направи? Нямаше нужда — Анита не е тук...

— Човек трябва да поддържа отношенията си с другия! — каза нежно и се запъти да седне, но спря. — Няма ли да пийнеш нещо? — И когато тя кимна, наля ѝ шери и ѝ го занесе. — След тежък ден действия много отпускане — каза той и отново я целуна точно когато влезе Анита.

Тя приближи с танцова стъпка и прегърна Дуерт.

— Сигурно е прекрасно да се прибереш вкъщи при мила малка съпруга като Виниша — обяви тя. — Колко жалко, че не си по-често вкъщи.

— Така е — съгласи се той унило. — Но за утре съм си дал почивка. Купих билети за „Фантома в операта“ и мисля, че преди това можем да вечеряме навън. — Той говореше на Анита, но гледаше Виниша.

— Дуерт, ще бъде чудесно — отвърна младата жена. — Ще си дойдеш ли рано за чая?

— Да, мисля, че да. Двете тук ли ще бъдете?

— Да, разбира се. Ще прекараме спокоен ден и един-два часа на басейна. — Тя погледна Анита. — Нали, скъпа?

— Да, там ще си направим и пикник със сандвичи. Нали може? Госпожа Тод ще ни направи сандвичи. Дуерт, не можеш ли да си дойдеш за обяд?

Той поклати глава.

— Не. До един часа имам свободен прием, но ще успея да се върна следобед.

Вечерта мина без никакъв инцидент. И ако Дуерт беше изненадан от почти трескавия начин, по който Виниша поддържаше баналния разговор и от нещастния ѝ вид, когато смяташе, че не е наблюдавана, той не каза нищо.

На следващия ден Дуерт им обясни, че това е прощална вечер в Лондон.

— Поне засега, въпреки че смея да кажа, ние пак ще празнуваме, преди да заминеш.

Виниша не знаеше къде ще вечерят, но виждайки, че Тод е приготвил официалното вечерно облекло на професора, тя прерови гардероба си и се спря на рокля от тафта с дълги ръкави, с цвета на очите ѝ, с разкроена пола и с набран шифонов корсаж. Разбра, че е направила добър избор, когато видя одобрението в очите на Дуерт и изяде с апетит пушената си съомга с бяло вино в най-скъпия ресторант в Лондон...

Стигнаха в театъра само минути преди началото и тя седя като омагьосана на стола си до края на вечерта. Виниша забрави Анита, забрави дори Дуерт. Погледът ѝ бе прикован към сцената, без да съзнава, че вниманието на професора бе изцяло насочено към лицето ѝ.

Изтече още една седмица и те се върнаха в Делфт, където Дуерт бе веднага погълнат от работата в болницата и от консултациите. Виниша и Анита бяха оставени сами да правят планове за рождения ден. Дуерт им бе казал да го организират както искат. Те разпратиха покани на всички приятели на Анита, както и на техни по-стари познати. Тъй като почти всички бяха приели да дойдат, можеха да преминат към реализирането на плановете си. Предложиха на Трус храната да бъде доставена от ресторант, но тя настоя да направи поне тортата. В градината, близо до гостната, щеше да бъде разпъната увеселителна шатра, а по идея на Анита, музика щеше да има на две места — на едното за по-улегналите гости, а на другото — по неин избор. Тя подбра и менюто, тъй като бе неин празник и след това убеди Виниша да отидат до Хага, за да си изберат дрехи за този важен случай.

В деня на партито Виниша стана рано. Доставчиците на храна щяха да дойдат след закуска, а Виниша и Трус трябваше да решат какво ще се яде. Дуерт, който закусваше с нея, смяташе, че няма да се върне преди чая. Това щеше да улесни Трус, тъй като Анита и Виниша можеха да хапнат следобед нещо леко.

— Но нали ще си дойдеш за чая? — попита младата жена.

Той вдигна поглед от писмото, което четеше.

— О, да. Изглежда, много добре си организирала всичко. Уморена ли си?

— Аз? Ни най-малко. — Очите ѝ потърсиха погледа му. — Дуерт, после може ли да поговорим?

— Когато Анита замине — да, разбира се. — Той се усмихна и сърцето ѝ трепна. — Ние толкова рядко разговаряме. А има толкова много неща, които искам да споделя с теб.

Той се изправи и събра писмата си, готов да тръгне. Спря до стола ѝ, наведе се и я целуна. За момент тя си помисли, че ще ѝ каже още нещо, но той излезе, без да продума.

Когато Дуерт се прибра, Анита отвори подаръците си. Възхити се от перлената огърлица, която ѝ бяха избрали и веднага я сложи. Изтича, за да се види в огледалото.

— Красива е. Тази вечер ще бъдеш ли с перлите си, Виниша?

— О, да. — Тя не обясни, че освен тях нямаше какво друго да сложи на новия си тоалет.

Доста преди да са дошли първите гости, младата жена слезе по стълбите и придружавана от Дигби, обиколи къщата, за да се убеди, че всичко е наред. Надяваше се, че е подготвила нещата както трябва. Това бе първото голямо събиране, което организираше, и искаше Дуерт да е доволен. Той незабелязано я бе последвал и когато ѝ проговори, тя подскочи.

— Всичко изглежда чудесно, Виниша. Притежаваш скрита дарба, за която въобще не съм подозирал. — Той хвана ръцете ѝ и широко ги разтвори. — Това е невероятно подходяща рокля. Надявам се, че си убедила и Анита да купи нещо също толкова очарователно.

Тя се изчерви, но отговори спокойно:

— Е, беше малко трудно — отначало сърцето ѝ бе грабнато от много тясна черна сатенена рокля, но мисля, че ще одобриш избора ѝ. Ето я.

Анита изглеждаше чудесно. Роклята ѝ подхождаше и момичето щеше да разбие много сърца с красотата си.

— Ще завладееш Америка с гръм и трясък — увери я Дуерт. — И непременно ще бъдеш красавицата на своя бал.

— Нали изглеждам добре? — каза Анита самодоволно. — А Виниша? Не мислиш ли, че тя също изглежда добре?

— Много добре. Чувам вече първите гости...

Още от самото начало бе ясно, че празненството щеше да има голям успех.

Валсът, който звучеше, свърши. Виниша стоеше до отворения френски прозорец на гостната и разговаряше с колега на Дуерт. Градината беше накичена с разноцветни лампички и тя им се любуваше, слушайки с половин ухо мнението на събеседника си за политиката на страната. Но внезапно се вцепени. В края на алеите, водещи извън къщата, имаше малък фонтан с орнаменти, до който стояха двама души — Анита и, ако не грешеше, онзи мъж Ян.

Виниша нетърпеливо постави ръката си върху рамото на своя събеседник.

— Извинете, но трябва веднага да изляза.

Тя му се усмихна и той потупа ръката ѝ.

— Мила госпожо, направили сте чудеса тази вечер. Мога всичко да ви простя.

Тя забърза към пътеката и Дуерт, който я наблюдаваше от другия край на стаята, без да губи време се извини на своя братовчед, с когото разговаряше и приближи до прозореца.

— Стори ми се, че видях съпругата ми при вас — каза той. — Искан нещо да ѝ кажа. Нали знаете...

— Очарователно момиче. Дуерт, вие сте щастлив мъж. Да, беше с мен, но каза, че има нещо важно, което трябва да види. — Той кимна към градината. — Мисля, че отиде към фонтана.

— Благодаря. Ще се опитам да я намеря.

Професорът излезе и пое по пътеката. Спря, щом видя тримата край фонтана. В градината бе доста тихо и много лесно можеше да се чуе какво говорят. Анита стоеше малко настрани. До него достигна гласът на Виниша.

— Ти ми обеща — каза тя, а гласът ѝ бе малко писклив от страх, или от емоции. — Какво ще каже професорът, ако открие, че...

— Бих казал доста неща — рече Дуерт с кадифен глас.

Виниша се обърна, за да го погледне, но Анита избърза:

— Дуерт! Слава Богу, че дойде. — Тя изтича и го хвана за ръката. — Опитвах се да спра Виниша, наистина. Не исках да ги откриеш. Казвах ѝ, че ще побеснееш. И вината е отчасти на Ян, че дойде тук, след като ѝ обеща да не идва. Те се виждат от седмици, дори в Лондон. — Тя изхлипа. — Толкова ви обичам и двамата. Трябва да ѝ простиш. Сигурна съм, че е само увлечение...

Той ѝ подаде кърпичката си.

— Избърши си очите, Анита, и иди се погрижи за гостите си. Ти също, Виниша. — Гласът му бе спокоен, но никой не се заблуди.

Анита изтича напред, без да поглежда към Виниша, а тя, след безплоден опит да говори с него, се обърна и тръгна към къщата. По-късно, когато всички гости си отидат, тя ще му обясни...

Остатъкът от вечерта мина за нея като в мъгла — шумотевица, музика, хора, които говореха и се смееха... Тортата бе нарязана и речите — казани. Тя слушаше Дуерт, който сподели, че Анита ще му липсва, защото е била за него като дъщеря и че е горд с нея. Тогава си спомни, че обеща на Анита никога да не казва на Дуерт за Ян. Но момичето бе нарушило своето обещание и даже по-лошо — създадо бе у професора съвсем погрешна представа. Явно, виждайки Дуерт, Анита бе казала първото хрумнало й нещо. Младата жена се молеше в себе си вечерта да свърши по-бързо, за да обясни всичко на Дуерт.

Виниша, разбира се, въобще не успя да говори с Анита. Те стояха една до друга, докато тортата бе нарязана, но Анита избягваше погледа на младата жена. Въпреки че Дуерт се държеше естествено, усмихвайки се и говорейки, очите му приличаха на тъмен гранит.

Когато и последният гост си отиде, Анита изтича в стаята си, без да каже и дума. Виниша, събрала кураж, се обърна към Дуерт:

— Може ли да поговорим?

— Не е ли доста късно, Виниша? Утре няма да съм вкъщи. Трябва да отида до Грьонинген. — Усмихна й се иронично. — Трябва да те поздравя за успешното парти. Не искам да те задържам, сигурно си изморена.

Тя погледна изпитателно каменното му лице — сега трябваше да се подчини. Моментът не бе подходящ за разкриване на истината. Виниша му пожела лека нощ и пое към стаята си. Но по внезапен импулс се отправи към стаята на Анита. Никой не отговори на почукването й, а вратата беше заключена.

Момичето не слезе за закуска.

— Тихо ще е без госпожица Анита — отбеляза Трус. — Нали утре си тръгва? Бих казала, че я очаква доста различен живот от досегашния. Да пратя ли горе някое от момичетата да я събуди, госпожо?

— Оставете, я да поспи, Трус. Отиваме с Дигби в градината.

Тя седеше на малко грубо столче в края на двора, когато Анита се присъедини към нея. Виниша ѝ пожела добро утро и я попита дали иска да закуси. Момичето поклати глава.

— Толкова съжалявам за снощи. Наистина. Искях да удържа на думата си, но Ян реши, че ще бъде много забавно да се срещнем тайно под носа на Дуерт и точно в разгара на моя празник. Но когато го видях да стои там, си изгубих ума. Знаеш, искам Дуерт да ме запомни такава, каквато мисли, че съм. Толкова ще се ядоса, ако разбере, че съм... вършила глупости, а и той не харесва Ян. Всъщност преди години, той ми забрани да го виждам, когато бях още в училището. Но щом отново го срещнах в Париж... — Тя погледна Виниша, която не продумваше. — Утре заминавам — каза с треперещ глас — и тогава можеш да му обясниш.

— Не мога. Обещах нищо да не му казвам, или и това си забравила?

— Ти си ядосана. — Гласът на Анита бе задавен от сълзи. — И то точно когато си тръгвам оттук, а надали ще се видим отново.

— Само за няколко часа може да се прелети през Атлантика. Абсолютно съм сигурна, че ще ни посещаваш.

— Да. Е, не мисля, че Дуерт наистина има нещо против теб и Ян. Все пак той трябва да знае, че го обичаш. Нали го обичаш? — За момент гласът ѝ прозвуча разтревожено.

— Като се вземе и това предвид — каза Виниша горчиво, — всичко изглежда много по-зле. А какво стана с Ян? Ти, разбира се, си му позвънила.

— Да, така е. Просто за да му кажа довиждане. Той е забавен. — Тя нервно се засмя. — Попитах го какво му е казал Дуерт, а той отговори, че не иска да говори за това. Виниша, нали докато аз си тръгна, няма нищо да му кажеш, а след това — само ако наистина се налага?

— Ще спазя обещанието си — каза младата жена и си помисли колко превзето прозвуча.

— Знаех си, че ще ме разбереш. Обожавам Дуерт. Той е стар и никак не е забавен, но виждаш, че ми е като баща. Сигурна съм, че в действителност не е приел сериозно думите ми за теб и Ян.

— Но той няма какво да приема. Не съм разменила и десетина думи с този мъж.

— Ами тогава няма за какво да се тревожиш, нали така?

Виниша видя, че разговорът е безсмислен. Тя се изправи.

— Трус сигурно е направила кафе — каза безизразно.

Дуерт се върна дълго след като те вече си бяха легнали. Младата жена, която лежеше будна, чу тихите му стъпки. Сутринта щяха да откарат Анита до летището и да я изпратят до самолета. Дори да искаше да му каже всичко, нямаше да има никаква възможност.

На другата сутрин никой не би допуснал, че нещо не е наред. Анита говореше, без да спира. Само от време на време, когато разговорът секваше, тя поглеждаше тревожно към Виниша и се впускаше да бърбори още. Колкото до Дуерт, той седеше спокоен зад волана, шегуваше се с Анита и бе студено учтив с Виниша. И дума не се спомена за инцидента при фонтана, а и защо трябваше, помисли си тя, седнала отзад в колата с Дигби. Що се отнася до Дуерт, той нямаше какво да каже на Анита за това. Младата жена бе обхваната от доста мрачни мисли за девойката, но бързо ги прогони. Злината бе сторена.

Те изчакаха, докато самолетът излети. Виниша издържа сбогуването, надявайки се до последната минута, че Анита ще си признае. Но тя не го направи и сега младата жена седеше в колата до Дуерт, прощавайки се с тази надежда.

Изминаха няколко километра в мълчание, когато Виниша каза спокойно:

— Дуерт, бих искала да поговорим, щом се върнем.

— О, да. Имаш планове за бъдещето... Страхувам се, че трябва веднага да тръгна за Лайден, но ще се върна за вечеря. Може би след това.

И това бе всичко, което си казаха.

Тя нямаше никакви планове, но явно от нея се очакваше да има такива. Може би трябваше да замине. Да преминат през период на охлаждане на отношенията и едва след това разумно да разговарят. Те учтиво се разделиха в хола. Той излезе, а тя хапна няколко залька от обяда и отиде с Дигби в градината.

Виниша обичаше градината и къщата, а също и дома в Хампстед, но без Дуерт те не значеха нищо за нея. Отговорът бе веднага да замине, но къде можеше да отиде? В главата ѝ се оформи идея и тя рече:

— Разбира се. Колко съм глупава. Леля Милисът ще ме приеме. И ако Дуерт иска да ме види, ще знае къде съм.

Тя се почувства по-добре, така че, когато той се прибра, бе в състояние да го поздрави с обичайната си естественост и да поддържа разговор по време на вечерята. Но по-късно, седнала с него в гостната, почувства, че ѝ е трудно да започне. Накрая каза:

— Дуерт, може ли да поговорим?

Той остави чашата си с кафе и седна обратно на стола си. Отговори сдържано:

— Разбира се, Виниша. — И погледна часовника си.

Тя каза язвително:

— Няма много да те бавя. — Хвърли му толкова раздражен поглед, че той леко се намръщи. — Никога не съм се опитвала да те отделям от това, което си искал да вършиш. Няма да го направя и сега.

Той впи поглед в нея, целият в слух да научи какво бе решила.

— Съзнавам, че съм бил небрежен съпруг. Съвсем скоро проумях това.

— Е, сега е без значение. Бих искала да замина, поне за малко, докато вземем решение. Докато ти решиш какво искаш. Мислиш ли, че леля Милисът ще ме приеме за няколко дни? Няма къде другаде да отида.

— Разбира се, че ако искаш, можеш да отидеш. Но няма ли да ми кажеш какво точно се е случило през последните месеци? И ако съм те пренебрегвал, съжалявам, Виниша. Въпреки че когато се оженихме, ти обясних, че моята работа е важна за мен. Но бях започнал да се надявам, че нещата между нас могат да се променят. Виждам, че съм сгрешил. Този Ян е твърде млад мъж... Ще ми кажеш ли за него?

— Няма нищо за казване. Нищо, каквото да искам да ти кажа...

— В такъв случай повече няма да говорим. Само че той не струва и пукната пара, мила, а аз не искам да те видя наранена.

Тя едва сдържа сълзите си. Не очакваше, че ще ѝ каже това.

Той се изправи.

— Ще уредя заминаването ти. Вдругиден? Уим може да те откара до летището. Утре тръгвам за Париж и също ще отсъствам няколко дни... Съжалявам, че това се случи. — Той спря до стола ѝ. — Надявах се, че започваш да ме харесваш повече от преди, а колкото до мен — аз се влюбих в теб, Виниша.

Преди тя да се опомни, Дуерт излезе от стаята. Първата ѝ мисъл бе да изтича след него, но си спомни, че той все още вярваше, че тя е имала връзка с Ян. Можеше ли да го помоли да ѝ прости нещо, което не бе направила?

Тя си легна и стоя будна до разсъмване, унасяйки се в неспокоен сън.

На другия ден тръгна за летището. Дуерт не се бе обаждал и тя си помисли, че е било глупаво от нейна страна да очаква това. Тя пожела довиждане на всички, питайки се дали ще ги види отново и при въздишката на Дигби, който бе провесил уши, почувства, че не може да се владее. Трус ѝ махна за довиждане и колата потегли.

— Нещо не е наред — каза икономката на Домус. — Чувствам го.

Леля Милисът, която спокойно плетеше, седнала в гостната, си бе съвсем същата, но съобразно сезона бе заменила полата и блузата с вълнен костюм. Посрещането ѝ беше топло и без въпроси. Виниша получи чай и от кифличките на Мег, а след това се качи и разопакова багажа си.

— Тъй като все още е светло, можеш да се разходиш — предложи леля Милисът.

Защо не, помисли си Виниша.

Професорът, отложил по свое желание втората от лекциите си в Париж, се прибра вкъщи часове след заминаването на Виниша. Държал се бе отвратително и сега си получаваше заслуженото. Позволил бе собствената му гордост и ревност да замъглят здравия му разум и преди всичко неговата любов. Той се появи вкъщи като буреносен облак, каза на Домус да му приготви сак с дрехи, изяде храната, която Трус настоятелно бутна под носа му и взе билет за нощния ферибот. Артър получи подробни указания.

— И не зная кога ще се върна — каза професорът с тон, нетърпящ въпроси.

Оставаше му още час, докато тръгне, когато Анита звънна по телефона. Тя говореше през сълзи, а когато той ѝ каза, че Виниша не е вкъщи, започна да бърби почти несвързано.

— Но аз трябва да говоря с нея — проплака Анита. — Дуерт, бях толкова слаба, бях аз, а не тя...

— Хайде да започнем отначало — каза Дуерт на холандски. — И ми кажи точно какво те тревожи.

Тогава всичко се изля наведнъж — бъркотия от накъсани изречения, молби за прошка, извинения, че е обвинила Виниша, която била ангел.

— И ти си сърдит — завърши Анита, — а го направих, за да не се сърдиш.

Той я успокои мило:

— Заминавам при Виниша — рече ѝ нежно. — Не се тревожи. Само не се забърквай с нови Яновци, скъпа.

След това той потегли. Пътят бе дълъг, но Виниша го чакаше, а това бе всичко, което сега го интересуваше. След няколко часа щеше да е в Англия и щеше да шофира през остатъка от нощта...

Плажът бе пуст. Шумът на прибоя действаше успокояващо. Виниша се разхождаше безцелно по пясъка край скалите с една-единствена мисъл в главата си — Дуерт да можеше да е при нея. Тя се покатери на скалите пред себе си и спря, за да се огледа. Дуерт седеше на един камък и я наблюдаваше. Сърцето ѝ подскочи в гърдите и гласът ѝ прозвуча пискливо:

— Дуерт, как дойде тук?

— С кола. — Той се изправи и приближи до нея. — Прибрах се вкъщи, защото трябваше да те видя. И преди да тръгна, Анита се обади. Любима моя Виниша, защо не ми каза?

— Обещах. — Тя добави: — А и ти бе толкова ядосан.

— Ядосан? Щях да извия врата на този мъж. Самата мисъл как те докосва...

— Не... Но не трябваше да идваш само за да ми го кажеш.

— Не, дойдох да ти кажа това, което вече знаеш. — Той протегна ръка и тя видя бляска на аметистите, сияещите перли и изящните зелени листенца. — Влюбен съм в теб, мое мило момиче. Мисля, че винаги съм те обичал — от момента, в който те видях за пръв път. Може би не съм го разбирал, когато купих тази огърлица. Но знаех, че тя е точно за теб, срамежлива и нежна като онази някогашна

младоженка. Неусетно ти стана част от живота ми и ако те помоля да се върнеш при мен и да опиташ да ме харесаш, ще го направиш ли?

— Но аз почти винаги съм те харесвала — каза Виниша — и от доста време те обичам.

Тя се усмихна и пристъпи към протегнатите му ръце, за да бъде целувана отново и отново.

А леля Милисът, която приличаше повече от всякога на мис Марпъл, поклати глава, наблюдавайки от прозореца. Повече не трябваше да се тревожи за тях — те бяха в своя собствен щастлив свят.

Издание:

Бети Нийлс. Необичайно предложение

ИК „Арлекин-България“, София, 1995

Американска. Първо издание

Редактор: Ирина Димитрова

ISBN: 954-11-0283-2

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.